

Tirsdag den 11. maj 2021 (D)

1

114. møde

Tirsdag den 11. maj 2021 kl. 14.30

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Sjørður Skaale (JF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Sjørður Skaale (JF).

3) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 218:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om sygedagpenge. (Forlængelse af suspension af dagpengeforbrug, 4-månedersperioden ved opgørelse af karens og forbrug af supplerende dagpenge, mulighed for fravalg af årsopgørelsen for 2020 ved satsberegningen for selvstændige erhvervsdrivende og forlængelse af retten til sygedagpenge som følge af covid-19).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 23.04.2021. 1. behandling 04.05.2021. Betænkning 07.05.2021. 2. behandling 11.05.2021).

4) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 219:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Yderligere forlængelse af 12-månedersperioden i 225-timersreglen som følge af covid-19).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 23.04.2021. 1. behandling 04.05.2021. Betænkning 07.05.2021. 2. behandling 11.05.2021).

5) Eventuelt: 3. behandling af lovforslag nr. L 225:

Forslag til lov om ændring af lov om bemyndigelse til midlertidig fravigelse af bestemmelser om fysisk fremmøde ved generalforsamling i virksomheders vedtægter eller tilsvarende aftaler i forbindelse med covid-19. (Bemyndigelse til midlertidig udskydelse af indsendelsesfristen for årsrapporter og fravigelse af visse bestemmelser i virksomheders vedtægter eller tilsvarende aftaler).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).
(Fremsættelse 29.04.2021. 1. behandling 04.05.2021. Betænkning 06.05.2021. 2. behandling 11.05.2021).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om naturgasforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love. (Indpasning af gas fra vedvarende energikilder, udbud af pristillæg for opgraderet biogas og andre gasser fra vedvarende energikilder, udbud af støtte til produktion af brændstoffer eller andre produkter fra elektricitet (power-to-x), justering af den økonomiske regulering af gasdistributionsselskaber og reglerne for gasdetailmarkedet og sidestillelse af

regioner med kommuner i forhold til egenproduktion af elektricitet ved selskabsudskillelse m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 24.02.2021. 1. behandling 11.03.2021. Betænkning 22.04.2021. 2. behandling 04.05.2021. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-5 af 10.05.2021 til 3. behandling af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen)).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Vederlagsfri fortsat sygehusbehandling for personer fra Færøerne og Grønland, mellemkommunal refusion for socialtandpleje m.v.).

Af sundhedsministeren (Magnus Heunicke).
(Fremsættelse 26.02.2021. 1. behandling 09.03.2021. Betænkning 27.04.2021. 2. behandling 04.05.2021).

8) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 187:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod børnetolke.

Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.
(Fremsættelse 03.03.2021. 1. behandling 15.04.2021. Betænkning 27.04.2021).

9) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 116:

Forslag til folketingsbeslutning om at forbyde privatpersoners affyring af fyrværkeri på andre tidspunkter end nytårsaften og indskrænke tidsrummet for tilladt køb og salg af fyrværkeri.

Af Pia Kjærsgaard (DF) m.fl.
(Fremsættelse 13.01.2021. 1. behandling 15.04.2021. Betænkning 06.05.2021).

10) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 132:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod salg af fyrværkeri til privat brug (borgerforslag).

Af Leif Lahn Jensen (S), Peter Skaarup (DF), Andreas Steenberg (RV), Karsten Hønge (SF), Peder Hvelplund (EL), Mai Mercado (KF), Peter Seier Christensen (NB), Ole Birk Olesen (LA), Torsten Gejl (ALT), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Lars Løkke Rasmussen (UFG) og Susanne Zimmer (UFG).
(Fremsættelse 27.01.2021. 1. behandling 23.03.2021. Betænkning 06.05.2021).

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om Den Sociale Investeringsfond. (Bemyndigelse til fastlæggelse af administrationsgrundlag m.v.)

Af social- og ældreministeren (Astrid Krag).
(Fremsættelse 10.02.2021. 1. behandling 02.03.2021. Betænkning 06.05.2021).

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 190:

Forslag til lov om leverandørsikkerhed i den kritiske teleinfrastruktur.

Af forsvarsministeren (Trine Bramsen).

(Fremsættelse 10.03.2021. 1. behandling 26.03.2021. Betænkning 06.05.2021).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Udvidelse af bestyrelsens indstillingsret vedrørende tariffundlaget m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 24.03.2021. 1. behandling 06.04.2021. Betænkning 07.05.2021).

14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 171:

Forslag til folketingsbeslutning om at give private passere ret til at kalde sig dagplejere.

Af Marie Bjerre (V) m.fl.

(Fremsættelse 26.02.2021).

15) Forhandling om redegørelse nr. R 16:

Klima-, energi- og forsyningsministerens energipolitiske redegørelse 2021.

(Anmeldelse 29.04.2021. Redegørelse givet 29.04.2021. Meddelelse om forhandling 29.04.2021).

16) Forespørgsel nr. F 59:

Forespørgsel til klima-, energi- og forsyningsministeren om regeringens fremtidige energipolitiske initiativer set i lyset af den energipolitiske redegørelse.

Af Bjørn Brandenborg (S), Carsten Kissmeyer (V), Morten Messerschmidt (DF), Signe Munk (SF), Rasmus Helveg Petersen (RV), Søren Egge Rasmussen (EL), Katarina Ammitzbøll (KF), Peter Seier Christensen (NB), Alex Vanopslagh (LA) og Torsten Gejl (ALT).

(Anmeldelse 29.04.2021. Fremme 03.05.2021).

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 232:

Forslag til folketingsbeslutning om en frivillig mærkningsordning for reklamer, hvor der ikke er anvendt digital retouchering, eller hvor der ikke er foretaget kropsændringer på de afbildede personer.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.

(Fremsættelse 09.03.2021).

18) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 262:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en reklamer ja tak-ordning.

Af Carl Valentin (SF) m.fl.

(Fremsættelse 09.03.2021).

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 231:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Forlængelse af uddannelsesløftet med forhøjet dagpengesats på 110 pct. til 2022 samt undtagelse for genindplacering i en ny dagpengeperiode for personer omfattet af uddannelsesløftet).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 05.05.2021).

Samtykke til behandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er genoptaget.

De punkter, som er opført som nr. 3-5 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde. Som bekendt har Udvalget for Forretningsordenen vedtaget nye retningslinjer for, hvornår der skal stemmes i salen om samtykke til dispensation fra forretningsordenen. Det betyder som noget nyt, at der holdes afstemning om spørgsmål om dispensation fra 30-dagesreglen, hvis et forslag er sat til tredje behandling mindre end 14 dage efter fremsættelsen. Så i dag skal vi stemme om samtykke til behandling af dagsordenens punkt 5, L 225.

Jeg skal her sige, at man lige skal huske at logge sig ind igen, så man kan stemme, for lige om lidt skal vi stemme om punkt 5 på dagsordenen. Og her stemmes der altså om samtykke til behandling af dagsordenens punkt 5. Som bekendt skal der tre fjerdedele flertal for et sådant samtykke. Der kan stemmes nu om samtykket.

Afstemningen slutter.

For stemte 97 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT, KD og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Dermed er samtykket givet.

De punkter, som er opført som nr. 3 og 4 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Sjúrdur Skaale (JF).

Kl. 14:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Medlem af Folketinget Sjúrdur Skaale har søgt om orlov fra den 16. maj 2021, jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Sjúrdur Skaale (JF).

Kl. 14:57

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 2. stedfortræder for Javnaðarflokkurin på Færøerne, Barbara Gaardlykke Apol, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra den 16. maj 2021, i anledning af Sjúrdur Skaales orlov. Det bemærkes, at 1. stedfortræder har meddelt, at han ikke ønsker at indtræde under denne orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Kl. 14:55

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:58

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget med 96 stemmer.

[For stemte 96 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT, KD og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 219:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik. (Yderligere forlængelse af 12-månedersperioden i 225-timersreglen som følge af covid-19).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 23.04.2021. 1. behandling 04.05.2021. Betænkning 07.05.2021. 2. behandling 11.05.2021).

Kl. 14:59

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:59

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 218:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om sygedagpenge. (Forlængelse af suspension af dagpengeforbrug, 4-månedersperioden ved opgørelse af karens og forbrug af supplerende dagpenge, mulighed for fravalg af årsopgørelsen for 2020 ved satsberegningen for selvstændige erhvervsdrivende og forlængelse af retten til sygedagpenge som følge af covid-19).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 23.04.2021. 1. behandling 04.05.2021. Betænkning 07.05.2021. 2. behandling 11.05.2021).

Kl. 14:58

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:58

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 92 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, ALT, KD og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 2 (LA), hverken for eller imod stemte 2 (NB).

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 61 (S, SF, RV, EL, KF, ALT, KD og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 34 (V, DF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 225:

Forslag til lov om ændring af lov om bemyndigelse til midlertidig fravigelse af bestemmelser om fysisk fremmøde ved generalforsamling i virksomheders vedtægter eller tilsvarende aftaler i forbindelse med covid-19. (Bemyndigelse til midlertidig udskydelse af indsendelsesfristen for årsrapporter og fravigelse af visse bestemmelser i virksomheders vedtægter eller tilsvarende aftaler).

Af erhvervsministeren (Simon Kollerup).

(Fremsættelse 29.04.2021. 1. behandling 04.05.2021. Betænkning 06.05.2021. 2. behandling 11.05.2021).

Kl. 15:00

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 15:00

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 96 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT, KD og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om naturgasforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love. (Indpassning af gas fra vedvarende energikilder, udbud af pristillæg for opgraderet biogas og andre gasser fra vedvarende energikilder, udbud af støtte til produktion af brændstoffer eller andre produkter fra elektricitet (power-to-x), justering af den økonomiske regulering af gasdistributionsselskaber og reglerne for gasdetailmarkedet og sidestillelse af regioner med kommuner i forhold til egenproduktion af elektricitet ved selskabsudskillelse m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 24.02.2021. 1. behandling 11.03.2021. Betænkning 22.04.2021. 2. behandling 04.05.2021. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1-5 af 10.05.2021 til 3. behandling af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen)).

Kl. 15:00

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet.

Kl. 15:01

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1-5 af klima-, energi- og forsyningsministeren som vedtaget.

De er vedtaget.

Kl. 15:01

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 15:01

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 94 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT og KD), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 1 Susanne Zimmer (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Vederlagsfri fortsat sygehusbehandling for personer fra Færøerne og Grønland, mellemkommunal refusion for socialtandpleje m.v.).

Af sundhedsministeren (Magnus Heunicke).

(Fremsættelse 26.02.2021. 1. behandling 09.03.2021. Betænkning 27.04.2021. 2. behandling 04.05.2021).

Kl. 15:01

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 15:02

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 96 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT, KD, SIU og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 187:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod børnetolke.

Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 03.03.2021. 1. behandling 15.04.2021. Betænkning 27.04.2021).

Kl. 15:02

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 15:02 Gejl (ALT), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Lars Løkke Rasmussen (UFG) og Susanne Zimmer (UFG).
(Fremsættelse 27.01.2021. 1. behandling 23.03.2021. Betænkning 06.05.2021).

Kl. 15:04

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 41 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 53 (S, SF, RV, EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 15:04

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 2 (ALT og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 87 (S, V, DF, SF, RV, KF, NB, LA og KD), hverken for eller imod stemte 7 (EL).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Kl. 15:03

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 15:03

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 25 (DF, SF, EL, ALT og Susanne Zimmer (UFG)), imod stemte 71 (S, V, RV, KF, NB, LA og KD), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 2. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om Den Sociale Investeringsfond. (Bemyndigelse til fastlæggelse af administrationsgrundlag m.v.)

Af social- og ældreministeren (Astrid Krag).

(Fremsættelse 10.02.2021. 1. behandling 02.03.2021. Betænkning 06.05.2021).

Kl. 15:05

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 15:05

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-5, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 132:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod salg af fyrværkeri til privat brug (borgerforslag).

Af Leif Lahn Jensen (S), Peter Skaarup (DF), Andreas Steenberg (RV), Karsten Hønge (SF), Peder Hvelplund (EL), Mai Mercado (KF), Peter Seier Christensen (NB), Ole Birk Olesen (LA), Torsten

Det er vedtaget.

Jeg skal hermed endnu en gang udsætte mødet – det skulle så gerne være for sidste gang – til kl. 15.15.
Mødet er udsat. (Kl. 15:06).

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. behandling af lovforslag nr. L 190:

Forslag til lov om leverandørsikkerhed i den kritiske teleinfrastruktur.

Af forsvarsministeren (Trine Bramsen).

(Fremsættelse 10.03.2021. 1. behandling 26.03.2021. Betænkning 06.05.2021).

Kl. 15:05

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 15:05

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Udvidelse af bestyrelsens indstillingsret vedrørende tariffgrundlaget m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 24.03.2021. 1. behandling 06.04.2021. Betænkning 07.05.2021).

Kl. 15:06

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 171:

Forslag til folketingsbeslutning om at give private passere ret til at kalde sig dagplejere.

Af Marie Bjerre (V) m.fl.

(Fremsættelse 26.02.2021).

Kl. 15:15

Forhandling

Første næstformand (Karen Ellemann):

Mødet er genoptaget.

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er børne- og undervisningsministeren.

Kl. 15:15

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Vi stod og var lige inde over det her med, hvordan rammerne nu er for det her, fordi det er skrupforvirrende fra ende til anden, at alle begreberne bliver mikset sammen, så vi starter lige med et crashkursus i, hvad der er af forskellige typer pasningsordninger.

Der er private passere, det er en kategori, så er der private dagplejere, det er en anden kategori, og så er der kommunal dagpleje, det er en tredje kategori, og så er der dagtilbud, altså det, vi kender som vuggestuer og børnehaver, og jeg må sige, at vi ikke støtter det her beslutningsforslag, og årsagen er, at der faktisk knytter sig forskellige regelsæt til de her forskellige kategorier, og at det er vigtigt at forstå, at det er en måde at varedeklare over for forældrene, hvad det egentlig er, de har indskrevet deres barn i, og det derfor faktisk er ret væsentligt, at man kalder sig det, man er. For som forældre skal man selvfølgelig kunne gennemskue, hvad det er for en ordning, man falder ind under, og derfor har hensynet til at der er gennemsigtighed – hvilket forældre jo har efterspurgt, vil jeg gerne sige – været et af de væsentligste budskaber omkring hele den diskussion, der har været på dagtilbudsområdet, da det er for svært at gennemskue, hvilke regelsæt der knytter sig til hvad, hvilke normeringer der er for hvem osv. osv.

Det vil sige, at vi var meget godt tilfredse i Socialdemokratiet med den måde, vi fik landet aftalen på under den tidligere regering, for det er jo derfra, den her regelændring kommer; det var, da der blev indgået den brede politiske aftale om stærke dagtilbud, og det var Dansk Folkeparti og Radikale Venstre, Socialdemokratiet og så den daværende regering, der indgik den aftale med hinanden. Det, der også skete med den aftale, var, at vi styrkede kravene til kvalitet og tilsyn med de private pasningsordninger, og at vi fastsatte nye regler, så private pasningsordninger alene må anvende betegnelsen private pasningsordninger, så man ikke var i tvivl om, om man havde at gøre med en privat pasningsordning, som er den ene kategori, eller om man havde at gøre med en anden kategori, som er private dagplejere, det er to forskellige ting. Det vil sige, at man selvfølgelig i den måde, man reklamerer for sig selv på eller på anden måde omtaler sig selv, skal sige, hvad man er, så forældrene ved, hvad de har med at gøre. Og det var vigtigt for aftalepartierne, herunder på det tidspunkt også Venstre, fordi der er en række områder, hvor de ting netop adskiller sig fra hinanden.

Reglerne skal derfor gøre det nemmere for forældrene at gennemskue, om det er et dagtilbud, barnet er optaget i, det vil altså sige enten en dagpleje, det være sig privat eller kommunal, eller en vuggestue eller en børnehave, eller om man er optaget i en privat pasningsordning. Det vil sige, at lovgivningen slår fast, at forskellige stednavne og tillægsord kan indgå i pasningsordningens navn, der må ikke reklameres med, at det er en privat dagplejeordning, hvis ikke det er det, og derfor kan man sige, at både den private dagpleje og den kommunale dagpleje på den måde har en beskyttet titel, så man kan ikke kalde sig dagplejer, hvis ikke man er dagplejer, det kan kun kommunale og private dagplejere, det er dem, der kan kalde sig dagplejere. Det syntes vi dengang i 2018 var en god idé, da vi vedtog de her regler som en del af den aftale, og det synes vi i Socialdemokratiet også her 3 år senere. Men jeg kan forstå, at Venstre ikke længere står bag den aftale, og det glæder jeg mig til at høre en uddybning af, for det har i hvert fald undret mig.

Hvis vi skal prøve at kigge lidt på, hvad det er, der er forskellene, vil jeg sige, at præcis det, det handler om her, er, at man som forældre ved, om man vælger et dagtilbud, altså det vil sige det, der hedder en dagplejer, privat eller offentlig, eller vuggestue eller børnehave, eller det, der på den anden side er en privat pasningsordning. Og når vi styrkede reglerne tilbage i 2018, betyder det jo også, at der er en forskel her, altså i dagtilbuddene arbejdes der med pædagogiske læreplaner; der er krav om forældreinddragelse; der er en pasningsgaranti for forældrene, og børnepasningen kan ikke opsiges med kort varsel. Det vil sige, at det er den pakke så at sige, man som forældre køber sig ind på og ved at man har ret til, hvis man som forældre vælger en privat dagpleje, en kommunal dagpleje eller vuggestue/børnehave. Hvis man vælger en privat pasningsordning, er det *ikke* den pakke, man vælger, og det er derfor, der også skal være forskel på, hvad vi kalder det.

Hvis man vælger den anden pakke, altså den private pasning, er det sådan, at man selv skal søge tilskud, og det er jo sådan set meget rart at vide som forældre, at det ikke er noget, der foregår automatisk, men at det er noget, man selv skal stå for, og det betyder også, at passeren, dvs. den, der passer ens barn, kan sige en op med kort varsel; jeg ville også som forælder synes, at det ville være relativt rart at vide, når man nu skal på arbejde, at der faktisk er den pasningsordning, man har købt sig ind på. Derfor er det ikke uvæsentligt, at man som forældre ved, at der er forskel på, om det er en privat dagpleje på den ene side, eller om det er en privat passer på den anden side, for det er simpelt hen to forskellige sæt af regler.

Så det er klart, at det skaber lidt frustration og forvirring i en periode, når vi går fra, at ordet dagpleje ikke var en beskyttet titel, til, at vi går over til, at det bliver en beskyttet titel, fordi det betyder selvfølgelig, at der er nogle, der har været vant til gerne at måtte bruge det navn, der ikke var dækkende for det, de lavede, og det må de så ikke længere, det skal laves om. Men når vi laver den her type regler, betyder det jo i sagens natur, at kommunerne håndhæver dem, og derfor vil man jo opleve, at de private pasningsordninger bliver bedt om i f.eks. deres reklame at skifte navn, sådan at der er overensstemmelse mellem det, de hedder, og det, de er, og det kan jeg heller ikke rigtig se for mig hvordan egentlig kan komme som en overraskelse for Venstre, som jeg normalt også tænker har tillid til, at når vi laver regler, bliver de selvfølgelig håndhævet.

Men regeringen står altså stadig væk ved den politiske aftale, der blev indgået med den daværende borgerlige regering – jeg mener sådan set, at det er et rigtig godt grundprincip, at der er gennemsigthed og klare rammer for forældre, der skal finde tilbud til deres børn – og derfor har vi også fra regeringens side sammen med Radikale Venstre, SF, Alternativet og Enhedslisten valgt at gå videre ad gennemsigthedssporet i forbindelse med vores aftale om minimumsnormeringer, hvor vi også lægger op til, at det skal være

langt nemmere for forældre at gennemskue, hvad det er for nogle vilkår, der er omkring børnene. Tak.

Kl. 15:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Der er ønske om en kort bemærkning til ministeren, og det er fra fru Marie Bjerre, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:22

Marie Bjerre (V):

Tak for det, og tak for forklaringen af de forskellige dagtilbud. Jeg kunne bare godt tænke mig at få uddybet, hvorfor det er, ministeren mener der er behov for at adskille udtrykkene, om man er kommunal dagplejer, eller om man er privat passer. Hvorfor er der behov for at lave den der adskillelse? Jeg tror da godt, man som forælder ved, om man har valgt et privat tilbud, eller om man har valgt et offentligt tilbud, lige så vel som hvis man vælger en privat skole eller en folkeskole. Hvorfor er der behov for at lave en adskillelse i udtrykkene? Er det ikke i virkeligheden bare for at diskriminere de private?

Kl. 15:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:22

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det synes jeg godt nok alligevel er et interessant udgangspunkt, i betragtning af at det var Venstre, der stillede forslaget. Så altså, det er vel mere nærliggende for Venstre at svare på, end det er for Socialdemokratiet: Var det det?

Kl. 15:23

Marie Bjerre (V):

Det er jo ganske rigtigt, som ministeren siger, at det her var en regel, der blev indført i 2018, og som vi alle sammen stod bag. Den har bare haft utilsigtede konsekvenser, og derfor vil vi gerne have det ændret nu. Det er ret klart med det her forslag, og det er derfor, jeg bliver nødt til at spørge om, hvorfor man vil fastholde, at der skal være en adskillelse. Hvorfor mener ministeren der er behov for en adskillelse i udtrykkene? Ved man som forælder ikke godt, at der er forskel på, om man vælger en privat eller en kommunal dagplejer?

Kl. 15:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 15:23

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jamen det er jo ikke det, der er forskellen. Altså, vi har private dagplejere på den ene side, og så har vi private passere på den anden side. Så skellet her går ikke mellem, om man er offentlig eller privat. Skellet går mellem, om man er dagplejer, eller om man ikke er dagplejer, og det vil sige, at af samme grund, som jeg mener det er en rimelig god idé, at der ikke står, at nogle varer er sukkerfri, hvis der faktisk er sukker i dem, synes jeg også, det er en rigtig god idé, at forældre umiddelbart kan afkode, hvad det er for et tilbud, de har budt ind på. Reglerne er forskellige, men det er altså ikke en forskel på privat og offentlig, men en forskel på dagplejer og passer, og begge dele kan være private.

Kl. 15:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Marie Krarup (DF):

Der er jo forskel på dem, det er fuldstændig rigtigt – og det er også vigtigt, at man kan se forskel. Men gør det ikke indtryk på ministeren, når der nu er så mange, som synes, at det er problematisk og gør opmærksom på, at forældrene ikke kan finde rundt i det. For jeg er fuldstændig med på, at det er vigtigt, at man på en eller anden måde gør opmærksom på rent sprogligt, at der er forskel på de forskellige ting; men man gør det på en måde, så forældrene bliver forvirret og måske vælger ting fra, og så passerne selv bliver forvirret over, hvad det er, de egentlig er. Er det så ikke bedre at finde en anden betegnelse?

Kl. 15:24

klarheden bliver større af, at man ændrer det en gang til, fordi det jo er tilvænningen til nye navne, der tager tid.

Altså, det, der var forvirrende, og det, man med den aftale rettede op på, var jo, at nogle kunne kalde sig dagplejere, der ikke var det. Det er jo, ligesom man ikke bare kan kalde sig for en børnehave, hvis ikke man er det, fordi der knytter sig nogle helt bestemte kvalitetsstandarder og andre krav og regler til en børnehave. Man kan jo heller ikke bare kalde sig en friskole eller en folkeskole, hvis ikke man er det, simpelt hen fordi det jo skaber forvirring. Det vil sige, at det er klart, at når navnet så bliver forandret, vil det i sig selv skabe en forvirring i en periode. Men det er vigtigt, at der er den forbrugerinformation så at sige til forældrene om, at det her eksempelvis er et sted, hvor barnets pasning fra den ene dag til den anden, eller i hvert fald med meget kort varsel, kan opsiges, eller om det er noget, der falder ind under pasningsgarantien, så man ikke bare umiddelbart kan sige et barns pasning op. Så den forbrugerinformation mener jeg simpelt hen er vigtig.

Kl. 15:25

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:25

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg tror ikke, man undgår forvirring, når man skifter navn på ting. Altså, sådan tror jeg det vil være i den periode, hvor man kører det ind, og man kan sige, at lige præcis det, som fru Marie Krarup efterlyser, nemlig en klarhed over, at der faktisk er forskel, mener jeg er skabt med den lovgivning – og det var det, der ikke var før. Så er det klart, at når man så skiller tingene ad sprogligt, vil der være en periode, hvor man skal vænne sig til, at det er på den måde.

Men det er jo i hvert fald dybt forvirrende, at nogle kan kalde sig dagplejere, når de ikke er det. Altså, der vil jeg da have en forventning om som forældre, at hvis der står, at man er privat dagplejer, så er man det faktisk. Problemet med de gamle regler var, at der kunne man jo kalde sig privat dagplejer, uden at man var det – og det duer ikke. Altså, de private dagplejere må kalde sig for private dagplejere, og de private passere må kalde sig for private passere.

Kl. 15:25

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Marie Krarup.

Kl. 15:25

Marie Krarup (DF):

Nu var jeg ikke med til at behandle lovforslaget – L 160, eller hvad det nu hed – for 2 eller 3 år siden, men jeg må indrømme, at jeg ikke forstår, at man ikke var bedre til at finde en sproglig forskel, for de kan jo alle sammen godt være dagplejere. Men så kan man sige: dagplejer med privat pasningsordning eller dagplejer inden for det kommunale tilbud. Altså, så man har en forklaring eller en parentes eller en ekstra beskrivelse, fordi dagpleje jo bare er et helt almindeligt ord for en, der passer et barn. Derfor virker det mærkeligt, at der er nogen, der ikke må kalde sig det, når det nu er blevet almindelig brug.

Jeg synes, man skal forsøge at få den sproglige klarhed, men bare på en måde, hvor man også tillader private passere at kalde sig dagplejere, men med efterstillelse af et eller andet.

Kl. 15:26

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 15:26

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det var heller ikke mig, der var ordfører på det, men jeg sad derovre, hvor der nu ligger en jakke, og lyttede med på debatten, da den blev taget her i Folketingssalen. Jeg vil sige det sådan, at det er klart, at der er en tilvænnning til nogle nye navne, men jeg tror ikke, at

Men selvfølgelig undgår man ikke forvirring, i forbindelse med at man skifter navn på noget. Men det var stort set præcis de samme diskussioner, der var – i øvrigt også det der omkring parenteserne – da diskussionen blev taget i Folketingssalen for et par år siden. Så man tog den altså med fuldstændig åbne øjne. Der er ikke noget, der er uhensigtsmæssigt, eller som vi ikke har været klar over i forbindelse med de beslutninger og de ting, der er fremført, hverken i beslutningsforslaget eller i de her indledende bemærkninger.

Kl. 15:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til børne- og undervisningsministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ministeren. Så bliver der gjort klar til, at ordførerrækken kan gå i gang, og den første ordfører kommer fra Socialdemokratiet. Det er hr. Jens Joel. Velkommen.

Kl. 15:28

(Ordfører)**Jens Joel (S):**

Tak til formanden, og tak til Venstre for at fremsætte beslutningsforslaget, hvor man jo i virkeligheden ønsker at lave om på en aftale, vi lavede for ikke så lang tid siden. Det var i øvrigt, da Venstre var i regering. Aftalen går set med mine øjne ud på at skille forskellige tilbud på børneområdet ad, efter hvad de indeholder, hvilke krav man kan stille til dem, og hvad forældrene kan forvente af dem.

Jeg synes egentlig, det er meget klogt over for forældrene, at man kalder tingene for det, de er, og at man ikke kalder to ting, som materielt og substantielt er forskellige ting, det samme, bare fordi det ville være nemmere. Man kan spørge, om det ikke er forvirrende at kalde det noget forskelligt, men hvis det er, fordi det er for forvirrende, er modargumentet jo, at man kun skal have et tilbud. Vi synes faktisk, det er fint, at man kan vælge mellem forskellige tilbud. Derfor har jeg også lyst til at sige, at den ordning, vi har på børneområdet, og den diskussion, vi har om lovgivningen, jo ikke handler om, om der er mere eller mindre frit valg, og om der er mere eller mindre, der er offentligt – eller privat.

Men man kunne godt have Venstre mistænkt for, hvis jeg skal være lidt flabet, at de måske har kastet sig ud i det her, fordi de troede, at de kunne lave en stråmand, det gik på, at Socialdemokratiet er imod noget, der er privat. Det er måske derfor, at der står i beslutningsforslaget, at man med de regler fra 2018 gjorde det sådan, at det kun var de offentlige dagplejere, der kunne kalde sig for dagplejere. Den sætning står i beslutningsforslaget, og det er jo faktisk forkert. Man kan sagtens være privat dagplejer. Derfor går forskellen ikke på, om man er offentlig eller privat, men om man er privat dagplejer eller privat passer, fordi det er to forskellige ting. Det synes jeg egentlig med respekt for forældrene er klogt at gøre opmærksom på. Jeg tror egentlig også, at forældrene, om end det

altid er svært at vænne sig til nye ting, kan gennemskue, at der er forskel på de forskellige tilbud, de får. De kan vælge en privat, uanset om de vil det ene eller det andet, men der skal være klarhed over, hvad det er, man får. Derfor synes vi ikke, der er nogen grund til at ændre på den aftale, som vi lavede for et par år siden, for den stiller jo i virkeligheden skarpt på, hvad der er indholdet i det tilbud, man får til sine børn.

På den baggrund agter vi at stemme nej til beslutningsforslaget og undrer os i det stille over, at Venstre nu mener det modsatte af det, man gjorde, da man var i regering, men vi drøfter selvfølgelig gerne, hvad der er årsag til problemerne. Vi synes bare ikke, at det er en løsning at kalde det hele det samme, fordi der så ikke er nogen forvirring om navnene, men hvis der stadig er forvirring over det forskellige indhold, er det jo sådan set en væsentlig diskussion at tage i forhold til forældrene. Tak.

Kl. 15:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning til fru Marie Bjerre, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:31

Marie Bjerre (V):

Jeg synes da, det er ærgerligt, at Socialdemokratiet ikke vil stemme for det her beslutningsforslag. Jeg havde sådan set håbet, at vi kunne nå til enighed om det – at vi, når man kommer til at vedtage en lovgivning, som har en utilsigtet virkning, så retter op på det. Men det kan jeg så forstå at Socialdemokratiet desværre ikke vil være med til.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Mener ordføreren, at hvis man i 2018 som forældre valgte en privat dagplejer, som er det, der i dag bliver kaldt en privat passer, så var man ikke klar over, at det var et privat tilbud, altså at det var noget andet?

Kl. 15:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:32

Jens Joel (S):

Jamen det er jeg simpelt hen uenig i – at det var det, man valgte. Altså, hvis man valgte en privat dagplejer i 2018 eller i 2016, var sandheden vel, at det, der stod på skiltet – privat dagplejer – kunne være både en privat passer og i øvrigt en dagplejer. Det er da det, der er årsag til forvirringen, altså at man i dag fuldstændig frit kan vælge, om man ønsker sit barn i en offentlig dagpleje, i en privat dagpleje eller en privat pasningsordning. Der er jo sådan set frit valg på alle hylder, og det er så det, som Venstre synes er meget forvirrende. Men vi synes jo sådan set, det er klogt, at man både har muligheden for at vælge, og at man også fortæller forældrene, hvad det er, de kan forvente indholdsmæssigt og ikke kun af navnet.

Kl. 15:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Marie Bjerre.

Kl. 15:33

Marie Bjerre (V):

Jeg tror godt, ordføreren ved, hvor det er, jeg vil hen med det spørgsmål. Altså, min pointe er netop, at jeg ikke tror, at forældrene var forvirrede i 2016 eller i 2017 eller i 2018, når de valgte en privat dagplejer – så var de udmærket godt klar over, at det her var et privat tilbud, og hvad det var for nogle rammer. Hvorfor er der behov for den forskelsbehandling? Det er det, jeg spørger til. Hvorfor er der behov for, at man kalder det privat passer? Hvorfor må man ikke

have lov til at kalde sig privat dagplejer? Er det virkelig af hensyn til forældrene? Tror ordføreren ikke, at man var klar over, hvad for et tilbud man valgte i 2018 som forældre?

Kl. 15:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Jens Joel (S):

Men man må gerne kalde sig privat dagplejer, hvis man er dagplejer. Altså, jeg forstår det ikke, for det lyder, som om Venstre synes, problemet er, at nu må man ikke kalde sig privat dagplejer. Det må man gerne, men det kræver selvfølgelig, at man er dagplejer. Og det er rigtigt, at før 2018 var der nok ikke forvirring om navnet, for da hed begge dele det samme. Til gengæld kunne det jo være lidt svært at gætte, om den dagplejere, man så havde fået, i virkeligheden levede op til dagplejerstandarderne eller til privat passer-standarderne. Og det havde man så ingen mulighed for at finde ud af, medmindre man læste i den driftsoverenskomst, som der måtte være med kommunen. Og der synes jeg da, med al respekt for forældrene, som jo selvfølgelig læser grundigt på tingene, at det er noget nemmere at afkode, at der er forskel på navnene, end at man skal ind at læse driftsoverenskomsten med kommunen for at finde ud af, hvad det er, der er forskellen.

Kl. 15:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører kommer fra Dansk Folkeparti, og det er fru Marie Krarup.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

Tak for ordet. I Dansk Folkeparti har vi utrolig stor sympati for dagpleje. Vi så gerne, at langt flere børn blev passet i dagpleje i stedet for i børnehaver eller vuggestuer, fordi det er en mindre og mere overskuelig ramme. Så hvis man ønsker sine børn passet ude, er dagpleje helt klart et supersupergodt tilbud, og derfor ønsker vi også, at det skal være nemt og klart for forældrene, hvad det er, de vælger. Derfor støttede vi den her navneændring i 2018, sådan at det blev helt klart, at der var forskel på dem, som var under loven om dagtilbud, og dem, der var under ordningen med privat pasning. Men problemet er bare, at det giver bøvlg, og at folk ikke kan finde ud af det.

Derfor vil jeg så sige, at jeg tror, at det ville være smartere, hvis man navngav det på en anden måde, at man lod dem alle sammen kalde sig dagplejere, men så kaldte dem dagplejer under dagtilbudsordningen eller dagplejer under privat pasningsordning, for det virker åbenbart afskrækkende, hvis man siger: Nej, jeg er ikke dagplejer, jeg er børnepasser. Så lyder det, som om man er noget mindre godt. Det er lidt, som hvis en skole, der bliver oprettet på et andet, lidt anderledes regelgrundlag i privat regi, ikke må kalde sig skole, men skal kalde sig anstalt, eller hvis et hospital, der bliver oprettet på lidt andre regler og på privat initiativ, ikke må kalde sig hospital, men skal kalde sig sygekaserne eller noget andet. Det virker som et negativt ord, og det virker, som man er mindre kompetent.

Man har lavet en lov i den allerbedste mening, for det er en god mening at ville gøre forskel på de her ting, da der er forskel på dem, men jeg synes bare, man kan gøre det på en smartere måde, og det er ærgerligt, at man ikke har gjort det. Jeg synes, vi skal se positivt på det, og derfor synes jeg, det umiddelbart er lidt overilet at afvise det fra regeringens side. Dansk Folkeparti støttede bestemt selv den

her regelændring, sådan at det var klart, at der var forskel, men vi må bare se i øjnene, at det ser ud til, at den forskel er kommet til at fremstå på en negativ måde, og det har vi ikke lyst til. Og vi har slet ikke lyst til, at der er forvirring på dagplejeområdet, hvor vi virkelig gerne vil have at folk har lyst til at gå hen og har lyst til at bruge.

Så derfor vil vi ikke love at stemme for forslaget, for jeg tror godt, at man måske kan gøre forslaget bedre. Måske kunne man blive lidt mere sproglig opfindsom og fastholde dagplejenavnet fra før L 160, men så efterstille noget eller forklare nærmere, hvad det er. Jeg vil så sige, at det har været i funktion så kort tid, så jeg tror, at det, at man går tilbage til dagplejeordet, ikke vil skabe så meget forvirring, som det vil gøre at fortsætte med ordet passer. Tak for ordet.

Kl. 15:38

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren.

Den næste ordfører er klar, og det er ordføreren for Socialistisk Folkeparti, og det er fru Ina Strøjer-Schmidt.

Kl. 15:38

(Ordfører)

Ina Strøjer-Schmidt (SF):

Tak. SF kan ikke bakke op om forslaget. Private pasningsordninger og dagplejere skal leve op til forskellige krav, hvor dagplejere har flere forpligtelser, bl.a. i forhold til at arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan, hvorved bl.a. læring, leg og børnefællesskaber styrkes. Når der er tale om forskellige tilbud, giver det derfor god mening at betegne tilbuddene forskelligt, så også forældrene gøres opmærksom på forskellen, før de vælger et tilbud til deres barn.

Kl. 15:39

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ikke ønske om korte bemærkninger til ordføreren her.

Tak for at gøre klar til den næste ordfører, som kommer fra Det Radikale Venstre, og det er fru Lotte Rod. Velkommen.

Kl. 15:39

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Tak for det. Venstre ønsker med det her beslutningsforslag at rulle en regel tilbage, som vi lavede i fællesskab, dengang vi lavede den store ændring af dagtilbudsloven. Og jeg må indrømme, at for mig fyldte den her del faktisk ikke så meget i debatten dengang. For det, vi jo gjorde med de forhandlinger og den ændring af dagtilbudsloven, var jo for det første at få skrevet legen ind i formålet med dagtilbud. I mine øjne er det den vigtigste uddannelsespolitiske lov, som vi har lavet i mange år, fordi jeg tror, det betyder så meget for den retning, vi går i, men jo også for det andet fordi det var i de her forhandlinger, at vi fik en ikkeparagraf, hvor vi sagde, at nu skulle det altså være slut med, at man pålægger vores dagtilbud alle mulige regler og koncepter, som ligger uden for læreplanerne. Det var det, jeg var optaget af dengang, og faktisk ikke så meget det her spørgsmål. Men alligevel har jeg det sådan i dag, at jeg faktisk synes, at det, vi blev enige om dengang, giver meget god mening.

Derfor vil jeg gerne sætte sådan lidt flere ord på, hvor det er, Radikale Venstre er i forhold til det her. På den ene side tror jeg på, at det er vigtigt, at der er en frihed til, at man kan etablere sig i forskellige former, sådan at hvis man f.eks. er en tidligere kommunal dagplejemor, som er kørt sur i de kommunale regler, så har man muligheden for at etablere sig som privat dagplejer.

Omvendt har jeg det på den anden side også sådan, at jeg faktisk synes, det giver ret god mening, at der er nogle, der er dagplejere,

og der så er nogle, der er private passere, fordi jeg har en ambition om, at vi skal gøre os endnu mere umage for, at vores børn får en høj pædagogisk kvalitet, og derfor drømmer jeg jo også om, at vi en dag lykkes med at uddanne alle vores dagplejere. Jeg synes, at alle, der er dagplejere i Danmark, burde være pædagogiske assistenter, og derfor giver det god mening, at man tænker i, om man er dagplejer eller man er privat passer, som jo i mange tilfælde er en veninde, en nabo eller en, der har påtaget sig opgaven i en periode. Og jeg synes faktisk, at det er ret vigtigt, at det er to forskellige ting, altså om man er privat dagplejer eller man er privat passer.

Derfor kan man jo måske egentlig bare håbe, at det, der kommer ud af den debat, vi har her i dag, er, at nogle af dem, som måske egentlig troede, at de var dagplejere, men som i virkeligheden er passere, får lyst til at blive private dagplejere i stedet for. For jo flere, der har lyst til at blive dagplejere, jo mere er der jo også af efteruddannelse til dem. Så det vil være mit håb, at det vil inspirere nogle flere til at blive dagplejere. Så Radikale Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget. Tak.

Kl. 15:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er ønske om en kort bemærkning til ordføreren, og det er fra fru Marie Bjerre, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:42

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Ja, igen er jeg ærgerlig over, at Radikale Venstre heller ikke vil støtte det her forslag, når man nu har lavet en utilsigtet lovgivning. Men jeg kunne godt tænke mig at høre De Radikale, om man ikke kan se, at ordet passere er diskriminerende over for alle de private tilbud, der er, som jo gerne vil kalde sig dagplejere, og som har gjort det tidligere – altså, at der ligesom ligger noget andet i ordet passer, end der gør i ordet dagplejer; at det bare ikke er et hensigtsmæssigt ord at bruge, altså ordet passer, også fordi forældrene heller ikke er vant til ordet passer, men søger efter en dagplejer.

Kl. 15:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:42

Lotte Rod (RV):

Men det er ikke det samme. Og altså, i mine øjne ville det være godt, hvis der var flere, der ville være private dagplejere. For der er nogle andre regler knyttet til det; der er en anden sikkerhed. Der er også en anden mulighed for at få mere efteruddannelse. Så jeg ville da ønske, at nogle af de private børnepassere, der er i dag, faktisk fik lyst til at blive private dagplejere. Det ville jeg synes var godt.

Kl. 15:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Marie Bjerre.

Kl. 15:43

Marie Bjerre (V):

Så ser vi nok lidt forskelligt på det. I min verden ville det bare være dejligt, hvis der var nogle flere, der i det hele taget gad at passe børn, for dem mangler vi faktisk nogle af i fremtiden. Men hvis man gør det sværere at være privat dagplejer eller privat passer – som i det her tilfælde ved at agere navnepolit på den her måde – så får vi jo ikke flere til at passe vores børn, og det har vi brug for. Altså, hvorfor er det, at man har brug for at diskriminere dem, som er omfattet af nogle andre vilkår? Hvorfor må de ikke kalde sig dagplejere?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:43

ordninger, er der meget, meget stor forskel, som det er beskrevet i dagtilbudsloven. Og det er jo et synspunkt, som den daværende regering også havde, da vi behandlede det for 3 år siden.

Kl. 15:43

Så alt i alt undrer jeg mig over forslaget i dets substans. Og jeg ærgres mig egentlig over, hvis der er nogle her i salen, som mener, at de med det her slår et slag for den kommunale dagpleje, for jeg kan med garanti sige, at man gør det modsatte. Hvis man styrker de private pasningsordninger, altså udbreder dem, så undergraver man den kommunale dagpleje, som er et utrolig vigtigt pasningstilbud for tusindvis af 0-2-årige børn.

Kl. 15:48

Lotte Rod (RV):

Jeg håber da, at Venstre kan være enig med mig i, at det ikke bare handler om, at der skal være flere, der gerne vil være sammen med vores børn, men også om, at de skal være dygtige og nærværende. Og det betyder noget, at der er gode efteruddannelsesmuligheder. Min drøm er, at alle dagplejere skal uddannes til assistenter, fordi det betyder noget, at de voksne, der tager sig af vores børn, også ved noget om, hvordan børn udvikler sig, og hvordan man understøtter børns udvikling. Så mit håb er da, at nogle af dem, der i dag er private børnepassere, får lyst til at blive private dagplejere.

Kl. 15:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Jakob Sølvhøj. Der er ønske om en kort bemærkning til ordføreren, og den er fra fru Mette Thiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 15:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til fru Lotte Rod fra Det Radikale Venstre. Der er ikke flere korte bemærkninger tak til ordføreren. Næste ordfører er fra Enhedslisten, og det er hr. Jakob Sølvhøj. Velkommen.

Kl. 15:44

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Jeg blev egentlig lidt foranlediget til at stille det her spørgsmål, da ordføreren nævner det her med, at man undergraver den kommunale dagpleje. Altså, i Nye Borgerlige går vi meget ind for, at forældrene har et reelt frit valg, og at politikerne ikke skal sidde og bestemme, hvilke dagtilbud de skal benytte sig af.

Men kunne ordføreren ikke sætte nogle flere ord på, om ordføreren egentlig ikke tænker, at det sådan set er systemet, der fejler, og at det altså netop er, fordi politikerne igennem alt for mange år har lagt alt for mange retningslinjer ned over de kommunale tilbud, så forældrene faktisk bare vælger noget, hvor der ikke eksempelvis er alle mulige læreplaner og alt mulig andet for deres børn, men egentlig bare en voksen, som tager sig af deres børn og giver dem varme og omsorg osv.?

Kl. 15:49

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak. Der skelnes jo i dagtilbudsloven meget udtrykkeligt mellem dagpleje og private børnepassere. Man kan se i dagtilbudsloven, at dagplejere er omfattet af hele formålsparagraffen, de er omfattet af de pædagogiske læreplaner og en række andre ting, som ministeren har været inde på, mens de private børnepassere slet ikke er dagtilbud i dagtilbudslovens forstand. Det fremgår også tydeligt af de lovbetragtninger, der var fra den daværende regering, da man vedtog forslaget. Private pasningsordninger er slet ikke dagtilbud i dagtilbudslovens forstand.

Ordningen er jo gammel, den er 28 år gammel og er fra 1993. Der har været kvalitetsproblemer med den i hele den lange periode. Man rettede lidt op på det – ret skal være ret – i 2018, men hvis man har et varmt hjerte for den kommunale dagpleje, hvad jeg selv har, så er der ingen grund til at være særlig begejstret for de private børnepassere, for der har været en markant tendens til, at den kommunale dagpleje, som lever op til de krav, som fællesskabet stiller til den pædagogiske kvalitet, i meget høj grad er blevet undergravet af de private pasningstilbud.

Det har været en bevægelse, der er sket fortløbende. Hvis vi kigger på den sidste 10-årige periode, er der sket et skred i retning af 1.500 kommunale dagplejere, som skulle leve op til alle de pædagogiske kvalitetskrav, er blevet afløst af private børnepassere.

Jeg synes egentlig – og det er jo ikke så meget det, forslagsstillerne ønsker med det her – at det er besynderligt, at vi har opbygget en del af vores pasningssystem sådan, at vi har en gruppe på 10.000 børn, der skal passes i et særligt system, der ikke skal leve op til de samme kvalitetskrav, som man skal i den kommunale dagpleje, og som man skal i daginstitutionerne, men til gengæld får tildelt de samme økonomiske midler.

Vi så egentlig gerne, at man udfasede ordningen – ikke fordi vi ikke er begejstret for den kommunale dagpleje, men netop fordi vi synes, at den kommunale dagpleje er et rigtig godt tilbud. Og det, vi har her, er faktisk undergravende i forhold til den kommunale dagpleje.

Indtil det måtte være sket, synes jeg man må sige, at der ikke er noget underligt i, at vi i lovgivningen har indrettet det sådan, at når man ikke er dagplejer, må man ikke kalde sig dagplejer. Flere ordførere har været inde på, at det er der en vis logik i, og hvis man kigger på forskellen mellem dagplejeordninger og private pasnings-

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Jakob Sølvhøj (EL):

Jeg synes faktisk, at der er gjort meget – selv af den forrige regering er der egentlig gjort en del for at styrke den pædagogiske kvalitet. Den nye læreplan, man lavede i et tæt samarbejde med de faglige organisationer og kommunerne, var faktisk et løft af kvaliteten. Det synes jeg ikke vi skal begræde. Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi der, hvor vi bruger offentlige kroner, sikrer, at der er en høj kvalitet i tilbuddet. Det er der ikke i de private pasningsordninger, og jeg synes ikke, at det er nogen særlig god idé, når vi vil bruge offentlige midler til gavn for vores børn, at vi så siger, at det skal være lige så økonomisk begunstiget at oprette et tilbud, der ikke lever op til de almindelige kvalitetskrav, som det er at oprette et almindeligt dagtilbud, der opfylder kvalitetskravene.

Kl. 15:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 15:50

Mette Thiesen (NB):

Det, ordføreren står og siger, er, at politikerne ved bedre end forældrene, hvad god kvalitet i dagtilbud er; at politikerne ved bedre end forældrene, hvad deres børn har godt af. Det er sådan set det, ordføreren står og siger. Og så siger ordføreren jo sådan set også, at det er offentlige kroner. Jamen det er jo danskernes penge, som de skal selv have lov til at vælge at bruge der, hvor de så vil have passet deres børn.

Hvorfor mener man grundlæggende set hos Enhedslisten – det burde jo sådan set ikke komme bag på mig – at politikerne ved bedre end forældrene, hvad god kvalitet i dagtilbud er?

Kl. 15:50

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 15:50

Jakob Sølvhøj (EL):

Der er mange politikere, der er mange forældre. Så jeg tror ikke, at man kan stille det helt sådan op. Vi gør jo det på det her område, på uddannelsesområdet, på sundhedsområdet og ved meget andet, at vi opstiller nogle kvalitetskrav til de ydelser, som skal offentligt finansieres, og det synes jeg egentlig ikke er så underligt. Man kunne godt sige: Er patienten ikke klogere end lægen, er eleven ikke klogere end læreren, er forældrene ikke klogere end dem, der lovgiver på det her område? Jo, det er der sikkert nogle forældre, der er; men selv om vi er uenige, så gør vi vel hver især vores bedste for at sikre, at der er de bedst mulige tilbud. Og derfor er det rigtig ærgerligt, at man kan trække penge ud af det offentlige til noget, der ikke lever op til de kvalitetskrav, der ellers er den almindelige norm i samfundet

Kl. 15:51

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Jakob Sølvhøj fra Enhedslisten. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører kommer fra Det Konservative Folkeparti, og det er fru Mette Abildgaard.

Kl. 15:51

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Det, jeg kan sige med fuldstændig sikkerhed, er, at det i hvert fald for Det Konservative Folkeparti er vigtigt, at der er valgmuligheder til forældrene til at vælge lige præcis den løsning, der er bedst for deres børn. Der er mulighed for en vuggestue, der er mulighed for en kommunal dagpleje, der er mulighed for en privat dagpleje, og der er mulighed for en privat passer. Det er sådan, vi efterhånden har kunnet konstatere i den her debat at kategorierne fordeler sig. Jeg er ikke normalvis ordfører på det her område, så jeg er ikke den største ekspert i det her, men har taget sagen i salen i dag i stedet for vores ordfører, Brigitte Klintskov Jerkel.

Det var en konservativ minister, der sad for bordenden, da man i sin tid besluttede at lave den her ændring. Det var ikke, fordi det var et stort konservativt ønske at lave den her ændring, men det var en vigtig prioritet for andre partier, og vi endte med at være med til at gennemføre den her ændring. Når jeg står her i dag, er jeg nok lidt oprigtigt i tvivl om, om det var en rigtig ændring, og om den har fået den ønskede effekt.

På den ene side anerkender jeg til fulde de argumenter, der er rejst i salen i dag, om, at man som forældre skal kunne lokalisere, hvad der er af forskelle, alt efter hvilken ordning man vælger til sine børn. Og det er en væsentlig pointe – som ministeren var inde på – at vælger man en privat passer, skal man eksempelvis selv søge tilskud, fordi det i udgangspunktet ikke udløser offentlige midler. Det er da en central pointe, at hvis man vælger det tilbud, er der nogle andre regler i forhold til at opsiges pasningen. Det er da en helt central pointe, og vi må sikre, at den kommunikation når ud til forældrene, altså at der er forskel på de her tilbud.

Omvendt kan jeg også til fulde følge argumentet om det her med navnet private passere, altså at der er et eller andet i det, der måske ikke smager helt rigtigt på en eller anden måde. Det er jo også det, man kan se i det materiale, som Venstre henviser til i det her beslutningsforslag. Der er nogle forældre og nogle passere, der peger på, at de på en eller anden måde føler, at den her titel devaluerer deres

arbejde og værdien af deres arbejde. Og jeg kan også sagtens følge, at man ikke siger: Nej, hvor spændende, nu skal lille Sigurd starte hos privat passer. Den 1. august skal han hen til sin dagplejemor – det er den titel, man har brugt i 50 år, og som man nok naturligt sprogligt vil have et ønske om at anvende fortsat.

Så det er bare for at være helt ærlig og sige, at jeg har siddet og lyttet til den her debat, og jeg kan både se for og imod. Og jeg holder en helt anden tale, end jeg havde forberedt på forhånd. Men det er bare for at sige, at på den ene side anerkender jeg til fulde, at der er nødt til at være en sproglig forskel, der gør det let forståeligt, hvad det er for en pasningsordning, jeg går ind til, og hvad det er for et tilbud, der er til mine børn. Og der er det vigtigt for Det Konservative Folkeparti, at der er mange forskellige at vælge imellem. Vi hylder det frie valg, hvad enten det er på ældreområdet eller for vores børn og alle andre midt imellem. Omvendt lytter jeg også til fulde til den oplevede virkelighed, der er, af, at man har devalueret det at være privat passer med den titel, man her har lavet.

Så jeg håber, vi kan lande en beretning i udvalget, hvor vi kan prøve at adressere den her sproglige klarhed og måske også det behov, der er for klar offentlig kommunikation i forhold til det her. For at være helt ærlig siger det jo lidt, at der var flere ordførere her i salen, der stimlede sammen, inden debatten gik i gang, for lige at prøve at afstemme med hinanden, hvordan det nu lige er, at kategorierne er. Jeg var ikke selv en af dem, men jeg sad med lange ører for at få konklusionerne med. Det er måske et tegn på, at der godt kunne være behov for klarere kommunikation på det her område.

Kl. 15:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til fru Mette Abildgaard, den konservative ordfører. Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører er fra Nye Borgerlige. Det er fru Mette Thiesen. Velkommen.

Kl. 15:55

(Ordfører)

Mette Thiesen (NB):

I Nye Borgerlige ønsker vi, at politikerne bestemmer meget mindre, og at danskerne bestemmer meget mere selv, også over flere af deres egne penge. Det betyder jo bl.a., at pengene skal følge det enkelte barn. Det skal altså være op til den enkelte familie at vælge, lige præcis hvilket dagtilbud – dagpleje eller skole – de ønsker for deres børn, eller i øvrigt ældretilbud, når man når dertil. For os er det sådan set det vigtigste, at forældrene har frihed til at vælge, og at barnet trives.

For nogle år siden stemte et flertal herinde i Folketinget for, at private dagplejere ikke længere måtte kalde sig det, de var, nemlig private dagplejere. Det skal de selvfølgelig have mulighed for. Dengang jeg var barn – jeg er nået en alder nu, hvor jeg godt kan sige det – blev min søster passet af en dagplejemor, Grete, og jeg kan tydeligt huske, hvor glad hun var for Grete og for at komme der. Jeg skal være ærlig og sige, at jeg simpelt hen ikke kan huske, om hun var privat eller kommunal. Det var sådan set heller ikke så vigtigt. Jeg selv blev passet af vores genbo, da jeg var helt lille, for dengang var barselsreglerne lidt anderledes, så min mor skulle tidligt tilbage på arbejde. Og der var det altså rigtig trygt, og jeg blev passet af genboen, som gik hjemme med sine børn.

Vi ønsker jo også, at det skal være langt nemmere for danske familier at indrette sig i langt højere grad, som de selv ønsker. Det er jo også bl.a., hvis man har lyst til at passe sine børn hjemme. Det er jo derfor, at vi bl.a. tidligere har foreslået, at man skulle kunne få et beskæftigelsesfradrag, hvis man ønskede at passe børnene hjemme. Vi hylder både det private initiativ, men vi hylder i særdeleshed også familiernes frihed. Derfor støtter vi selvfølgelig også det her forslag.

Kl. 15:57

Kl. 16:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Nye Borgerliges ordfører. Der er ikke ønske om flere korte bemærkninger. Den næste ordfører kommer fra Kristendemokraterne, og det er hr. Jens Rohde. Velkommen.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Jens Rohde (KD):

Jeg havde sådan glædet mig til at skulle herop på talerstolen og støtte det her forslag fra fru Marie Bjerre, og ja, nu ved jeg godt, at jeg inviterer mig selv ind i alverdens revyer og Jonatan Spangs show og sådan noget, men jeg har det sådan med det her forslag, efter vi har talt sammen, at jeg mener det samme som den sidste, jeg lige har talt med. For jeg synes, der er gode argumenter på den ene side og på den anden side, og derfor var jeg simpelt hen så glad for, at fru Mette Abildgaard holdt en tale, som hun ikke havde forberedt, men som var meget begavet, for den gik ind i de der problemstillinger, og som jeg egentlig fra ord til anden kan tilslutte mig.

Hvis der er forskel på tingene i deres substans, må de også nødvendigvis hedde noget forskelligt. Men derfor kan man jo godt gå ind at se på, om man kan lave en sproglig afklaring, som ikke gør, at en gruppe mennesker føler sig diskrimineret, men det er jeg simpelt hen ikke kvalificeret til at kunne gå ind i en substantiel debat om med så kort varsel. Derfor vil jeg endnu en gang tilslutte mig fru Mette Abildgaards ord og sige: Lad os se, om vi ikke kan lande en beretning, som kan gøre, at vi på en eller anden måde overkommer hinandens forskelle. Men i udgangspunktet må jeg nok sige, at jeg sådan mestendels har ladet mig overbevise af ministerens argumenter, og selv om jeg havde én holdning, da jeg kom ind i salen og havde talt med fru Marie Bjerre først, synes jeg lige nu, og man skal jo være et skarn, hvis man er argumenteresistent, at der er en logisk konsekvens i, at vi kalder tingene noget forskelligt, når indholdet er forskelligt. Så det er der, den ligger – indtil videre.

Kl. 16:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er en kort bemærkning. Værsgo til fru Marie Bjerre fra Venstre.

Kl. 16:00

Marie Bjerre (V):

Det er jo altid dejligt, når en debat kan rykke ved ens holdninger. Jeg kan jo så kun være ked af, at det rykker hr. Jens Rohdes holdning i den retning, det gør. Og jeg håber, at hr. Jens Rohde måske vil finde frem til, at vi kan lande der, hvor man godt må kalde sig privat dagplejer, hvis man i dag kalder sig privat passer. Men grunden til, vi fremsætter det her forslag, er jo, at der er kommet nogle uhensigtsmæssigheder i den lovgivning, vi har, og som jeg er rigtig ærgerlig over.

Nu glemte jeg helt det spørgsmål, jeg ville stille dig. Jo, det handler om: Det argument, som måske kunne få hr. Jens Rohde til at rykke sig igen, skulle for mig være, om ikke ordføreren kunne se, at man har gjort det sværere at være privat passer, ved at man ikke længere må kalde sig dagplejer, altså at det er det, der er problemet. Så gør vi det jo svært i samfundet at have de her private ordninger, når man ikke må kalde sig privat dagplejer. Kan hr. Jens Rohde ikke se, at det er et problem?

Kl. 16:01

Den fg. formand (Annette Lind):

Jens Rohde.

Jens Rohde (KD):

Jamen man er jo nødt til at se på, hvad substansen er. Hvis varen – hvis man kan tillade sig at kalde det det – er forskellig, altså hvis der er tre forskellige ting i deres substans, må man jo også kalde dem noget forskelligt. Ellers giver det jo ikke mening at have tre forskellige regelsæt. Så skulle man klaske det hele sammen, og jeg kan ikke gennemskue, om det ville være hensigtsmæssigt. Men hvis der er ét krav til en privat dagplejer og et andet krav til det, man kalder en børnepasser, så skal de jo hedde noget forskelligt, for ellers kan man ikke træffe et valg på et oplyst grundlag.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Marie Bjerre, værsgo.

Kl. 16:02

Marie Bjerre (V):

Jeg er jo helt enig med ordføreren i, at vi skal kalde tingene for det, de er. Men hvis man passer og plejer børn i dagtimerne, må man da være dagplejer. Uanset om man er privat eller kommunal, og uanset hvilken offentlig driftsoverenskomst man er med på, er man dagplejer. Det ville jo svare til, at en privat skole ikke måtte være en skole, fordi de er underlagt nogle andre vilkår end en folkeskole, altså så det ikke skulle hedde skole. Vi skal jo netop kalde tingene for, hvad de er.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Jens Rohde.

Kl. 16:03

Jens Rohde (KD):

Ja det skal man, og det er også mestendels min opfattelse, at det netop er det, man gør med den lovgivning, der er i dag. For der er forskel på, hvilke krav der er til den ene ordning og til den anden ordning. Og hvis der er det, er det vel mest ordentligt at kalde dem noget forskelligt. Det er min umiddelbare vurdering, og det er i hvert fald det, som ministeren indtil videre har overbevist mig om, og så må vi jo se, hvem jeg ender med at tale sidst med, når man kan have den her tvivl.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så skal vi lige have rengjort, hvis man kan det med sådan en beskadiget hånd. Fint, tak.

Den næste er ordføreren for forslagsstillerne. Værsgo til fru Marie Bjerre, Venstre.

Kl. 16:04

(Ordfører for forslagsstillerne)

Marie Bjerre (V):

Tak for ordet. Jeg skal ærligt indrømme, at da jeg fremsatte det her beslutningsforslag, kunne det måske synes som et lille beslutningsforslag og måske ikke sådan et af de mest politiktunge forslag her i salen, men det har da i hvert fald givet en rigtig god debat i dag og også vist, at det er vigtigt at tage den debat.

Faktisk vil jeg også vove at sige, at forslaget her peger på noget meget principielt, nemlig at vi kalder tingene ved rette navn. Passer og plejer man et barn i løbet af dagen, mener jeg, at man bør kalde sig en dagplejer. Og så stikker det altså også dybere end det – det var vi også inde på i debatten – for i Venstre vil vi gerne have mangfoldighed i vores velfærdstilbud, ligesom vi mener, at danskerne skal have ret til at vælge den løsning, der passer dem bedst.

Derfor ser vi gerne et samfund, hvor både private og offentlige løser velfærdsudfordringerne. For sandheden er jo, at hvis vi skal sikre, at der også i fremtiden er nok velfærdstilbud og tilstrækkeligt med varme hænder til at tage sig af vores børn og ældre, ja, så er der brug for den hjælp, vi kan få – ikke mindst den hjælp, der er fra de private. Og af samme grund skal private velfærdstilbud have mulighed for at konkurrere med de offentlige velfærdstilbud, og det duer simpelt hen ikke, at vi spænder ben for private, der hjælper til med at holde hjulene kørende i velfærdssamfundet.

Men det er jo præcis det, vi har gjort, når det kommer til private pasningstilbud. Med ændringen af dagtilbudsloven i 2018 blev det nemlig indført, at private pasningsordninger kun må kalde sig en privat pasningsordning, selv om de tidligere kaldte sig dagplejere. Det vil sige, at de, der tidligere har kaldt sig private dagplejere, ikke længere må kalde sig dagplejere; de skal nu kalde sig en privat pasningsordning. Og faktisk har der været eksempler på, at private dagplejere er blevet påbudt at fjerne de såkaldte citatplakater ved navnet »dagplejeren«, som de private pasningsordninger har haft hængende som dekoration.

Men det bliver værre endnu, for regelforenklingen har også betydet, at forældre har fået sværere ved at finde frem til de private pasningstilbud, netop fordi dagplejer er så almindeligt et begreb, at det er det, man søger på, når man som forældre har brug for at få hjælp til at få passet sit barn – og det er, hvad enten dagplejeren er offentlig eller privat.

Af samme grund har ændringen også ført til meget kritik fra de såkaldte private passere. De oplever det altså som diskriminerende og nedladende, at de ikke må kalde sig dagplejere, men kun passere. En såkaldt privat passer formulerede det meget sigende for mig: at selvfølgelig vil man hellere have en til at pleje sin have, end at man vil have en til at passe sin have, ligesom man nok hellere vil have en til at pleje sit barn end til at passe sit barn. Der ligger et eller andet i det der med at pleje – der er noget kærligt, der er noget nært, noget vedkommende og noget varmt. Og derfor er det altså heller ikke helt ligegyldigt, om folk i det private, der passer på vores børn, kan få lov til at kalde sig dagplejere, uanset hvilken ordning de så er omfattet af i forhold til kommunen.

Det får mig til at spørge: Hvorfor i alverden skal Folketinget agere navnepoliti på den her måde? Jeg tror ikke på, at vi vinder noget som helst som samfund ved at gøre det surt for private. Lad dog dagplejere kalde sig dagplejere, uanset om de er private eller kommunale, altså uanset hvilken type dagplejer de er. Folk, der tager sig af vores børn i dagtimerne og plejer dem, er da dagplejere.

Kl. 16:08

Som det i øvrigt også var fremme i debatten, må man jo også godt kalde det en privat skole, en privat børnehave, et privat hospital, og følger man den logik, skal man da selvfølgelig også have lov til at kalde sig privat dagplejer. Ikke alene handler det om identitet; det handler også om, at det bliver lettere for alle parter – både forældre og ansatte – når private passere kan kalde sig dagplejere.

Af den grund ønsker Venstre lovgivningen ændret, og det havde jeg sådan set håbet på opbakning til her i salen i dag, men det kan være, at vi måske kan finde en løsning. Der var i hvert fald et løsningsforslag fremme fra fru Marie Krarup om at kalde det dagplejer, men måske tilføjet noget mere, og det håber jeg at Folketinget her vil tage velvilligt til sig i den udvalgsbehandling, vi kan have. For som jeg hørte debatten, virker det da til, at der er forståelse for, at ordet passer ikke rigtig fungerer. Så måske kan vi blive enige om dagplejer med noget tilføjet. Det svarer lidt til, at man ikke måtte kalde sig en skole, hvis man var en privatskole.

Så vil jeg også sige, at jeg heller ikke køber det argument, der har været fremme i debatten, om, at man som forældre ikke ved, hvad man vælger. Altså, hvis man før 2018 valgte en privat dagplejer og vel at mærke en sådan type privat dagplejer, som i dag er en privat

passer, så tror jeg da udmærket godt, at man var klar over, at der var tale om en privat. Så det argument holder simpelt hen ikke.

Det, den her lovgivning har medført, er simpelt hen diskrimination over for dem, der er private, og derfor ønsker vi den her lovgivning ændret. Tak for ordet.

Kl. 16:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er nogle korte bemærkninger. Først skal jeg give ordet til hr. Jens Joel fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:09

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg vil egentlig bare spørge ordføreren, som jo også har fremsat det her beslutningsforslag, om ordføreren kan forklare, hvorfor der i forslaget står, at det med den lovændring, vi lavede i 2018, alene var offentlige dagplejere, der kunne kalde sig dagplejere. Hvorfor står det i forslaget, når vi i hele debatten i dag har snakket om, at man sagtens kan kalde sig privat dagplejer, hvis man er privat dagplejer?

Kl. 16:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Marie Bjerre (V):

Grunden til, at det står der, er, at rigtig mange, der er private passere i dag, før oplevede, at de kunne kalde sig dagplejere. Og bare fordi de er private, må de ikke længere kalde sig dagplejere. De oplever en diskrimination i forhold til de offentlige. Så det er derfor, at det står i forslaget, nemlig at de oplever, at man, bare fordi man er privat, ikke må kalde sig dagplejere. Det er kun de kommunale, der må det – og så i øvrigt også de få, som har en anden ordning med kommunen. Men det kan godt være, at vi skal præcisere det, hvis vi ender i en beretning.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Jens Joel.

Kl. 16:10

Jens Joel (S):

Det tænker jeg at man med fordel kunne gøre, for sagen er jo, at man gerne må kalde sig privat dagplejer, hvis man er dagplejer. Så forskellen er jo ikke, om man er privat eller offentlig, selv om jeg godt ved, at Venstre helst vil have det til at lyde, som om Socialdemokratiet ikke kan lide noget privat, men diskussionen her drejer jo ikke om, om man er privat eller offentlig. Den drejer sig om, om man er dagplejer, eller man ikke er dagplejer.

Kunne Venstre ikke, hvis vi skal have en diskussion om, om man kalder tingene ved deres rette navn, have den ordentlighed, at vi i det mindste anerkender, at det faktisk er det, der er diskuteret, nemlig at der er forskel på kravene til dagplejere, uanset om de er offentlige eller private – og i indholdet i pasningsordninger?

Kl. 16:11

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren. Værsgo.

Kl. 16:11

Marie Bjerre (V):

Der er forskel på kravene, i forhold til om man er en privat pasningsordning, en privat dagpleje eller en kommunal dagpleje. Men problemet er, at man ikke må kalde sig dagpleje. I Venstre mener vi ikke, at der er brug for at have den her forskelsbehandling i

navnet. Og jeg har heller ikke fra Socialdemokratiets side fået svar på, hvorfor der er behov for den her forskelsbehandling, i forhold til hvad man kalder sig. Hvorfor kan man ikke både kalde sig dagplejer, hvis man er kommunal, og hvis man er privat, uanset hvilken type privat man er?

Kl. 16:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Den næste, jeg gerne vil give ordet, er hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:12

Jens Rohde (KD):

Men fru Marie Bjerre, der var i hvert fald engang i Venstre, hvor man havde sådan en gylden regel, der hed, at hvis alt bliver lige gyldigt, bliver alt også ligegyldigt, og altså, jeg synes bare, det her lyder en lille smule relativistisk, for hvis ikke Venstre med det her forslag ønsker at udjævne forskellene mellem ydelserne på det private marked, giver det vel ikke nogen mening, at man fjerner forskellen i navnet? Nu skal jeg lige passe på med negationerne her. Er spørgsmålet forstået? som man ville sige i »Kvit eller dobbelt«.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Marie Bjerre, værsgo.

Kl. 16:12

Marie Bjerre (V):

Måske. Altså, nej, vi ønsker ikke at udviske forskellene, men det, der er kernen i det her forslag, er jo, at den lovgivning, vi lavede i 2018, diskriminerer private passere, fordi de ikke må kalde sig dagplejere længere, og det er det, der er problematisk. Vi vil sådan set gerne have, at man har mulighed for at have de ordninger, som man nu har, når man er privat, og de frie rammer, man har. Det skal man selvfølgelig blive ved med, men man skal have lov til at kalde sig dagplejer, for har man ikke lov til at kalde sig dagplejer, er det langt sværere for forældrene at finde frem til de her private pasningstilbud, fordi man søger på dagplejer. Det er så almindeligt et begreb, og så ligger der noget særligt i ordet dagplejer.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Annette Lind):

Jens Rohde, værsgo.

Kl. 16:13

Jens Rohde (KD):

Men altså, bare fordi man føler sig diskrimineret eller krænkede, er det ikke nødvendigvis ensbetydende med, at man er det. Der er jo ikke noget, der forhindrer de pågældende i at blive dagplejere. De skal bare, sådan som jeg forstår det, og jeg kan have misforstået det, opfylde nogle bestemte krav for at kunne kalde sig dagplejere. Det kender man jo inden for en lang række erhverv. Så hvad er det, der er diskriminerende, hvis de samme mennesker på privat basis kan kalde sig dagplejere, hvis bare de følger nogle bestemte læringsplaner og ikke f.eks. bare kan opsiges deres kunder?

Kl. 16:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Marie Bjerre, værsgo.

Kl. 16:14

Marie Bjerre (V):

Altså, man kommer ikke udenom, at man diskriminerer de private, når de ikke må kalde sig dagplejere, for der ligger noget andet i ordet dagplejer, og det er sværere for forældrene at finde frem til dem, når de ikke må kalde sig dagplejere. Så derfor er der en diskrimination i,

at de ikke må kalde sig dagplejere, og det er det, vi sådan set gerne vil have ændret.

Kl. 16:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, jeg gerne vil give ordet, er fru Lotte Rod fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:14

Lotte Rod (RV):

Venstres ordfører sagde noget i retning af, at de private passere var med til at holde hjulene i gang. Altså, vi afleverer vel vores børn til nogle voksne, som vi gerne vil have leger med vores børn, er nærværende for vores børn, vil noget med vores børn, og ikke, fordi vi skal holde hjulene i gang. Og altså, de private passere er ikke omfattet af det specifikke formål for vores dagtilbud, det smukke formål, vi har lavet i fællesskab. De er ikke omfattet af vores læreplaner, der, hvor vi i fællesskab har skrevet ind, at børn har ret til leg og til medbestemmelse. Så helt ærligt, Venstre, hvorfor er det egentlig, at I er mere optaget af navnet end af, at der er flere, som vælger at blive dagplejere, og som dermed lever op til det smukke børnesyn, vi i øvrigt er enige om derinde?

Kl. 16:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Marie Bjerre. Værsgo.

Kl. 16:15

Marie Bjerre (V):

Vi er meget optaget af, at der er flere, der har lyst til at være dagplejere, der har lyst til at lave velfærdstilbud, der har lyst til at være sammen med vores børn, der har lyst til at pleje vores børn, der har lyst til at passe vores børn i dagtimerne. Der bliver vi nødt til at gøre brug af de private tilbud, der er, for ellers risikerer vi jo, at der ikke er nok. Min pointe er, at det ville være en helt forkert verden, hvis ikke der er plads til de private. Vi skal da netop gøre brug af de private tilbud, der er, fordi det er så vigtigt. Og så anerkender jeg i øvrigt ikke, at de offentlige skulle være bedre end de private rent indholdsmæssigt, eller at de skulle være bedre, fordi man politisk stiller krav til de offentlige og ikke stiller krav til de private. Hvorfor kan de private ikke være mindst lige så gode, hvis ikke bedre, på kvaliteten? De laver jo deres egne planer.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Lotte Rod.

Kl. 16:16

Lotte Rod (RV):

Nu må Venstres ordfører til at holde op med at få det til at lyde, som om det er et spørgsmål om, om man er offentlig eller privat. Det, vi taler om her, er, at der er nogle, der er private dagplejere, og at der så er nogle, der er private passere. Og jeg forstår ikke, hvorfor Venstre har gjort det til sin vigtigste kamp, at passerne må kalde sig dagplejere, i stedet for at arbejde for, at passerne bliver til dagplejere, så de lever op til vores børnesyn, vores læreplaner, til det, som vi er enige om er det gode børneliv. Hvorfor arbejder Venstre ikke for det i stedet for for navnet?

Kl. 16:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo til fru Marie Bjerre.

Kl. 16:17

Kl. 16:19

Marie Bjerre (V):

Det her handler jo netop om forskellen mellem offentlig og privat. Der er jo ikke noget, der hedder offentlige passere. Du kan kun kalde dig for privat passer. Det er en diskrimination af private tilbud, når private ikke må kalde sig for private dagplejere, bare fordi man er omfattet af en anden ordning. Jeg er godt klar over, at man gerne må kalde sig for privat dagplejer, hvis man er omfattet af en ordning, men hvis man er omfattet af en anden, så må man ikke. Så det er en diskrimination af de private.

Kl. 16:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Marie Bjerre. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så skal vi lige have sprittet af. Og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) Forhandling om redegørelse nr. R 16:

Klima-, energi- og forsyningsministerens energipolitiske redegørelse 2021.

(Anmeldelse 29.04.2021. Redegørelse givet 29.04.2021. Meddelelse om forhandling 29.04.2021).

Sammen med dette punkt foretages:

16) Forespørgsel nr. F 59:

Forespørgsel til klima-, energi- og forsyningsministeren:

Hvad kan ministeren oplyse om regeringens fremtidige energipolitiske initiativer set i lyset af den energipolitiske redegørelse?

Af Bjørn Brandenburg (S), Carsten Kissmeyer (V), Morten Messerschmidt (DF), Signe Munk (SF), Rasmus Helveg Petersen (RV), Søren Egge Rasmussen (EL), Katarina Ammitzbøll (KF), Peter Seier Christensen (NB), Alex Vanopslagh (LA) og Torsten Gejl (ALT).
(Anmeldelse 29.04.2021. Fremme 03.05.2021).

Kl. 16:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 18. maj 2021.

Først skal vi have en begrundelse, og det er ordføreren for forespørgerne, hr. Bjørn Brandenburg fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:18

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Bjørn Brandenburg (S):

Tak for det. Energiordførerne for alle Folketingets partier har traditionen tro valgt at indbyde klima-, energi- og forsyningsministeren til en forespørgselsdebat i forbindelse med den årlige energipolitiske redegørelse. Derfor vil jeg bare indledningsvis meget gerne takke ministeren for at stille op i dag og på vegne af partierne sige, at vi glæder os til debatten.

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for begrundelsen. Og så skal vi lige have sprittet af, inden vi byder velkommen til klima-, energi- og forsyningsministeren for en besvarelse. Værsgo til ministeren.

Kl. 16:19

Besvarelse

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for det. Jeg glæder mig også til debatten. Det er jo sådan en årlig tilbagevendende begivenhed, og jeg havde egentlig sat mig for, at jeg ville gå tilbage og se hos min forgænger, hvor mange gange man havde sagt, at det var sådan et historisk år, men det nåede jeg desværre ikke. Jeg tror dog godt, at jeg vil gætte på, at det er der nok rimelig mange der har, for dansk energipolitik jo igennem årene heldigvis har været præget af, at vi har truffet store beslutninger, at der er sket meget.

Alligevel vil jeg godt vove den påstand, at der næppe er noget år, hvor de her redegørelser er blevet lavet, hvor der er sket lige så meget det, som der er sket det sidste år. Vi kan jo tage et lille væddemål på, om der er nogen, der kan komme på et år, hvor vi har lavet lige så store fremskridt.

Verdens mest ambitiøse klimalov har vi vedtaget – 70-procentsreduktion i 2030. Og ikke nok med, at vi har vedtaget loven, så er vi også allerede rigtig godt på vej til at vedtage den politik, der skal sikre, at vi kommer i mål. Hvis man ser på den manko, der var, da vi besluttede loven, frem til den dato, hvor vi skal leve op til den, og hvad der er sket med den siden, så har vi reduceret mankoen med 41 pct. Den reduktion, vi altså har 10 år til at nå, har vi nået 41 pct. af på 1-1½ år.

Eller sagt på en anden måde: De reduktioner, vi allerede har besluttet, fører os frem til 55 procentpoint af de 70. Er 55 meget? Ja, hvis man sammenligner f.eks. med EU – og jeg tror, de fleste er enige i, at det nye mål, der lige er blevet vedtaget i EU, er ret ambitiøst, i hvert fald meget mere ambitiøst, end man havde turdet håbe på, og jo i hvert fald er en ret stor stigning i forhold til, hvordan det har ligget tidligere – så er det mål netop 55. Så vi har altså allerede nu besluttet tiltag, der fører os til at nå det, som hele Europa i gennemsnit skal nå i 2030.

Eller sammenlign med USA: Præsident Biden, som jeg tror de fleste har været meget positivt overrasket over, hvor progressiv og ambitiøs han har været på klimaområdet, foreslog i forbindelse med det klimatopmøde, han afholdt for et par uger siden, at USA skulle reducere med mellem 50 og 54 pct. i 2030; men det er altså vel at mærke sammenlignet med 2005. Hvis man også sammenligner det med 1990, er den amerikanske reduktionsforpligtelse eller -mål på 43 pct. sammenlignet med det danske på 70 pct., hvoraf vi altså allerede nu har nået 55 pct.

Læg dertil, at vi i sidste uge også besluttede at lave et meget ambitiøst delmål i 2025; et delmål, der vil sikre, at vi presser os selv til at træffe beslutninger, også på den korte bane. Det er jo hele tiden en balancegang mellem at sætte gang i initiativer nu, vel vidende at de først kommer til at give reduktioner på sigt, samtidig med at vi jo også hele tiden skal lægge os i selen for at få gjort de ting, der kan gøres på den korte bane. Så alene hvis man ser på det regnestykke, og hvis man ser på, hvor stor en del af vores målopfyldelse her, som skyldes vores energipolitik, er det selvfølgelig et specielt år og et rigtig, rigtig godt år for Danmark.

Dertil kommer selvfølgelig nogle ganske store beslutninger på en række andre områder. Det er selvfølgelig historisk, når vi siger, at vi vil have en slutdato for udvinding af olie og gas i Nordsøen. Vi har besluttet, at vi vil aflyse den ottende udbudsrunde og alle potentielle

efterfølgende udbudsrunder, samtidig med at vi i 2050 siger stop for at hive olie og gas op af Nordsøen. Olie og gas har været med til at finansiere den danske velfærdsstat gennem årtier.

Vi er stadig den største olieproducent i Europa. Det var en aftale, der skulle finansieres med 13 mia. kr., altså ikke nogen helt lille beslutning, men en nødvendig beslutning, fordi vi ønsker at være et foregangsland, og fordi vi ønsker at vise resten af verden, at man faktisk godt kan lave en transformation af et samfund, som ikke betyder, at vi får mere ulighed, som ikke betyder, at mennesker står uden arbejde, men som tværtimod gør os til et bedre, dygtigere og mere konkurrencedygtigt samfund – men ikke bare på den nemmeste måde. Vi gør det faktisk også på de områder, hvor det er svært.

Selvfølgelig havde det været nemmere at sige: Så længe vi bare kan hive penge så at sige op af Nordsøen, så lad os da gøre det og så investere de penge i noget grøn teknologi, og så er alt jo godt. Den vej kunne man have valgt, men det gør vi ikke. Vi vælger at sætte den her slutdato, fordi vi tror på, at det kan lade sig gøre at lave den omstilling. Vi tror så i øvrigt også på, at vi kommer til at skabe flere arbejdspladser i den grønne sektor, end vi taber i den sorte, og det knytter sig selvfølgelig til den tredje store begivenhed, jeg vil nævne, der er sket i den forgangne år på energiområdet, og det er beslutningen om at ændre danmarkskortet.

Kl. 16:25

Vi kommer til at lave en kunstig ø ude i Nordsøen, en energio, som skal fungere som en hub for energi til store dele af Europa – i første omgang 3 GW, på sigt 10 GW. 1 GW kan som tommelfingerregel cirka levere grøn elektricitet til en million husstande. Plus Bornholm i Østersøen, som også skal fungere som energio med i første omgang 2 GW.

Samlet set er det her enorme mængder af grøn energi, som dels kan være med til at hjælpe andre lande med at nedbringe deres CO₂-udledninger, men som selvfølgelig også gør, at vi bliver et land, der er helt fremme, når det handler om at kunne udvikle nye teknologier – det, vi i Danmark kalder power-to-x, altså strøm til noget, som en af mine gode kollegaer vist har kaldt det. Altså at vi tager den grønne strøm og via elektrolyse laver den om til brint, og laver brinten om til flydende brændstoffer. Det løser to problemer for os: Det gør selvfølgelig, at vi har mulighed for at lagre energien; men det betyder også, at vi kan få den ind i dele af vores energisystemer, hvor det i dag er vanskeligere.

Samlet set er vi et foregangsland. Samlet set presser vi os selv til at udvikle nye teknologier, som vil være rigtig godt for Danmark og for vores konkurrencekraft og andet, men som selvfølgelig også kan bruges andre steder i verden. Sådan er det, når man er et lille land: Hvis man vil gøre en forskel, kræver det, at man går forrest.

Vi har også i vores internationale, globale indsats meget konkrete samarbejdsaftaler med 16 lande, som samlet set står for over 60 pct. af verdens drivhusgasudledninger. Vi hjælper dem med dansk knowhow, dansk teknologi til at blive bedre til at reducere deres aftryk. Vi har forøget vores klimabistand. Vi presser på i EU på en lang række vigtige dagsordener på det her område. Og vi er i det hele taget meget opmærksomme på, at hvis ikke vi også er aktive internationalt, hvis ikke også vi både deltager i de forhandlinger og går forrest med de danske eksempler de steder, hvor det er relevant, ja, så betyder vores indsats mindre. Tak.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ministeren for talen. Og da det er en redegørelsesdebat, er der nu adgang til én kort bemærkning fra hver af ordførerne. Der er et par stykker indtegnet, og først er det fru Signe Munk fra SF. Værsgo.

Signe Munk (SF):

Tak for muligheden for at få den her energipolitiske redegørelse. Der er noget fantastisk overbliksskabende og jo i virkeligheden også sådan en vis begejstring ved at læse den energipolitiske redegørelse. Jeg tror ikke, man kan føle andet, når man er energiordfører. Og selv om vi kan være uenige om, hvor meget mere der så skal gøres, og hvad det næste skridt er, synes jeg, der er meget at være stolt af i den energipolitiske redegørelse.

Ministeren sagde – og jeg citerer, som jeg hørte ministeren sige det – at hvis man som lille land vil gøre en forskel, skal man gå forrest. Det minder mig om, at jeg og mit parti og andre partier jo har spurgt regeringen lidt ind til investeringerne igennem Eksport Kredit Fonden, og der er det jo sådan, at Danmark kan tage et valg om faktisk at gå forrest og sige: Nej, der bliver ikke givet eksportkreditstøtte til flere heavy fuel brændselsanlæg – der bliver faktisk slet ikke givet til nogen fossil energi. Så vil ministeren gå forrest og stoppe fossil støtte fra Eksport Kredit Fonden?

Kl. 16:29

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren, værsgo.

Kl. 16:29

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er fuldstændig rigtigt, at det er en debat, der er blevet rejst, og jeg tror også, vi har haft et enkelt samråd om sagen. Vi har allerede besluttet at stoppe støtte til kul, termisk lagring, termisk udvinding og selvfølgelig kulkraft. Og hvorvidt vi skal gå videre og også gøre det i forhold til andre former for fossile brændsler, er der nu igangsat en analyse af hos klimaministeren, og ifølge klimaministeren – undskyld, det er jo mig, jeg mener erhvervsministeren; det har jeg også været et stykke tid for nylig, så det er derfor, jeg blander kasketterne lidt sammen – skulle den analyse foreligge inden for et par uger.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til klima-, energi- og forsyningsministeren – hvis han ikke ved, hvem han er, skal jeg fortælle ham det.

Som en lille serviceoplysning vil jeg sige, at den korte bemærkning har en varighed på 1 minut, og svaret er også 1 minut. Og ministeren kommer på til sidst igen.

Nu vil jeg gerne give ordet til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:30

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Der var jo meget klimapolitik i ministerens tale, og det synes jeg er helt fint. I forhold til om vi er et foregangsland, vil jeg sige, at ja, det tror jeg at vi er på nogle måder. Men der er også nogle hjørner, hvor vi ikke er blevet det, fordi andre lande ikke bare kan kopiere os.

Hvis vi ser på biomasseforbruget og biogasforbruget, er vi jo et sted, hvor vi kun kan have biogassen på så stort et niveau, fordi vi importerer soja fra et areal, der svarer til Sjælland, og dermed kan have ekstra husdyr i Danmark og dermed mere gødning, som kan puttes i et biogasanlæg. Og på biomasseområdet kan alle lande jo ikke gøre ligesom Danmark og importere så meget. Så jeg synes, der er en grund til, at vi har særlig opmærksomhed på de to punkter. Det kunne jeg godt tænke mig at høre ministerens kommentar til.

Noget andet er, at jeg har set nyere tal på, at der er udsigt til, at i 2030 vil 54 pct. af støtten til vedvarende energi gå til biogas. Jeg vil godt høre, om ministeren ikke kan se, at vi er endt et forkert sted

med den voldsomme støtte til lige biogas, fordi der kan være andre teknologier, der sådan set har brug for støtte i en opstartsperiode.

Kl. 16:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, ministeren.

Kl. 16:31

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det var mange spørgsmål i det. Til det første om, om andre skal kopiere os, vil jeg sige, at det ikke er nogen hemmelighed, at vi jo alle, tror jeg, er enige om, at biomasse i det store hele skal udfases. Men altså, i Danmark har vi jo netop valgt at gå forrest ved at lave bæredygtighedskriterier, som er strammere end dem, der gælder i resten af Europa, netop for at sikre, at det er den – i gåseøjne – gode biomasse, man bruger. Det at bruge ting, som ellers ville være affald, til faktisk at skabe energi er jo ikke dårligt.

Husk også lige på: I forhold til både FN's klimapanel, Klimarådets og, tror jeg, de fleste andre eksperter fremskrivninger er det jo klart, at hvis man skal holde sig under 1,5 grader i temperaturstigninger, skal vi have negative emissioner. Og en af de få måder, man kan få det på, er ved at kombinere biomasse med CCS.

I forhold til støtteniveauet, og hvor stor en procentdel det udgør i 2030, er det jo ganske vanskeligt at svare, også al den stund at vi jo faktisk håber på, at mange af de ting, som vi i dag støtter, skal være konkurrencedygtige og leve uden støtte i 2030. Biogas kommer forhåbentlig og formentlig til stadig væk at være en ret stor del af Danmarks energisystem.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, jeg gerne vil give en kort bemærkning, er hr. Tommy Ahlers, Venstre.

Kl. 16:32

Tommy Ahlers (V):

Tak til ministeren, og tak for redegørelsen. Det er jo rigtigt nok, som andre også har været inde på, og som fru Signe Munk også var inde på, at den her redegørelse emmer af glæde. Det, som også er glædeligt i den, er de store brede aftaler.

Den glæde forsvandt lidt torsdag eftermiddag og fredag formiddag i sidste uge, hvor der pludselig blev indgået en meget smal aftale kun med røde partier om 2025-målet, og hvor de øvrige partier, blå partier, der også står bag klimaloven, ikke var inviteret til de fortsatte forhandlinger om det. Skal det tages som et udtryk for, at det her var den sidste redegørelse, som ministeren vil aflevere, hvor vi ligesom kigger på det brede samarbejde om klima- og energipolitikken? Skal det nu være smalle røde aftaler, der ligesom bærer det her område videre?

Kl. 16:33

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren.

Kl. 16:33

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det håber jeg sandelig da ikke. Det er klart bedst for Danmark med brede aftaler, men omvendt må man sige, at vi ikke kan gå på kompromis med ambitionsniveauet. Når vi har lavet en bred aftale om de 70 pct. i 2030, var det jo heller ikke sådan, at vi sagde til Venstre: Vil I være med? Og hvis I så kun vil have 65 pct. eller 60 pct., så finder vi hinanden.

Vi sagde, at 70 pct. ligesom er adgangsbilletten for at være med. Så gik I heldigvis med, og det er jo godt. Nu er jeg så meget spændt på, om I også vil gå med til de 50-54 pct. i 2025, for faktum er jo,

at I, uanset hvor mange møder jeg har holdt med jer, ikke er kommet tættere på at melde ud, hvad I mener. I har sagt, at det, vi oprindeligt kom med, ikke var højt nok. Men hvad betyder det? Nu ligger der så et tal, der ligger alle de beregninger, I har stillet massevis af spørgsmål, og vi har svaret på dem ned i meget nidkære detaljer. Så nu er spørgsmålet jo til jer: Vil I være med, eller vil I ikke være med?

Kl. 16:34

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der får en kort bemærkning, er hr. Rasmus Helveg Petersen, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:34

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. Tak for redegørelsen. Det har i sandhed været et historisk år. Jeg vil prøve at pakke to spørgsmål sammen i ét.

Jeg går ud fra, at vi efter det her historiske år skal tage hul på endnu et historisk år, og derefter endnu et historisk år, for det høje tempo, vi nu har sat i gang, er stadig væk ikke nok, og vi skal accelerere. Jeg går ud fra, at vi bliver indkaldt til forhandlinger en elektrificeringsstrategi, og at det bliver en ting, der skal forhandles om i den kommende periode. Det er det ene spørgsmål.

Det andet er, at man, når man kigger på den her gode redegørelse, også tænker på de bump, der har været på vejen, og alle de ting, der ikke er blevet til noget. Og der tænker jeg særlig på den havvindmøllepark, der har været planlagt i mange år ved Omø, og som faktisk vil kunne bidrage med en betydelig reduktion inden 2025. Vil ministeren energisk engagere sig i en dialog med Kommissionen for at prøve at få en undtagelse, så den alligevel kan etableres? Tak.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren. Værsgo.

Kl. 16:34

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Til det første kan jeg sige: Ja, vi skal have lavet en elektrificeringsstrategi i år. Det følger i øvrigt også af den aftale, vi lavede i sidste år, med forskellige scenarier osv., men derudover er vi jo allerede i de her uger i gang andre, meget vigtige forhandlinger om den fremtidige indretning af vores elsektor – også med glimrende bidrag fra spørgerens parti.

I forhold til den konkrete sag er vi også i dialog med hinanden om det. Der er jo klare EU-regler her, som vi skal følge. Det tænker jeg vi er enige om.

Kl. 16:35

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste er Konservatives ordfører. Værsgo, fru Katarina Ammitzbøll.

Kl. 16:35

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak til ministeren. Det er jo en meget fin redegørelse. Der står en masse, masse gode ting og en masse planer, og vi er nået rigtig langt, sagde ministeren. Men et område, som ministeren også nævnte, var power-to-x. Synes ministeren, vi er nået langt, når man stadig diskuterer en strategi og vi sakker længere og længere bagud på Europas liste over lande, der både har strategier og projekter? Selv Polen har en power-to-x-strategi.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Annette Lind):

Ministeren. Værsgo.

Kl. 16:36

Kl. 16:39

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er klart et af de steder, hvor vi skal levere mere. Jeg vil også omvendt sige, at det ikke er nok at have en strategi. Det er også lidt vigtigt, hvad der står i den strategi. Jeg tror, at de fleste, der har fulgt debatten, også om sammenhængen mellem ccs og ccu og ptx – det bliver en masse forkortelser her – nok vil være enige i, at det er meget smart, at vi finder ud af, hvad vi egentlig har adgang til af det, nogle kalder grøn carbon. Jeg ved ikke, om man skal bruge det udtryk – men det er carbon, der kan tages via fangst fra f.eks. biomasse, og som skal bruges i ptx.

Så der er en række ting, der skal på plads i ccs-strategien, førend vi kan lave en ptx-strategi. Men jeg kan forsikre for, at vi arbejder på de høje nagler, for at også den skal være klar så hurtigt, som vi kan, og vi kommer til at skulle forhandle den i år.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så vil jeg gerne give ordet til hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:37

Jens Rohde (KD):

Tak. Nu kan jeg i hvert fald sige, at når vi ikke er en del af den mellemaftale eller delmålsaftale, er det, fordi vi aldrig er blevet inviteret. Så det er jo ikke, fordi vi har sat os på bagbenene.

Men jeg vil godt følge op på det, ministeren siger til hr. Tommy Ahlers. For jo, det handler om kompromiser. Det handler kun om kompromiser, for ellers får vi ikke alle med, og det er det, der er vigtigt her. Jeg er jo meget glad for – og det har jeg sagt til ministeren på adskillige europaudvalgsmøder – at vi har en minister, som jeg synes hele tiden tilstræber en balance: ambition-balance, ambition-balance. Det vil jeg gerne rose ministeren for. Men det opnår man jo kun, hvis man hele tiden søger det brede kompromis, for ellers er der nogle, der løber om hjørner eller i hvert fald løber af med ministeren. Derfor vil jeg meget kraftigt anmode om, at ministeren finder tilbage til sin ambition-balance-strategi, som jeg synes både har været klædelig og fornuftig.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo. Ministeren.

Kl. 16:38

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er heller ikke, fordi jeg ikke deler den grundlæggende opfattelse, at energipolitik i Danmark er bedst, når den laves bredt. Jeg må også bare sige, at på det helt konkrete spørgsmål om et 2025-mål har vi jo mødtes mange gange og haft debatten her i salen – selvfølgelig ikke hr. Jens Rohdes nye parti; jeg har helt forståelse for, at det har været en anden proces, og du er ny i det parti. Men Venstre, Konservative og andre borgerlige partier, som har presset på over for regeringen og sagt, at vi ikke arbejdede hurtigt nok, har ikke selv villet melde ud, hvad de mener. Det handler ikke så meget om offentligheden – det er jeg ligeglad med for at være ærlig – men heller ikke når vi sidder og forhandler, kan vi få nogen som helst indikation af, hvad de mener, og så kan man jo ikke forhandle. Nu er det så et mål, og mindst lige så vigtigt eller endnu vigtigere er jo, hvordan vi når det mål, og der går vi selvfølgelig også efter brede aftaler, når det overhovedet kan lade sig gøre.

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så vil jeg gerne give ordet til hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:39

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er jo nok den, der måske føler sig mest forsmået i dag. For det er nok ikke nogen hemmelighed at sige, at jeg jo sådan set troede, at regeringen og Dansk Folkeparti også på det her område var tættere på hinanden, end regeringen var på de partier, der gør ministeren til minister, og også Venstre. I forhold til det der udspil, regeringen var kommet med – med et delmål på mellem 46 og 50 pct. – havde jeg i hvert fald forstået, at det var kommunikeret sådan nogenlunde klart til ministeren, at det var noget, vi kunne se os selv i. Og så lige pludselig som en tyv om natten får man en ritzaubesked ind om, at nu er der indgået en eller anden skør aftale med venstrefløjen, som ikke engang er regeringens egen politik. Men sådan er det selvfølgelig. Ministeren må jo behandle os, som han vil. Det er jo ikke os, der gør ministeren til minister.

Men kan ministeren ikke godt forstå os, der rent faktisk fra start af har sagt, at det er en god idé for landet efter corona med alle de problemer, økonomien har, at man ikke laver en meget snæver aftale, hvor man så potentielt springer 8 pct. i forhold til regeringens egen politik? Vi plejer da at kunne finde ud af det. Hvorfor ringede ministeren ikke?

Kl. 16:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo, ministeren.

Kl. 16:40

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det gjorde jeg ikke, fordi jeg, siden vi kom med det første udspil, som hr. Morten Messerschmidt ganske rigtigt roste, jo har fundet ud af, at grunden til, at hr. Morten Messerschmidt roste det, var, at hr. Morten Messerschmidt har forladt de 70 pct. Dansk Folkeparti går jo nu kun ind for 65 pct. Der må jeg bare sige at vi har forskellige ambitionsniveauer.

Vi kommer til at fortsætte med at have målsætninger og føre politik, som skal presses i den rigtige retning. Det er ikke nogen nem vej, vi har valgt, det indrømmer jeg gerne. Det er bestemt ikke nogen nem vej, og vi ved ikke præcis endnu, hvordan vi skal nå de 50-54 pct. Det er noget af det, vi skal forhandle i det kommende år selvfølgelig og årene efter. Jeg tror bare, vi må indse, at på trods af at vi gerne vil have så brede forlig som muligt og så stor opbakning som muligt, så er der i hvert fald en konflikt mellem Dansk Folkeparti og regeringen der.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til klima-, energi- og forsyningsministeren i den her omgang. Vi skal lige have sprittet af. Det er sådan, at ministeren kommer på til sidst, også når det er en redegørelsesdebat. Nu går vi over til forhandlingen, og vi går over til de almindelige regler for korte bemærkninger, så man har to korte bemærkninger, som vi plejer, når der er almindelig debat. Først skal vi have fat i ordføreren for forespørgerne, og det er hr. Bjørn Brandenborg fra Socialdemokratiet.

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Bjørn Brandenburg (S):

Tak for det. Der er sket rigtig meget, siden vi stod her til en debat om Danmarks energipolitik sidste år, ikke blot på grund af vores tilbagevendende og vores kontinuerlige dans med corona, men fordi vi har indgået markante aftaler på tværs af Folketinget på vej mod reduktionsmålet på 70 pct. i 2030. Med klimaaftalen for energi og industri har vi påbegyndt en ny epoke for udbygning af havvind med to energioer – en ny kunstig ø i Nordsøen og i Østersøen på Bornholm. Vi har afsat flere milliarder til udskiftning af olie- og gasfyr og vedtaget bæredygtighedskrav til træbiomasse. Vi har afsat milliarder af kroner til at understøtte den grønne omstilling samt energieffektiviseringer i industrien. Vi har indgået en aftale om at aflyse ottende udbudsrunder og alle udbudsrunder herefter, og at Danmark efter 2050 ikke længere skal indvende olie og gas i Nordsøen. Det er historisk, og Danmark er det hidtil største olieproducerende land, der sætter en slutdato.

Vi har i fællesskab i Folketinget allerede leveret rigtig mange gode aftaler, som bidrager til vores reduktionsmål i 2030 og vores mål om, at Danmark skal være klimaneutralt senest i 2050. Den nye klimafremskrivning bekræfter, at vi er kommet et godt stykke ad vejen. Vi har reduceret mankoen til 70-procentsmålet med 8,2 mio. t CO₂ i 2030, og i forhold til den fremtid, vi ser ind i nu, vil vi i 2030 have omkring 100 pct. vedvarende energi i vores elforbrug, og vi vil have omkring 70 pct. biogas i vores gasnet. Det er til gavn for vores produktionsvirksomheder, som tidligere end antaget kan gøre brug af grøn gas. I 2030 vil vi have reduceret vores CO₂-udledninger med 55 pct. sammenlignet med 1990, hvis vi altså ikke gjorde mere nu. Men det kommer vi til at gøre, og det er vist heller ikke nogen hemmelighed, som det også blev sagt heroppefra lige før, at vi også stadig væk har et stort arbejde foran os. Vi skal bl.a. levere en strategi for CO₂-fangst og -lagring, for CO₂-fangst og -lagring er en af de teknologier, vi ikke kommer udenom, at vi har brug for. Derfor har vi bl.a. afsat 16 mia. kr. til støtte, så vi kan få udviklet og skaleret teknologien. Den første pulje til CO₂-fangst og -lagring i Nordsøen åbner allerede for ansøgere i juni 2021.

Vi skal selvfølgelig fortsætte den ambitiøse udbygning af grøn strøm, ikke kun for at levere strøm til Danmark, men også for at levere grøn strøm til resten af Europa. Derudover skal vi indgå en forhåbentlig bred aftale for landbrugets grønne omstilling. I vores udspil anviser vi vejen til at reducere landbrugets udslip med 7,1 mio. t ved brug af kendte virkemidler som udtagning af lavbundsjord og investeringer i ny grøn teknologi. I sidste uge indgik vi en aftale om et delmål i 2025 på 50-54 pct. Det kræver, at vi sætter gang i endnu flere initiativer på den korte bane og med ministerens egne ord presser os selv.

Med de ord vil jeg gerne have lov til at læse en vedtagelsestekst op på vegne af Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender, at der i 2020 blev indgået brede og rammesættende aftaler for den grønne omstilling af energisektoren. Vedtagelsen af »Klimaaf tale for energi og industri«, den fortsatte implementering af energiaftalen fra 2018 og yderligere tiltag på energiområdet er gode skridt på vejen til at indfri 70-procentmålet i 2030 og det langsigtede mål om klimaneutralitet nationalt og internationalt. Folketinget påpeger dog, at der fortsat er udfordringer i

Kl. 16:42

energiesektoren, som skal håndteres. Med nye bæredygtighedskrav til træbiomasse er håndteringen af udfordringen med afbrænding af biomasse påbegyndt, men arbejdet hermed og øget grøn omstilling af industrien kræver en fortsat indsats. Folketinget opfordrer regeringen til gennem energipolitikken med et bredt spektrum af virkemidler som afgifter, tilskud og regulering at drive den grønne omstilling i Danmark frem med yderligere hast og i endnu højere grad arbejde for den globale grønne omstilling af energiproduktionen, herunder at arbejde for en fortsat udfasning af støtte til fossile energikilder.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 120).

Kl. 16:46

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen, og tak for vedtagelsesteksten, som jeg lige får her og giver videre til sekretæren. Værsgo. Der er et par korte bemærkninger, og den første, jeg gerne vil give ordet til, er fru Signe Munk fra SF. Værsgo.

Kl. 16:46

Signe Munk (SF):

Tak for talen fra ordføreren og vedtagelsesteksten. Der er ingen tvivl om, som ordføreren jo sikkert også er bekendt med, at der nu er en masse byrådspolitikere, som oplever, at der er mange, der gerne vil sætte solcelleanlæg op, landmænd, der indgår aftaler med nogle af de store operatører, vi har på solcelleområdet, men der er også nogle kommunalpolitikere, som står lidt rådvilde tilbage og spørger: Er det nu klogt, at det kommer på den og den mark? Var det ikke bedre, at det var der, hvor der var nogle lavbundslande, og på nogle store tage osv.? Derfor oplever jeg et klart signal fra i hvert fald de kommunalpolitikere, jeg taler med, om, at vi som energiordførere herinde tager opgaven lidt på os og sætter nogle klare rammer for, hvordan solcelleudbygningen skal være ude i landet.

Derfor ville jeg høre ordføreren fra Socialdemokratiet, hvordan han ser på SF's forslag om, at vi laver en bekendtgørelse, som f.eks. rammesætter, hvordan man skal beskytte naturhensyn, når man sætter solceller op.

Kl. 16:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

Kl. 16:47

Bjørn Brandenburg (S):

Jeg tror i hvert fald lige, jeg skal have en mulighed for at blive endnu klogere på det sikkert udmærkede forslag, som fru Signe Munk og SF har stillet. Men som der også tidligere er blevet sagt af ministeren, vil vi som udgangspunkt nødig fratage kommunerne muligheden for at planlægge deres solcelleanlæg. Men det er klart, at vi, når der er røre derude, og jeg har fået henvendelser fra flere kommuner og fra lokalpolitikere, jo så må se på, hvad vi så kan gøre. Derfor er vi da også indstillet på, at vi sætter os ned og får en snak om det.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Signe Munk.

Kl. 16:48

Signe Munk (SF):

I SF forestiller vi os, at vi fra Folketingets side udpeger nogle områder, der er oplagte i forhold til at tage en lokal beslutning om, hvorvidt man vil opstille solceller. For SF at se er det en fuldstændig lokal vigtig opgave, at man i sin kommune selv planlægger og har en dialog med borgerne om både vindmøller, biogasanlæg og solceller. Jeg hører bare et klart signal fra kommunalpolitikkerne om, om vi

herinde fra Christiansborg ikke kan give dem nogle bedre rammer, ikke detailstyring, men bare en bedre rammesætning, så de kan træffe de endelige beslutninger derude på en god måde.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:48

Kl. 16:48

Bjørn Brandenburg (S):

Det glæder jeg mig til at vi skal tage en snak om. For jeg synes jo, at SF har helt ret i, at det ikke er et spørgsmål om enten eller. Jeg tror, det er et spørgsmål om både og, når vi taler om den grønne omstilling, og derfor ser jeg frem til, at vi kan tage en snak om det.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så vil Jens Rohde gerne have ordet. Værsgo.

Kl. 16:49

Jens Rohde (KD):

Tak. Det er jo, fordi jeg ikke synes, jeg kan se, at ordføreren har brækket fingrene, og så ville jeg bare lige minde om, at man måske godt kunne tage telefonen og ringe og spørge nogle af de borgerlige partier, om de ville være med. Det kunne jo godt være, at vi gerne ville have været med i et forslag til vedtagelse, og vi har ikke hørt noget. Nu skal jeg jo passe på, hvad jeg siger, for jeg står selv med den her.

Med hensyn til det indholdsmæssige: Hvordan stiller Socialdemokratiet sig til begrebet teknologineutral klimapolitik?

Kl. 16:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:49

Bjørn Brandenburg (S):

Jeg kan starte med at sige, at jeg ved, hvordan spørgeren har det. Jeg har selv brækket armen fire gange, så jeg er klar over, hvor bøvlet det kan være at rende rundt med sådan en arm. Og tillykke med medlemskabet af det nye parti og jeres nye plan. Altså, jeg tænker jo, at vi i den her kreds har haft flere møder, hvor vi har diskuteret 2025-målet, og det var også, før spørgeren selv bekendte kulør, og derfor ligger der, tænker jeg, ikke andet bag det, end at spørgeren også har mulighed for at tilslutte sig den aftale, som jeg også håber at spørgeren deler, nemlig en rigtig god og ambitiøs aftale.

Kl. 16:50

Den fg. formand (Annette Lind):

Jens Rohde, værsgo.

Kl. 16:50

Jens Rohde (KD):

Ja, klimaloven kan vi jo i hvert fald sagtens tilslutte os, men nu må vi lige se, hvad vi stemmer i forhold til den der vedtagelsestekst, for nu hørte jeg den kun lige sådan. Jeg vil jo bare gøre opmærksom på, at vi gerne stiller os til rådighed i forhold til de her diskussioner.

Når jeg spørger til en teknologineutral klimapolitik, er det jo, fordi man i den tidligere regering faktisk havde skrevet ind, at man gerne ville kigge på sådan noget som thoriumbaserede energikilder, saltkraftværker og den slags. Hvordan stiller den nuværende regering sig i forhold til det?

Kl. 16:51

Den fg. formand (Annette Lind):

Bjørn Brandenborgs, værsgo.

Bjørn Brandenborg (S):

Jeg vil sige, at vi jo fra starten har sagt, at vi har brug for nogle teknologier, som vi ikke kender endnu, og derfor har vi jo, som jeg også sagde i min tale, afsat store milliardbeløb til teknologier, som endnu ikke er færdigudviklet. Jeg må indrømme, at jeg ikke er ekspert i nogen af de teknologier, som spørgeren refererer til, og derfor kan jeg ikke blive skarpere på det. Men lad os endelig tage en snak om det.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det, og værsgo til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten.

Kl. 16:52

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg er glad for, at ordføreren ikke rodede sig ud i noget forfærdeligt noget der. Men nu nævnte ordføreren, at Socialdemokratiet ligesom presser sig selv – jeg synes, det var det, der var formuleringen – og det er ikke helt det, jeg har oplevet. Jeg oplever sådan set mange forløb, hvor Socialdemokratiet og regeringen kommer med et udspil, og så skal vi godt nok kæmpe for at få ambitionerne hevet op. Altså, det har vi jo set ved den grønne boligaftale, vi har set det i forhold til 2025-mål, vi har set det med udspillet omkring bæredygtigt byggeri, og nu har vi så landbruget. Ordføreren refererede også til landbrugsforhandlingerne, hvor man kommer med noget, som er reelle reduktioner på 1,6 mio. t, og så er der et eller andet teknologihalløj i 2029, som måske kan redde regeringen, og så skal vi til at presse på endnu en gang, for at Socialdemokratiet kommer højere op i sine ambitioner. Kan ordføreren ikke se, at det ville være meget nemmere, hvis man kom med nogle mere ambitiøse udspil, der ligesom matchede det, som det parlamentariske grundlag har af gode idéer?

Kl. 16:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:53

Bjørn Brandenborg (S):

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg tit er glad, når hr. Søren Egge Rasmussen også er glad, og så kan jeg da godt forstå, at man har et håb eller en lyst til, at regeringen altid er glad sammen med sit parlamentariske grundlag og ikke kun i det her spørgsmål, tror jeg, men i alle andre spørgsmål også. Men jeg vil sige, at vi har lavet rigtig mange gode aftaler sammen, og man kan sige, at også aftalen omkring delmålene i 2025 er endnu et godt eksempel på, at vi jo også har lyttet til nogle af de gode anbefalinger, der er kommet fra bl.a. spørgerens eget parti. Og man kan jo sige, at vi lægger vores politik frem, og så har vi en bred kreds af partier i Folketinget her, der gerne vil tage ansvar for klimapolitikken, og dem lytter vi selvfølgelig også til.

Kl. 16:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Søren Egge Rasmussen.

Kl. 16:53

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen det er da godt, at Socialdemokratiet lytter til det parlamentariske grundlag. Så har jeg et godt forslag, og det handler om den aftale, der skal laves mellem KL og regeringen, om kommunernes vilkår. Jeg har noteret mig, at hvis man lemper på anlægsloftet, og der kan ordføreren roligt være positiv over for gode idéer, vil

kommunerne sådan set have råd til at lave en langt større indsats i den her energiomstilling i klimaomstillingen.

Så det var bare et godt råd til, hvad ordføreren kunne tage med, og det koster ikke engang noget, så det må være nemt at gennemføre hurtigt, så det ikke tager et halvt år, før man laver den aftale.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Annette Lind):
Ordføreren.

Kl. 16:54

Bjørn Brandenburg (S):

Jeg tager altid imod gode råd, især når de kommer fra hr. Søren Egge Rasmussen, så tak for det.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Annette Lind):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Tommy Ahlers fra Venstre. Værsgo.

Kl. 16:54

Tommy Ahlers (V):

Tak til ordføreren. Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren om noget, for nu sidder vi jo i landbrugsforhandlinger, og der er et af de projekter, som vi håber giver rigtig meget, SkyCleanprojektet. Mener ordføreren, at den pulje, vi lavede til carbon capture på klima- og energiaftalen i juni sidste år, også kunne bruges til SkyCleanprojekter inden for landbruget?

Kl. 16:55

Den fg. formand (Annette Lind):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 16:55

Bjørn Brandenburg (S):

Tak for spørgsmålet. Jeg sidder ikke selv med ved de landbrugsforhandlinger, som bl.a. Venstre og andre gode partier har gang i nu, så det kan jeg ikke svare på.

Kl. 16:55

Den fg. formand (Annette Lind):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Så vil jeg gerne sige tak til Socialdemokratiets ordfører. Så skal vi lige have sprittet af. Tak for det.

Så skal vi sige velkommen til Venstres ordfører, og det er hr. Tommy Ahlers. Værsgo.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Tommy Ahlers (V):

Hvad skal det til for? Forestil jer det sagt på sønderjysk af min mor: Hvad skal det til for? Når hun virkelig skulle skælde mig ud og virkelig løfte den helt op, var det, hun sagde til mig: Hvad skal det til for? Det tror jeg faktisk jeg vil kalde min tale for i dag: Hvad skal det til for?

Det første »hvad skal det til for?« handler om – og det er sagt på sønderjysk, det kan I godt fornemme – at i de aftaler, vi har lavet på energiområdet det sidste år, helt tilbage fra den brede aftale om klimaloven i 2019, var vi alle sammen enige om at gøre noget, gøre noget drastisk. Det blev fulgt op af mange brede aftaler, hvor vi levede på det fra klimaloven. Det er også det, som redegørelsen siger, og det, som redegørelsen fejrer. Vi har nået i klima- og energiaftalen at tage fat på en lang række områder, puljerne til power-to-x, til carbon capture, vi har sænket elvarmeafgiften. Vi blev enige om energioer, som simpelt hen ændrer landkortet for Danmark – noget af det mest ambitiøse, jeg har været med til. Vi har lavet en ret

vild aftale omkring slutdato for olieudvinding i Nordsøen, samtidig med at vi investerer i nye energijobs i området omkring Esbjerg. Og det har vi brug for. Vi har brug for, når vi snakker klimapolitik, at det ofte starter med energipolitik. For forandringer i energisystemet tager rigtig lang tid, og det er forandringen i energisystemet, som skaber grundlaget for, at nogle af de andre sektorer, transporten, industrien, kan omstille sig. Det er det, det skal til for.

Det næste »Hvad skal det til for?« handler om det internationale. Dels alt det, som de danske virksomheder stadig væk gør rundt omkring i udlandet, om at gøre en forskel med deres teknologier og deres produkter – det, som vi i Danmark og også i andre lande, og som vi heldigvis fik EU med på, nemlig at sætte et endnu mere ambitiøst mål med reduktionen på 55 pct. i 2030. UK vil gå helt op til 78 pct. i 2035, Tyskland, der overvejer neutralitet tidligere end Danmark, i 2045, USA er tilbage i Parisaftalen, og Biden kommer igen og igen med aggressive, ambitiøse udspil på det her område. Det er supervigtigt, for det er først, når hele verden rykker på det her område, at det virkelig batter noget for klimaet, hvor det ikke kun handler om den udledning på 0,1 pct., vi laver her i Danmark. Så er det også vigtigt, for hvis andre lande gør det, får vi sådan et level playing field, og undskyld det engelske ord her, især til hr. Morten Messerschmidt, og så får vi ligesom nulstillet vilkårene, fordi de danske virksomheder kommer til at kræve, at de investerer i det her, og det skal tyske virksomheder, engelske virksomheder og franske virksomheder også pludselig gøre. Det er det, det skal til for.

Det næste »Hvad skal det til for?« handler om samarbejdet mellem os partier, samarbejdet her i Folketinget, samarbejdet mellem klimaordførere, energiordførere og regeringen. Vi har faktisk et rigtig godt samarbejde, og tak for det til jer alle sammen her i salen. Vi har lavet store, brede aftaler om meget vigtige ting, og jeg tror nok, at de fleste energi- og klimaordførere har oplevet, at dem i folketingsgrupperne uden for deres område synes, det måske er lidt nørdet, det, vi sidder med, og det er det også, men vi synes, det er vigtigt, og det er vi fælles om. Vi finder også gode kompromisser, som hr. Jens Rohde også var inde på tidligere, gode kompromisser, så alle kan være med i aftalerne, og så alle synspunkterne er repræsenteret, og så mange partier på begge sider af salen bakker op om den ambitiøse omstilling. Det er vigtigt, fordi det handler om langsigtede rammevilkår for erhvervslivet, så de tør investere. Det kan ikke bare ændre sig fra valg til valg. Det er vigtigt for at huske balancerne i samfundet, når vi laver store forandringer, og det er vigtigt, fordi det her er dyrt, vi kommer til bruge mange penge på det her, og så er det også vigtigt, at det er mange partier, der er med til at prioritere, hvordan vi bruger de penge, og er parat til at sige: Ja, det her bliver dyrt, vi kommer til at prioritere i samfundsøkonomien.

Den sidste er til ministeren, og her håber jeg, jeg kan ramme lidt samme toneleje som min mor: Hvad skal det til for, hr. minister? Vi laver en bred aftale om klimaloven, store dele af den aftale er forligsbelagt. Alle er glade for og stolte af, at vi kunne lave så bred en aftale. Vi har alle sammen stået, det tør jeg godt vædde på, i taler inden for det sidste halvandet års tid, siden klimaafalen, og pralet af, at stort set alle Folketingets partier er med i det her.

Kl. 17:00

Så spoler vi tiden halvandet år frem til torsdag og fredag i sidste uge, og pludselig slår regeringen bak og ender med sådan en lidt gedulgt måde at lave en smal rød aftale om 2025-målet. Der har været fire forhandlingsmøder om 2025-målet, nemlig to før jul og to efter jul, og positionerne var i store træk, som ministeren også gjorde rede for, for regeringen stod fast på, at det skulle være mellem 46 og 50 pct., for alt andet kunne være farligt for dansk økonomi. Støttepartierne stod fast på, at det skulle være 50 til 54 pct., og Venstre og også Konservative sagde, at vi syntes, vi skulle højere op end de 46 pct., men vi havde en del spørgsmål. De spørgsmål har vi stillet. Noget var til kuludfasning på Nordjyllandsværket, noget af det har

vi fået svar på, men vi mangler stadig væk at finde ud af, hvorfor det præcis bliver så dyrt. Meget af det var til landbrugsudspillet, og vi fik det svar i mange af møderne, i forbindelse med hvor meget regeringen tror landbruget kan levere på kort sigt, at det kan man ikke svare på, før der kommer et landbrugsudspil.

Efter det her, og det seneste møde omkring 2025-målet var omkring den 20. marts, er landbrugsudspillet så kommet, og det viser en vej frem, også hvad regeringen tror vi kan levere på landbruget i 2025. Der er kommet en klimafremskrivning i 2021, og den viser, at det er kommet meget længere, end vi måske selv turde håbe på. Derfor var det så naturligt at tage fat på det her 2025-mål igen og så diskutere det med den her nye information, hvad I nu mener. Det gjorde ministeren også, men han glemte det brede samarbejde og tog kun fat i tre partier. Der var ikke en eneste ting om de forhandlinger, vi fik at vide, ud over det her tweet, og der var ikke nogen mulighed for os for at forstå, hvordan man kan komme frem til de 50 eller måske endda de 50-54 pct. i 2025, og det forstår jeg ikke. Der må være sket det, at ministeren efter det her møde den 23. marts har fået en ny viden, der gør, at ministeren nu tør at stå inden for 50-54 pct., og at det er fornuftigt, og at det ikke kommer til at skade dansk økonomi at sende arbejdspladser ud af landet. Hvorfor bliver hele aftalekredsen ikke inviteret over og får forelagt den information og så diskuterer det? Hvis man kigger på nogle af ministerens udtalelser i pressen, lyder det, som om det egentlig var ministerens plan, og det var egentlig også mit indtryk, da vi forlod det seneste møde, at når der kommer ny information, må vi tage fat i det igen.

Det skaber to bekymringer. Den ene bekymring har jeg været inde på, og det er, om ministeren aflyser det brede samarbejde om klimapolitikken. Synes ministeren, det er træls med så mange partier, der står bag det her, ønsker ministeren at opsigte forliget, der også ligger i klimaafalen? Og bekymring nr. 2 er, om ministeren forventer, at det, når man nu har aftalt det her 2025-mål med kun tre røde partier, også kun er dem, der kommer til at levere smalle aftaler til så at nå målet. Og skal de smalle aftaler så nås og finansieres via skattestigninger og øgede omkostninger for erhvervslivet?

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi synes, det er fantastisk, hvis vi kan nå over 50 pct. Det er godt, og det er også derfor, vi har sagt til ministeren, at de 46 pct. var for uambitiøse, men vi manglede bare informationen til at sige, hvad det så kan være. Men 2025, når vi kigger på, hvordan det mål skal måles, skal det måles med et gennemsnit mellem 2024, 2025 og 2026. Det vil sige, at det første år, der tæller med i det gennemsnit, hvor vi skal opføre, om vi har nået det, starter om 2½ år, og det er altså lige om lidt. Derfor er det også naturligt at få en diskussion af, hvordan vi skal nå det og med hvilke virkemidler. Så vi står tilbage med et spørgsmål: Hvad skal det til for? Jeg håber, at debatten i dag kan gøre mig og alle dem her i Folketinget klogere på.

Så vil jeg gerne på vegne af Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender klimaudfordringernes alvor og behovet for hurtig og ambitiøs handling, hvor energisektoren spiller en nøglerolle. Folketinget konstaterer samtidig, at energiområdet er et område, der kræver klare og langsigtede rammer, fordi der skal foretages store og vidtrækkende investeringer. Derfor er det brede samarbejde over midten helt essentielt. Folketinget beklager i den forbindelse, at regeringen med den nylig indgåede smalle aftale med støttepartierne har valgt frem mod 2025 at lægge en strategi, der alene baserer sig på et smalt rødt flertal. Folketinget udtrykker bekymring for, at dette vil gå ud over beskæftigelsen, konkurrenceevnen og den sociale balance. Regeringen opfordres til at genoptage det brede samarbejde og i den forbindelse indkalde alle partier bag klimaloven

til drøftelser om, hvordan det kan anskueliggøres, at der kan opnås en reduktion på mindst 50 pct. i 2025, og hvordan det gøres med de guidende principper i klimaloven intakt.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 121).

Tak for ordet.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen og for vedtagelsesteksten, som vi giver videre til sekretariatet. Værsgo. Det er faktisk ikke forbudt at bruge engelske udtryk, men det påskønnes, at man taler dansk. Vi har også haft power-to-x i den her debat. (Tommy Ahlers (V): Eller strøm til noget). Eller strøm til noget, som ministeren sagde – ja.

Der er et par korte bemærkninger til hr. Tommy Ahlers, og den første er fra fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 17:05

Signe Munk (SF):

Tak for talen til hr. Tommy Ahlers. Nu skal jeg dele en hemmelighed, både med ordføreren og resten af salen: I SF, Radikale Venstre og Enhedslisten har vi lavet et forståelsespapir med regeringen, hvor der klart og tydeligt står, at der skal sættes en grøn ambitiøs retning for Danmark, og at der skal være en ambitiøs klimapolitik. Og derfor har vi maset og moset på, ikke kun i forhold til klimaministeren, men hele regeringen, for at få et ambitiøst 2025-mål.

Men hemmeligheden er, at vi også har indflydelse på, hvor regeringen stiller sig: Vi flytter deres klimapolitik. Og jeg holder af brede aftaler, forstå mig ret, men det, jeg holder allermost af, er ambitiøs klimapolitik. Og derfor har jeg brug for at høre fra hr. Tommy Ahlers: Hvis hr. Tommy Ahlers var gået ind i forhandlingsrummet, var vi så endt ud med et lavere 2025-mål end 50-54 pct., det samme klimamål, eller et højere? Altså, der er tre udfald her: Et lavere, det samme, eller et højere, hvis hr. Tommy Ahlers havde været med i forhandlingsrummet?

Kl. 17:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 17:07

Tommy Ahlers (V):

Det tror jeg er det, vi kan kalde i et rigtig, rigtig godt spørgsmål. Og når vi sådan sidder og laver udregningen på min serviet her – fordi jeg kun har en studentermedhjælper og ikke et helt ministerium til at hjælpe med de udregninger – så er det da helt klart, at når vi kigger på landbrugsudspil, og når vi kigger på klimafremskrivning, så kommer vi da højere. Og det var også den information, vi gerne vil have.

Vi mangler stadig væk sådan helt at kunne sige: Hvad er det for nogle forskellige blokke, der så kunne få os hele vejen hen til 50 pct.? Og det ville jeg da håbe at man sådan havde mødtes om, altså at vi havde spurgt ind til det og var blevet overbevist og så kunne være gået ud og sagt: Det kan vi godt se; det kan vi godt. Men vi skal bare lige huske... Nej, min tid er ovre, vi tager det i næste omgang.

Kl. 17:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Du har faktisk lidt tid endnu.

Kl. 17:07

Tommy Ahlers (V):

Nå, jeg har ekstra tid.

Vi skal bare lige huske, at vi lige er kommet ud af, at Klimarådet sagde om 70-procentsmålet i 2030, at regeringen ikke havde anskue-

liggjort vejen derhen. Så er det da også fornuftigt, når vi sætter et nyt mål i 2025, at vi sådan kigger hinanden i øjnene og siger: Kan det anskueliggøres? Og derfor glæder jeg mig til en dag at få afklaret: Er vejen hen til 2025-målet anskueliggjort?

Kl. 17:08

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Og så er det fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 17:08

Signe Munk (SF):

Jamen så er vi jo grundlæggende uenige, hr. Tommy Ahlers og jeg, om, hvorfor vi sætter klimamål. For i SF sætter vi klimamål for at presse politikken igennem, fordi klimamål er det, der binder alle politikere til masten i forhold til at tage klimahandling, også når det bliver svært. Så jeg skal så bare høre Venstre: Vil Venstre kun gå med på klimamålet på 50-54 pct., hvis der nu kan ligge den direkte vej til det med aftalte initiativer? Eller er Venstre faktisk klar til at sætte klimamål, også for 2025, som presser mere klimahandling igennem?

Kl. 17:08

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:08

Tommy Ahlers (V):

Vi vil gerne sætte mål, og det er også derfor, vi gik med i 70-procentsmålet, for vi køber helt ind på at logikken om at sige, at vi sætter et mål, selv om vi ikke kan nå hele vejen derhen. Jeg synes bare, der er en forskel på et mål, vi skal nå – dengang vi satte det – om 10 år, eller et mål, der begynder at tælle ind allerede om 2½ år. Det kan godt være lidt en anden diskussion.

Vi kræver ikke, at vi fuldstændig kan få status på alle elementer derhen, så vi er også med til, at det skal animere os til at tænke mere ambitiøst. Og det er også det, vi tidligere har sagt omkring regeringens udmelding om 46-50 pct.: Der var vi bange for, at det ikke gjorde os kreative gode og ambitiøse nok på den korte bane. Så vi er helt med i logikken.

Men når det er om så kort tid, er vi også nødt til lige at have lidt mere i forhold til, hvad det er, der kan give det. For det er dumt at sætte et mål, som vi allerede fra starten ved vi ikke kan nå.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Så har Socialdemokratiets ordfører bedt om ordet. Værsgo, hr. Bjørn Brandenburg.

Kl. 17:09

Bjørn Brandenburg (S):

Tak for det. Jeg synes i øvrigt, at det var et rigtig godt spørgsmål, som min kollega fra SF stillede, for det har jo netop været rigtig svært at få Venstre til at melde klart ud, hvad de mener om det her 2025-mål. Og man har jo lyst til at citere ordføreren: Hvad skal det til for? Hvorfor kan Venstre ikke melde ud, hvad det er, Venstre mener? Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren – det kan jo være et ja-nej-spørgsmål; det kan hr. Tommy Ahlers vurdere: Vil Venstre tilslutte sig målet om et interval på 50-54 pct. for 2025? Ja eller nej?

Kl. 17:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til ordføreren.

Tommy Ahlers (V):

Det håber jeg da vi kan komme til. Det håber jeg da på klimaets vegne og på dansk erhvervslivs vegne, altså at vi kan få de to ting til at gå hånd i hånd, og at vi kan sørge for, at der fortsat er bred opbakning til klimapolitikken i det her land, så det ikke bliver regering, der sammen med de røde støttepartier skal føre klimapolitik på en måde, der gør os fattigere, og som jager arbejdspladser ud af landet, så man forpaser den mulighed, der er for at skabe nye grønne væksteventyr på baggrund af det her. Så det håber jeg.

Men som det er i enhver forhandling – og det ved ordføreren jo også godt – stiller man nogle spørgsmål for at få afklaring. Man går så ind til en forhandling og siger: Vi vil også gerne være ambitiøse, men vi skal lige være sikre på, at vi også kan stå på mål for det, vi nu går ud og siger efter en forhandling. Derfor stiller man en lang række spørgsmål. Det håber vi da – og det er også det, vi siger med vedtagelsesteksten her – at vi får lejlighed til at gøre, ved at ministeren vil invitere os over og så fortælle, hvad det er for en information, ministeren har fået, som er forskellig fra det, man sagde på samtlige møder, vi sad med til, hvor ministeren konstaterede, at der åbenbart ikke er et flertal for det. For ministeren vil have, det skal være lavere, end alle andre partier vil have. Nogle meldte klart ud, og andre meldte mindre klart ud – jeg indrømmer det gerne – men stort set alle er vel mere ambitiøse end regeringen. Hvad er der så sket, siden regeringen har rykket sig? Det vil vi da gerne forstå, så vi også kan blive overbevist om det fornuftige i det.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Hr. Bjørn Brandenburg, værsgo.

Kl. 17:11

Bjørn Brandenburg (S):

[Lydudfald] ... klart er måske så meget sagt, når ikke der bliver meldt noget ud. Men det, jeg godt kunne tænke mig at spørge hr. Tommy Ahlers til nu, må jo så være: Når man så nu tager så meget på vej, i forhold til at man ikke er inviteret med til en fælles aftale, betyder det så, at Venstre nu for evigt og altid er færdige med at prøve at lave aftaler uden om regeringen? For man må jo forstå det sådan: Hvis man er så træt af, at man ikke får lov til at være med i den her aftale, må det være, fordi man heller ikke selv har tænkt sig fremadrettet at prøve at lave flertal uden om regeringen, som man jo prøver på, ikke bare på det her område, men på rigtig mange områder.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo, hr. Tommy Ahlers.

Kl. 17:12

Tommy Ahlers (V):

Ja, vi tager så meget på vej i forhold til det her, fordi det jo er inden for et område, hvor vi har lavet en bred klimaaftale, og hvor vi alle sammen praler af det brede samarbejde, fordi vi tror, det er det brede samarbejde, der skal få alle danskerne med i den grønne omstilling. Vi kender jo alle sammen nogle, der går og kritiserer den grønne omstilling. Vi kan være bange for grønne veste. Vi kan være bange for gule veste. Det er forskelligt, hvordan man ser det. Men ved at have det her brede samarbejde omkring klimapolitikken prøver vi at sikre, at alle danskere er med: Land, by, dem, der kører i en elbil, dem, der stadig vil have en diesebil i mange år endnu, dem, der kører i en lastbil, dem, der kører i en traktor; alle dem vil vi gerne have med. Det er jo det, vi er forbitrede over, altså at vi ikke kunne stå sammen om så vigtig en ting, som delmål i 2025 trods alt også er.

Kl. 17:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger til Venstres ordfører. Der skal lige sprittes af, så vi kan gøre klar til DF's ordfører, og det er hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 17:13

(Ordfører)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Jeg kunne efter at have lyttet til ministeren, både til udvekslingen af synspunkter og de indledende ord, have lyst til at invitere ham hjem til mig privat til middag, både for at han kunne komme ud af det plantebaserede miljø, han tilsyneladende er kommet ind i med venstrefløjen, men også af andre end gastronomiske årsager, for vi har over vores spisebord i spisestuen et maleri, som viser sådan et eventyrunivers, hvor den umiddelbare helt jager efter lykkens gudinde, mens den, der egentlig elsker ham, ligger forsmået på jorden, og man ser i baggrunden, at døden er ved at indhente ham. Og det minder meget om den situation, som ministeren har bragt sig selv i. Vi er nogle, der, når ministeren spiller ud, siger, at det kan vi godt se os selv i, og hvor vi bejler til, at vi kan lave en fornuftig aftale – lad os nu slå os lidt sammen. Men nej, det er ikke godt nok for ministeren. Han jager efter den diffuse lykke, som han tror han opnår ved at begive sig ud mod afgrundens rand med venstrefløjen, og han ser ikke, at bag ham kommer ulykken, fordi han ikke lyttede til dem, der ville holde ham på den økonomisk ansvarlige sti. Så må vi se, om ministeren skal sidde med ansigtet mod billedet eller med ryggen til for at bevare appetitten.

Men der er noget fundamentalt underligt i at lave en sådan aftale, som vi så det i sidste uge, når vi jo nu igennem flere år, næsten 2 år, har haft brede forlig på klimaområdet. Det svarer vel næsten til, at man laver en finanslovsaftale med den ene side af Folketinget, hvorefter man indgår en halvårss aftale med den anden side af Folketinget, som så går i en helt anden retning. Så kan man godt blive lidt skuffet. Og når man så spørger til, hvordan det kan være, får man at vide, at det er, fordi vi har et andet mål om 9 år. Men det ændrer da ikke noget, minister.

Vi kan da i Dansk Folkeparti, fordi vi har en anden økonomisk ansvarlighed eller forståelse i forbindelse med det her spørgsmål, sagtens sige, at det nok ville være klogere, i hvert fald mens coronaen raser osv., at justere klimamålet ned til 65 pct. og så samtidig hjælpe regeringen med at gennemføre en økonomisk forsvarlig politik i forhold til et delmål. Det kan da i hvert fald ikke forklare, hvorfor man som regering lige pludselig springer potentielt 8 procentpoint, fra 46 til 54, og siger: Nej, det vil vi hellere gøre med venstrefløjen. Det eneste, der kan forklare det, er jo politik. Altså, politik sprænger jo alle logiske love, fordi det er vigtigere at være minister, end det er at gennemføre sin egen politik. Og så kan man godt blive lidt forsmået.

Derfor er jeg også glad for det forslag til vedtagelse, som vi borgerlige partier er blevet enige om i dag, og jeg håber, uanset at det nu er, som det er, og at tingene ligger, som de ligger, at man alligevel fra ministerens side vil lytte lidt til det – ikke mindst i forhold til de vigtige forhandlinger, vi for tiden har i forhold til hele elnettet og andre væsentlige ting, hvor det vil være en, vil jeg sige, ulykke, hvis man skaber en ny praksis, hvor man altså vælger at gennemføre tingene alene med den ene side af Folketinget. Det tror jeg hverken tjener ministerens renommé eller Danmark.

Så derfor vil jeg gentage min opfordring: Lad os komme tilbage på det spor, hvor vi lytter til hinanden, og hvor vi prøver at finde hinanden. Og selvfølgelig må enhver være påvirket af coronaen og den forøgelse af statsgælden osv., som er resultatet heraf, og selvfølgelig bør vi derfor også kunne have en drøftelse af, hvorvidt klimamålet i 2030 skal justeres, uden at det betyder, at man bare kaster los og

laver en uansvarlig aftale med venstrefløjen. Og bare i forhold til klimamålet vil jeg minde det høje Ting om, at gjorde man det, som vi foreslår, og gik ned til 65 pct., så ville vi jo stadig væk være, tror jeg, blandt toptre i verden og topet i EU. Så den helt store katastrofe ville det jo ikke være. Tak, formand.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Jeg sidder her og roder i forretningsordenen, for det var faktisk sådan, at hr. Tommy Ahlers fik 10 minutters taletid, så han fik lidt ekstra, må man sige, i dag. (*Morten Messerschmidt* (DF): Han har også brug for det).

Det er faktisk sådan, får jeg at vide, at det var et forkert tal her. Man har 10 minutter, når det er en sambehandling, så jeg ved ikke, om DF's ordfører har mere at sige?

Kl. 17:18

Morten Messerschmidt (DF):

Altså, nu er det sådan, at jeg prøver at danne nogle sammenhænge i mine taler, og derfor er det svært nu at begynde forfra, men tak for tilbuddet. Jeg tror, jeg afstår.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er ingen korte bemærkninger. Så siger vi velkommen til SF's ordfører. Værsgo til fru Signe Munk.

Kl. 17:18

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Tak. Selv om hr. Morten Messerschmidt jo er et venligt menneske, er jeg ikke sikker på, at han ville billige, hvis jeg nu tog de 5 minutter og lagde til mine 10 minutter – nej, jeg vil holde mig til den tid, der er til rådighed for SF. Der er jo ingen tvivl om, at energisektoren er og har været krumtappen i dansk klimapolitik, og derfor vil jeg også bare sige, at selv om politiske diskussioner jo tit handler om nogle processer og forskelligt andet, er der meget opløftende læsning i den her energirederegørelse, og der er rigtig mange vigtige udviklingsspor, som vi har lagt ud. Det, man jo også bare altid skal huske på, er, at selv om man er på vej, er man ikke nødvendigvis i mål, og sådan er det også med den grønne omstilling af energisektoren her i Danmark. Vi kan jo egentlig også se det, når vi bare kigger på de tørre tal: VE-andelen i energiforbruget i 2030 står med den nuværende indsats altså kun til at være 58 pct., og VE-andelen i strømmen kommer jo ganske vist op og lige bliver 100 pct., men så falder den faktisk lidt igen. Så vi skal jo fortsætte med at drive mere grøn energipolitik frem mod 2030. Det samme gælder jo gasnettet, for selv om det er på vej ind i den grønne omstilling, vi har oplevet med strømmen, når vi stadig væk kun 73 pct. biogas i nettet i 2030. Så det er bare for at sige, at der stadig er meget vigtig grøn omstilling, som skal sikres i den danske energisektor.

I SF er vi fulde af gode forslag, som kan bruges til at bringe os helt i mål med den grønne omstilling af energisektoren. Det er at komme helt af med de private gasfyr. Det er at få naturgas, olie og kul helt væk i fjernvarmen. Det er at følge VE-opstillingen til dørs. Det er at få skubbet til power-to-x, eller som ministeren ganske rigtigt sagde, og som er det, jeg ynder at kalde det, nemlig strøm-til-noget, som det må være på jysk, og få det flyttet fra demonstration til produktion. Vi kan også stadig spare mere på energien, så der er en masse mere, vi kan gøre.

Redegørelsen beskriver jo også klart og tydeligt, at klimamålet i Parisaftalen, altså det der med at holde temperaturudviklingen under 2 grader og allerhelst under 1,5 grader, ikke kun kræver, at Danmark gør en stor indsats. Det kræver jo, at udlandet er med. Man kan også se ud af den her redegørelse, at Danmark hjælper resten af verden

med deres grønne omstilling, og meget tydeligt er det, når man zoomer ind på de energisamarbejder, vi har med resten af verden. Somme tider inde i den sal her er der sådan en forvildelse om, at det gør jo ikke nogen forskel ude i resten af verden, at Danmark er så langt fremme i den grønne omstilling. Men det gør det. For årsagen til, at vi har 16 meget konkrete energipolitiske samarbejder med resten af verden, er jo netop, at i Danmark er grøn omstilling ikke en teori og noget spændende snak på universitetet; det er noget, vi praktisk gør. Det er jo ikke sådan, at man i USA ville have bedt Danmark om at komme og fortælle om, hvordan man får stillet flere havvindmøller op, hvis ikke Danmark havde gjort det. Det er jo ikke sådan, at man i Ukraine havde ringet til den danske energistyrelse og spurgt, om ikke de har et teoretisk godt bud på, hvordan man får mere vedvarende energi ind i energisystemet. Det er jo, fordi vi har gjort det. Så hver gang der skulle komme den forvildelse i debatten, at det ikke nytter noget, at Danmark går foran i den grønne omstilling, så kan man spare sig de mange ord og udlevere energiredegørelsen for 2021.

Et andet meget vigtigt fremskridt, som vi gjorde i 2020, er en sag, som står mig personligt nær, som også står SF meget nær, og som i virkeligheden illustrerer meget tydeligt, hvad det er for nogle vigtige fremskridt, Danmark gør i de her år, og det var at sige klart og tydeligt til resten af verden: Jovist har olie- og gasproduktion i den danske Nordsø været en stor del af den danske identitet, særlig i Esbjerg og for de mennesker, der har arbejdet ude på de her boreplatforme, og jovist har det været en stor del af den danske selvforståelse, at man var et olieproducerende land – vi er et af de største olieproducerende lande i Europa – men nu er det slut, og nu sætter vi en stopdato i 2050.

Hvorfor var det så vigtigt for SF og for mig? Det var, fordi det jo netop er at vise resten af verden, at i Danmark tror vi fuldt og helt på den grønne energiomstilling. Vi skruer både ned for forbruget af naturgas og af olie, men også for produktionen, og vi siger faktisk, at i 2050 er det slut. Vi siger faktisk, at der ikke bliver lavet flere store udbudsrunder i Danmark. Det er stoppet, vi annullerede den ottende udbudsrunde. Jeg er helt sikker på, at der findes klimaaktivister i resten af verden, at der findes grønne politikere, og at der findes håbefulde unge, som kommer til at pege på deres regeringsledere og på deres politikere og sige: I kan også lukke for hannerne, I kan også give det helt afgørende bidrag til at nå Parisaftalens mål og lade en stor del af de fossile reserver blive i jorden, for det har Danmark gjort; de har taget det skridt. Og der er ingen tvivl om, at hvis man vil gøre en forskel som et lille land, skal man gå forrest, for at bruge klima-, energi- og forsyningsministerens ord.

Vi har jo også taget andre historisk vigtige skridt, og det er historisk vigtige skridt. Det er ikke dem alle sammen, men det at begynde at bygge energier ud for den danske vestkyst og i Østersøen er det. Og hvorfor er det så det? Jo, det er jo igen, fordi vi lægger en vigtig trædesten til den elektrificering, som resten af Europa også skal igennem, nemlig at tage de store visioner, der jo er for at få havvindmøller ud i Nordsøen, og få dem gjort praktiske. Igen går den grønne omstilling fra at være noget, der teoretisk set måske kan lade sig gøre, til noget, der sker i virkeligheden.

Afslutningsvis er der altid den vigtige sætning i energi- og klimapolitikken, nemlig at vi er godt på vej, men at vi ikke er i mål, og SF har rigtig mange gode idéer til de næste skridt i den grønne omstilling af energisektoren.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Signe Munk. Der er ingen korte bemærkninger. (*Signe Munk* (SF): Så gør jeg rent). Tak for det. Så vil vi gøre klar til Radikale Venstres ordfører, og det er hr. Rasmus Helveg Petersen.

Det er fornemt – tak for det. Værsgo til Radikale Venstres ordfører.

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. Det er jo altid en fornøjelse at få en opsummering af året i energibranchen. Det har, som ministeren ganske rigtigt sagde, været et historisk år – endnu et historisk år. Vi har haft en stribe store gennembrud. Det har været travlt. Det har været intenst. Man kan jo, som det har været nævnt tidligere, hæfte sig ved Nordsøen, hvor vi har aflyst den ottende udbudsrunde. Jeg hæfter mig især ved, at vi har vedtaget en klimalov, som er en ambitiøs, god, stærk klimalov.

Alligevel, når vi så står her og er glade, og når vi ser, hvor langt vi er kommet, og kigger på det arbejde, der er lavet, så må man jo sige, at vi har en skræmmende stor udfordring foran os. Vi er ikke kommet nær langt nok. Det er ikke mindst illustreret ved Klimarådets knusende dom over Danmarks klimapolitik: Vi har ikke gjort nok. Og derfor står det også klart, når man læser årets redegørelse, at hvert år skal være historisk, og det, vi ser i år, skal vi gentage – og derefter skal vi gentage det.

Vi er nået langt i år, bl.a. med vedtagelsen af energierne. Nu synes jeg, at løsningen omsider er ved at komme op i en skala, hvor den matcher udfordringen. Der er ikke længere noget sjovt og lidt hyggeligt ved de her havvindmølleparker. Det er i industriel skala; det er en kæmpe dimensionering. Det er foreløbig sat til beskedne 10 GW, selv om det er så stort, som det er. Men det er jo kun starten, hvis vi skal indfri det potentiale på måske 150 GW i Nordsøen, som Kommissionen lægger op til. Vi kommer ikke bare til at pille lidt ved Danmarks regnskab her; vi kommer til at hjælpe hele Europa med grøn strøm.

Men tempoet skal også øges. I dette år alene forventer vi så forhandlinger om CCS og CCU og ptx, og jeg glæder mig særlig til forhandlingerne om en elektrificeringsstrategi. Vi skal jo i fremtiden bruge dobbelt så meget strøm, som vi bruger i dag. Vi skal simpelt hen skifte alle mulige andre kilder over til strøm. Vi skal have transporten på strøm, og vi skal have varmen på strøm. Varmepumperne og den nye teknologi skal buldre ind i et meget, meget højt tempo, hvis vi skal have en realistisk chance for at nå vores ambitiøse mål. Så der skal nærmest ske mere på 1 år end på de 5 forrige år, og sådan skal det blive ved med at gå fremover.

Når man så læser den her redegørelse med alle de ting, der er sket, så er en særlig kilde til ærgrelse selvfølgelig årets tilbageslag, for dem har der også været nogle af. Her vil jeg gerne nævne gasledningen til Lolland, der vil betyde, at flere virksomheder bliver koblet på gasnettet, og at der vil blive brugt gas og derefter dyrebar biogas i sukkerproduktionen i mange, mange år fremad.

Jeg er også ked af den skæbne, der er blevet Omøhavvindmølleparken til del. Her kunne vi både have fået 23.000 t CO₂-reduktion, så vidt jeg kunne regne det ud, med en god udnyttelse af elektriske ledninger, der ligger der i forvejen, og en rimelig behandling af en privat operatør, som har investeret tid og planlægningskræfter i at sætte et stort vindmølleprojekt op. Og jeg vil meget gerne opfordre regeringen til at kæmpe en energisk kamp med Kommissionen for at få det her projekt op at stå i god, rimelig sameksistens med fuglelivet, som vi jo ikke er ude på at true. Det vil sige, at der er et bump på vejen. Ikke alene har vi brug for et højere tempo; vi har også brug for at lade være med at lave de her bump på vejen. Men det bliver selvfølgelig en kamp.

Jeg vil naturligvis også gerne opfordre V og K til at tilslutte sig målet om de 50-54 pct. reduktion i 2025. Det vil give adgang til den konkrete implementering, og det vil kunne restaurere noget af det samarbejde, som jeg kan høre de borgerlige partier synes er truet af den her ambitiøse udmelding. Det må jeg forsikre om ikke har været meningen, og aftalen står åben, og man kan tilslutte sig den. Og det vil jeg da bestemt også opfordre til at man gør, så vi fortsat kan have

de her debatter i enighed i et forsøg på at nå frem til der, hvor vi gerne vil hen. For et særkende ved dansk energipolitik er jo netop, at politikken rækker hen over midten. Det er ikke sådan, at man, hver gang der er et regeringsskifte, så får man en ny politik – tværtimod har vi her en politik, der er bredt funderet i Folketinget, og det skulle den meget gerne blive ved med at være. Det er også vores eneste chance for at nå den store opgave, som vi har sat os for. Tak.

Kl. 17:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Der er ikke nogen korte bemærkninger. Tak til det Radikale Venstres ordfører. Den næste ordfører er fra Enhedslisten, og det er hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 17:31

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. I foråret så man sætningen: Vi tør, hvor andre tøver. Det kan jo godt være, og nu er redegørelsen fra klima-, energi- og forsyningsministeren, så det må jo egentlig være ministerens udsagn, der så også dækker regeringens holdning, eller refererer det til Danmark, altså at det er Danmark, som tør, hvor andre tøver, eller hvordan skal vi læse det? Jeg synes, at der indimellem bliver tøvet lidt for meget. Jeg synes, at vi skal have befolkningen med i omstillingen til den vedvarende energi og til gennemførelsen af energibesparelser. Derfor er kommuner, foreninger, andelsejede energiselskaber vigtige i omstillingen, og det er vigtigt, at vi får alle med og har øje på det, når vi laver energipolitik.

Den grønne boligaftale med afvikling af køen til renoveringer i Landsbyggefonden var en meget vigtig aftale. Regeringen troede ikke, at man sådan lige kunne gå ud og afvikle en kø på 17 milliarder, men vi nåede jo sådan set at give tilsagn til renoveringer til 15 milliarder i 2020. Samtidig fik vi landet en aftale, hvor der også er nye muligheder i forhold til en grøn garanti, som forhåbentlig kan sætte gang i endnu flere renoveringer i de almene boliger. Jeg synes, det et godt eksempel på, at vi har haft nogle processer, hvor vi fik lavet noget, som var bedre end regeringens udspil, og vi fandt nye løsninger.

Borgerenergifællesskaber kunne også være en del af fremtidens fælles klima- og energiindsats. Men med den lovgivning, der er blevet vedtaget, tror jeg ikke, at det er der, vi ender. Der er ikke rigtig udsigt til, at tagene på boligforeningerne bliver til energiproducerende tage i et eller andet fællesskab med naboer. Det synes vi i Enhedslisten er en skam. Vi har i det forgangne år ændret på vilkårene for naboer til store vedvarende energianlæg, og jeg håber, det bliver en succes. Det, vi havde oprindelig, var sådan set noget, der var blevet forhistorisk, og jeg håber meget, at vi kommer frem til en situation, hvor man får et bedre naboskab til store vedvarende energianlæg.

Hvis vi kigger på kommunerne, er der et renoveringsefterslæb i forhold til bygningerne. Det er der til dels også i regionerne, men det er særlig i kommunerne. Vi synes, det er meget vigtigt, at vi kommer frem til, at der bliver gennemført flere renoveringer af kommunale bygninger, og at vi kommer frem til at have et langt bedre indeklima, som kan sikre et bedre arbejdsmiljø, og det kan sikres, hvis det er sådan, at vi i år kommer frem til at ophæve anlægsloftet. Vi synes generelt, at vi skal give kommunerne bedre muligheder for at deltage i den bæredygtige omstilling. Der er mange steder, hvor kommuner har sat nogle mål for CO₂-reduktioner, og det er sådan set vigtigt, at vi herinde fra Folketingets side så skaber rammerne for, at kommunerne har bedre mulighed for at nå i mål.

Der er en meget klar tendens til, at vedvarende energianlæg bliver større. Vi hører om en del kæmpe markanlæg med solceller, som får lokal modstand. Det er lokale landmænd med store landbrug, og det er nogle energiselskaber, som præger og beslutter udviklingen

og så måske lægger deres anlæg lige et sted, hvor man kan få den billigste nettilslutning, hvilket ikke altid medfører, at der er en lokal opbakning til det. Jeg synes ærlig talt, vi mangler at finde løsninger, hvor vi udnytter byernes mange flade tage, og vi mangler at komme frem til at begrænse konflikterne på landet omkring de her store solcelleanlæg. Så der er plads til forbedringer på det punkt.

Energigør er det næste udviklingsskridt for havvindmøller. Vi står over for at eksportere elektricitet fra kæmpe anlæg på havet. Det er et kæmpe nyt skridt for dansk vindmølleindustri. I forhold til Baltic Pipe, som bare skulle være en gasledning, som blev gravet ned i Danmark for at få norsk fossilgas ned til Polen, skete der desværre det, at der blev vedtaget en forlængelse af gasledningen med fossilgas hovedsagelig til Lolland og Falster til to sukkerfabrikker. Det er et projekt, som klart har en samfundsøkonomisk dårlig effekt, og hvor Energinet ikke anbefalede, at man skulle gennemføre det, men hvor det så endte med, at ministeren gik ind og godkendte det. Det synes vi er et stort fejlskridt. Vi skal frem til at elektrificere industrien, og nu er der udsigt til, at det ikke bare er to sukkerfabrikker på Lolland og Falster, som kommer frem til at vælge gas, men at det kan blive en lang række virksomheder, i stedet for at man satser på elektrificering. Det synes vi er et dårligt kapitel i energihistorien.

Biogas er for dyrt i forhold til klimaeffekten. Der bliver bremsat op for støtten alt for sent, og det er ikke den nuværende regerings skyld, det er den tidligere regerings skyld. Der bliver lige en ekstraregning på 6,6 milliarder, som den socialdemokratiske regering ligesom har fundet en løsning på – det bliver bare ligesom indregnet i økonomien fremadrettet. Det er jo altid godt at vide, at hvis man virkelig vil, så kan regeringen finde 6,6 milliarder til gode tiltag. Det har vi skrevet os bag øret i Enhedslisten.

Kl. 17:36

Hvis vi kigger lidt fremad, er der udsigt til, at i 2030 vil over 50 pct. af støtten til vedvarende energi gå til biogas. Jeg synes, det er med til at illustrere, at støtten er blevet skruet op på et alt for højt niveau, for hvis man ser på 2030, er der en prognose, der siger, at kun 13 pct. af den vedvarende energi kommer fra biogas. Vi synes, at den støtte er kommet op på et alt for højt niveau. Jeg vælger at trække det frem her, fordi vi jo har de her landbrugsforhandlinger, hvor man aldrig ved, hvad der sker.

Enhedslisten mener, at vi skal have mere geotermi i fjernvarmen, og rammevilkårene vil blive efterset her i år. Det er langsigtede investeringer, som vi skal have sikret. Vi skal have sikret, at vi får mere geotermi i fjernvarmesystemerne. Vi synes generelt, at fjernvarmen fylder for lidt i energidebatten, og vi skal sikre, at der er et godt samspil i vores samlede energisystem. Der bliver planlagt for meget i systemer, som ikke samtales nok. Vi skal elektrificere samfundet, og fjernvarmens muligheder kan udnyttes bedre.

Danmark er havnet med en alt for stor biomasseimport, som skal udfases. Vi har så samtidig en biogasproduktion, som kun kan være så stor, fordi vi importerer soja fra et areal, der er større end Sjælland, så vi dermed har mulighed for at have langt flere husdyr, end danske foderafgrøder kan give foder til.

Er Danmark et foregangsland? Kan man kopiere vores energiforsyning? Nej, det kan man ikke lige, og det er især på grund af den store import af biomasse og soja. Men vi er et foregangsland, når det gælder fjernvarme, store vindmøller og et elsystem, som kan håndtere store mængder el fra sol og vind samtidig, og vi er et foregangsland, når det gælder høj forsyningssikkerhed. Det skal vi huske, og vi skal også huske på det, når man tænker på, om der er et eksportpotentiale for Danmark.

Det nytter ikke noget, at Danmark alene arbejder for at øge de grønne investeringer. Vi skal også arbejde for en hurtig udfasning af de sorte investeringer i udlandet. Det kan gøres langt bedre. Det gælder også danske statsfonde som Eksport Kredit Fonden. Der er taget en beslutning om, at der ikke længere investeres i kul, men

regeringen værger sig ved at tage samme beslutning, når det gælder andre fossile brændsler. Det er en skam at underminere regeringens indsats for at gøre Danmark til et grønt foregangsland, også i vores internationale indsats.

Hvad kan vi kigge frem til? Det næste skridt bliver forhåbentlig at få indført en CO₂-afgift. Et af de gode forslag, som Klimarådet har givet til politikerne, er jo, at det sådan set er en simpel måde at indføre noget, som kan præge en omstilling. Vi står over for at skal lande en landbrugsaftale, hvor regeringen er kommet med et udspil, som har reelle reduktioner på 1,6 mio. t, altså en reduktion på 10 pct. i forhold til udledningen i 2030. Man har så nogle fugle på taget, som kan give væsentlig mere. Vi er altså nødt til at komme frem til nogle reelle reduktioner, og vi synes, at et niveau på 8-10 mio. t i 2030 vil være rimeligt.

Vi tør, hvor andre tøver. Det er i hvert fald noget, vi vil stå inde for i Enhedslisten. Vi ved ikke helt med regeringen. Måske skulle den kigge tilbage på, hvordan det lige var med processerne omkring 2025-målet, den grønne boligaftale, strategien for bæredygtigt byggeri og nu et landbrugsudspil. Er det ikke tit, at man kommer med et udspil, hvor man har tøvet lidt for meget, og hvor vi så har nogle lange forløb, hvor vi skal bruge en del politiske kræfter på at presse regeringen til et højere niveau? Er det så rimeligt at presse regeringens så meget? Ja, det er det, når man har et forståelsespapir, hvor man har defineret nogle ting – det, der er regeringens dåbsattest. Vi har gennemført nogle ting som klimaloven, men vi mangler altså at komme frem til bindende reduktionsmål for landbrugssektoren og mangler at bruge landbrugsstøtten til at lave den bæredygtige omstilling af landbruget. Der er masser af ting, vi skal arbejde videre med her i 2021. Jeg håber, at vi får en endnu bedre energipolitisk redegørelse 2022.

Kl. 17:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fra Det Konservative Folkeparti. Fru Katarina Ammitzbøll, værsgo.

Kl. 17:41

(Ordfører)

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak for det. Det er jo et flot grønt billede, den her redegørelse giver af, hvor vi skal henad i Danmark, og vi vil jo også alle sammen gerne være et førende land og komme først i mål på mange områder – ikke bare for at vinde kampen, men simpelt hen også fordi vi ønsker et grønt, bæredygtigt og klimavenligt land at bo i. Venstres ordfører, hr. Tommy Ahlers, kaldte tidligere her sin tale for: Hvad skal det til for? Jeg har valgt at kalde min tale her for: Vi skal have alle med.

For der står mange gode ting i redegørelsen – der er rigtig mange gode planer og aftaler, og der er også nogle konkrete ting, der allerede er udmøntet, f.eks. udfasningen af olie- og gasfyr og en energirenoveringspulje – men problemet er bare nogle gange, at man godt kan sidde og gøre meget inde ved skrivebordet, men når det så kommer ud i virkeligheden, så er det jo meget sværere. F.eks. var der i forbindelse med energirenoveringspuljen rigtig mange af dem, der sad derude og var klar til at søge, som ikke vidste, at man skulle have et gyldigt energimærke på forhånd. Det har de fleste af dem, der har boet i deres hus i over 5 år, ikke, og et nyt energimærke koster 5.000 kr. Der er flere, der har skrevet til mig, at de endte med at betale 7.200 kr. og så sidde i kø i 10 timer. Det vil sige, de sad ikke alene i kø det halve døgn for at deltage i et lotteri, men lodsedlen kostede over 7.000 kr. De ville aldrig have gjort det, hvis de havde haft en idé om, hvordan det hang sammen, men på hjemmesiden var den eneste kommunikation, at de sidste år havde det taget få dage at tømme puljen, så de regnede med, at når de var

klar, så ville det lykkes. Så de går nok ikke hen og søger en pulje igen, for man skal jo have et energimærke, der er under 3 måneder gammelt, og så kan de jo, hvis de ikke vinder, stå til at tabe lotteriet igen. Det er bare et eksempel på, at det er meget vigtigt, at vi får alle med. Vi skal have alle borgere med.

For 1 år siden stod alle klimapartnerskaberne jo klar med alle deres gode forslag. De skulle lige til at lancere dem, da statsministeren lukkede Danmark ned. Hele erhvervslivet står på spring. Der er rigtig meget, de vil, og de har også mange løsninger. Det er 1½ år siden, at et bredt flertal her i Folketinget vedtog klimaloven og også, at ptx, som er nævnt flere gange, er en vigtig teknologi, som kan omdanne den grønne energi til flydende brændstof, for både den og de andre to gode forkortelser, CCU og CCS, er jo en afgørende forudsætning for at nå vores målsætninger i 2030 og for at gøre os helt fri af fossile brændstoffer i 2050.

Men alligevel sker der bare ikke rigtig nok, for en strategi er jo bare ikke nok. Vi kunne jo høre på et tidligere KEF-møde, at den nye CEO for Ørsted sagde, at det eneste, de gerne ville, faktisk bare var at få nogle klare rammevilkår – helt enkelt, for så kan de komme i gang. For mens vi sidder her og tænker og vil gøre det så pænt og ordentligt, så kører de andre lande. Selv om der står i redegørelsen, at vi også har været grønne under coronakrisen, så er vi bare ikke de eneste, der har været det. Både Frankrig og Tyskland har vedtaget deres strategier, og de sidder ikke bare ved tegnebrættet, men har fået dem omsat til store flagskibsprojekter. Selv Polen har en power-to-x-strategi. Nu kender vi selvfølgelig ikke til kvaliteten af den, men det siger bare noget om, at hele Europa rykker, og det gør de jo også, fordi EU har sat et mål om mindst 55 pct., og fordi vi jo sammen med regeringen – har støttet regeringen i det – har lavet en enorm genopretningspakke for hele Europa, hvor 37 pct. skal gå til den grønne omstilling. Så det er vigtigt, at vi også følger med vores virksomheder.

Vi står alle sammen sammen om en klimaafale. Vi vil alle sammen gerne være grønne. Det vil vi, og det har vi givet håndslag på, skrevet under på. For det, vi står over for, er alt, alt for vigtigt til, at vi gør det her til politisk drilleri. Og derfor var vi også rigtig ærgerlige over, at vi ikke lige kom med her i den sidste aftale om de 50 pct. Det havde været rigtig fint, hvis vi kunne stå der og være med; så var vi alle sammen med, og ingen af os stod på perronen. Så både vores erhvervsliv, vores borgere, men også Folketinget, vil gerne være med i den grønne omstilling. Og det håber jeg i hvert fald at ministeren tager til efterretning fremadrettet.

Sidst, men ikke mindst, bliver der jo talt om, hvor langt vi er nået. Samtidig er der forslag om hockeystaven og teknologien. Her nævner man også i redegørelsen, at det jo er rigtig godt, at EU har forskningsmidler og Horizon Europe, og at vi er rigtig gode til at hjemtage midler. Problemet er jo bare stadig, at det ikke er reelle midler; de ligger så hos det andet ressource, men vi modregner jo stadig de midler, vi får fra EU, i den danske 1-procentsmålsætning for forskning. Det synes vi er dybt problematisk. Vi står endnu stærkere nu, og på grund af brexit, desværre, står danske universiteter og vores vidensinstitutioner nu i spidsen med hensyn til at kunne hjemtage midler fra Horizon Europe. Men så længe vi bare modregner dem i vores forskningsbudget, så giver de jo ikke det, de egentlig skal, og så bliver talen om en hockeystav og fremtidens teknologier mere teoretisk end reel.

Så igen vil jeg sige, at vi skal sikre, at vi får alle med, også vores forskning og eksperter – og også sikre, at vi har midlerne til det. Tak for ordet.

Kl. 17:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Signe Munk.

Kl. 17:47

Signe Munk (SF):

Tak til ordføreren for talen. Der er jo mange vigtige opgaver at gøre, bl.a. at få færdiggjort en power-to-x-strategi, men der er også bare en vigtig ramme, der skal sættes. Det handler jo om det her 2025-mål. Og De Konservative skal jo vide, at det er en aftale, der er åben for De Konservative.

Jeg har altid kendt Det Konservative Folkeparti som det grønne parti i blå blok. Derfor: Når ordføreren nu ved, at Konservative kan tiltræde aftalen om et 2025-mål på 50-54 pct., vil Det Konservative Folkeparti så tage imod det, altså sætte det ambitiøse klimamål for 2025? Eller vil man have et lavere klimamål?

Kl. 17:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:48

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak for spørgsmålet. Og jeg vil også rigtig gerne kvittere fru Signe Munk for at lægge godt pres på regeringen for at være ambitiøs og grøn. Jeg siger mange tak for ambitionen, men den vil jeg gerne have lov til at gå tilbage og tale med vores klimaordfører om, da jeg ikke her kan tage den beslutning alene. Men mange tak for invitationen.

Kl. 17:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Signe Munk.

Kl. 17:48

Signe Munk (SF):

Jamen så vil jeg bare give et argument med på vejen, for ud over at det jo er fuldstændig afgørende, at vi sætter klimamål, som gør, at vi får banket CO₂-reduktionerne op, fordi vi har et ansvar for de næste generationer – en generationskontrakt – som jeg ved De Konservative går utrolig meget op i. Og så vil jeg også bare sige, at De Konservative jo kan være det parti, der gør den aftale bred, fordi de ville være det første borgerlige parti, som tiltrådte 2025-målet.

Så der var lige et ekstra argument at tage med hjem til gruppemødet.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 17:49

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak for det. Jeg tager altid imod gode råd fra skarpe kolleger – tak.

Kl. 17:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører, jeg kan se i salen, er hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Det kommende er bjerge i flammer af livslyst og sangfugle der vil synge spinkelt og stærkt om jordens genopstandelse. Det kommende er torden af stemmer udråbt over byens før giftdrivende afgrunde med styrken fra summen af alle sanser. Vi erobrer vor planet på ny, bryder de stivnede cementdatamaters billeder af os. Vi er det nye folk, vores sjæle synger vi ud, så bedragerens og

magthavernes middelmådighed vil briste i stykker og angst. Vi er den nye klarhed vundet i kampen mod maskinerne, vi er den nye skaberkraft der skaber skønhed og evighed af ruinerne fra det gamle i teknologien, i naturen, i videnskaben, i kunsten i enighed, i byen, i verdensrummet. Det kommende er sejren og visdommen vundet ved barnets sang om blomstens elektriske bølgesignal. Det kommende er det nye/gamle, det fremmede/selvfølgelige/kendte, erkendelsen af heleets sammenhæng fundet i venskab og ord mellem stjerner og folk fra verden. Michael Strunge, »Livets Hastighed«, 1978.

Når jeg tog det med, var det ud over for sådan lige at sparke lidt liv i debatten, fordi det er umådelig vigtigt, når vi diskuterer de her store samfundsforandringer, som vi jo allesammen selv skal være en motor i, at vi tør tale til drømmene, at vi tør skabe noget fantastisk, at vi tør tro på, at vi kan skabe noget fantastisk, at vi ikke kun taler til frygten, at vi ikke kun skælder ud, men at vi tør drømme de store drømme og tør sige dem, men at vi samtidig forstår, at det hele afhænger af, at vi får alle med, og at vi kan lave kompromiserne. Hvordan hænger det så sammen? Det kan jo godt virke som en anakronisme, som en selvmodsigelse, at man står her og taler om drømme og synes, at Michael Strunge er fantastisk, og at man står her og synes, at hr. Tommy Ahlers tale var god, og at fru Signe Munks tale var fantastisk. Hvordan kan man det? Jo, det kan man, hvis man har siddet i Europa-Parlamentet, og når jeg nævner det, er det, fordi det har ministeren. I Europa-Parlamentet kan man høre nogle fantastiske taler, hvor der virkelig er et historiens vingesus på, de store drømme. EU er skabt af de store drømme, og det kan man mærke, og selv om bølgerne også kan gå højt, og selv om der er den samme Sturm und Drang som i hr. Morten Messerschmidts maleri over stuen, der jo næsten virker som en afbildning af Goethes »Den unge Werthers lidelser« fra 1774, så kan man alligevel godt lave kompromiserne. Det er jo det mest fantastiske. I det hus, hvor forskellene er enorme – der er 27 forskellige lande, 24 forskellige sprog, vidt forskellige kulturelle baggrunde, historiske baggrunde, økonomiske baggrunde, geografiske baggrunde, det betyder noget, når man forhandler landbrugspolitik, skulle jeg hilse og sige – lykkes det alligevel som oftest at lande brede forlig mellem De Grønne, mellem Kristendemokrater, mellem Liberale og Socialdemokrater. Det er det, der gør det smukt, hr. Morten Messerschmidt, altså at man trods de store forskelle og selv om man tør bevæge sig derud, hvor drømmene får luft under vingerne, så er i stand til at lande brede kompromiser. Og det der er det, der her er opgaven.

Kl. 17:54

Og det er faktisk også det, som jeg ligesom i mit spørgsmål tidligere vil have lov at nævne, altså at når vores klimaminister indimellem får lidt drøj kritik af støttepartierne – og jeg har jo selv været i et af partierne, der er det – så skal han have hjertet varmt, men også have is i maven. For for det første er der ikke nogen i det europæiske parlament, der, når ministeren kommer til Bruxelles, ikke kender ministeren for hans klimaindsats i alle de år, ministeren sad i Europa-Parlamentet, og det giver noget at handle med, og for det andet er det jo tydeligt, at regeringen i sin politik rent faktisk ønsker at balancere tingene. Så kan vi diskutere hockeystave, og hvad ved jeg, men den balance, som regeringen har forsøgt at holde i det her spørgsmål indtil videre, bl.a. ved hele tiden at lave det brede forlig, tippede jo så i sidste uge. Nu var vi som sagt ikke selv en del af det, fordi det er en ny situation og sådan noget, og det har jeg fuld forståelse for, men jeg kan godt forstå, at man fra borgerlig side føler sig taget lidt ved næsen eller underløbet, fordi man har været med til at lave den store aftale og der så lige pludselig efterfølgende bliver indgået delaftaler. Det er den sikre vej til ikke at få alle med, og hvis ikke vi får alle med i så store samfundsforandringer, som vi her laver, så ender vi med de gule veste, og det skal vi for alt i verden undgå.

Hos Kristendemokraterne synes vi, det er fantastisk med de store ambitioner, og vi vil gerne som det første borgerlige parti, fru Signe Munk, tilslutte os delmålene. Det vil vi gerne, men vi vil også meget gerne have lov til at have en fordomsfri diskussion om teknologineutralitet, og det var det, som hr. Søren Egge Rasmussen over for hr. Bjørn Brandenborg mente var noget værre noget at rode sig ud i, og der havde han selvfølgelig gennemskuet, at det også indbefatter en ny og moderne tilgang til kernekraft. Og nej, jeg vil gerne understrege, at det ikke er Kristendemokraternes politik, at vi skal til at have atomkraftværker, som vi kender dem, ude i baghaven eller ude på markerne. Men der er jo i forvejen den europæiske ITERs fusionsteknologi, som jo også er kernekraft, og så synes vi, det er fornuftigt, hvis det her skal blive en bæredygtig omstilling, at man kigger fordomsfrit på den forskning, der er i forbindelse med saltkraftværker, som mig bekendt ikke udgør den store risiko hverken med hensyn til terrorangreb eller affald.

Vi synes, at danske forskningsinstitutioner og virksomheder og energier skal vurderes efter de samme kriterier for bæredygtighed, affald, naturressourcer og økonomi, som al anden energiproduktion bliver. Det må være den rigtige måde at gøre det på i stedet for at forelske sig i bestemte teknologier, hvor vi jo ikke på forhånd ved noget om, hvilke der i fremtiden kommer til at nyde mest fremme. Som sagt er det for os altid et mål i sig selv at prøve at skabe brede forlig og være med i brede forlig, og det håber vi også vil være fremtiden i disse diskussioner. For én ting skal man huske, og det er, at man, uanset hvilke ambitioner man selv har, altid skal lytte til den tvivl, der kommer fra andre, og i sidste ende er det jo ikke afgørende, hvad farve katten har, bare den kan fange mus. Tak for ordet.

Kl. 17:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Nu læste ordføreren op af Michael Strunge med stort engagement, så jeg tror ikke, der var nogen, der var i tvivl om, at det var et citat, men for en god ordens skyld og af hensyn til referenten skal man altid huske at sige, hvornår citatet starter, og hvornår det slutter.

Men der er en kort bemærkning. Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 18:00

Morten Messerschmidt (DF):

Der er jo ikke nogen tvivl om, at hr. Jens Rohde har tabt sit hjerte i Bruxelles, og det er jo en ærlig sag. Jeg efterlod det her og vendte hjem til det, da jeg kom tilbage fra Parlamentet til Folketinget her, men når hr. Jens Rohde taler så varmt om det brede forlig for det brede forligs egen skyld, vil han så ikke uddybe det lidt, gerne med reference til sit europæiske engagement? Altså, er der ikke noget underligt over at lave et bredt forlig, uden de partier, som har givet tilsagn, om, at man er enig i det, der var regeringens udgangspunkt? Altså, det udspil, regeringen kom med, kunne jeg godt se mig selv i, alligevel vælger regeringen at lave et forlig, som er det diametralt modsatte, i hvert fald helt anderledes end det, som de spillede ud med, og laver det så med venstrefløjen. Kan hr. Jens Rohde måske hjælpe os med, med den erfaring, han har fra de brede forligs slagmarker i Bruxelles, at forstå – (Jens Rohde (KD): Forligs?) Nej, nej, altså pluralis genitiv – hvad det er, der ligger bag?

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:01

Jens Rohde (KD):

Man skal jo altid være en lille smule varsom med at motivforske, men den øvelse kan man jo gøre af sig selv, den tror jeg ikke jeg behøver at gøre heroppe fra Folketingets talerstol.

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 18:01

Morten Messerschmidt (DF):

Nå, så lad mig spørge om noget andet, når vi ikke kan motivfortolke i fællesskab, det kunne der ellers komme noget meget festligt ud af, og måske skulle hr. Jens Rohde med hjem om middagsbordet også.

(Jens Rohde (KD): Så kan jeg læse).

Når nu Kristendemokraterne melder sig ind i det her røde delforlig, betyder det så også, at Kristendemokraterne melder sig ind i selve klimaaftalen om reduktionsmålet i 2030?

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:01

Jens Rohde (KD):

Ja, det gør det, naturligvis.

Kl. 18:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Jens Rohde. Så er vi igennem ordførerrækken. Vi får lige sprittet lidt af her først. Værsgo til klima-, energi- og forsyningsministeren.

Kl. 18:02

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak, formand. Jamen hold da fast, tak for mange rigtig, rigtig gode taler. Jeg tror faktisk ikke, at jeg i sådan en debat før har prøvet både at blive inviteret på fin middag, endda med udsigt, forstår jeg, til et lettere erotisk maleri – jo, det er jeg faktisk blevet inviteret til før, men ikke her i Folketingssalen – og digtlæsning. Der var Michael Strunge. Jeg tror faktisk også, formanden overså, at der var et enkelt citat fra Mao, uden at det var klart tilkendegivet i talen. Jeg har endda fået skældud på sønderjysk. Det har været en fornøjelse.

Jeg tror, det, vi alle må være enige om, er, at Danmark er kommet rigtig, rigtig langt med den grønne omstilling af vores energipolitik. Det står klart med de meget store beslutninger, der er blevet truffet, om et 70-procentsreduktionsmål i 2030 sammenlignet med 1990; om at gå ind i en ny æra for havvind med energioer og om at sætte en ende for olie og gas i Nordsøen – og så har jeg slet ikke nævnt alle de andre meget store beslutninger, som vi har truffet, om at udfase olie- og gasfyld osv. osv. De beslutninger står selvfølgelig som vidne om, hvor ambitiøs en politik vi har ført i Danmark.

I den her debat er det jo kommet frem, at der dog trods alt også er nogle forskelle. Inden man overgår de forskelle, vil jeg bare minde om, at de her aftaler jo for de flestes vedkommende er lavet med meget brede flertal. Når det så er sagt, bliver jeg nok også nødt til trods alt lige at påpege noget af det sådan lidt, jeg vil ikke kalde det hykleriske, men i hvert fald sådan lidt problematiske i den måde, specielt Venstre argumenterer på. For fra Venstre kan jeg nu forstå, at vigtigere, end at regeringen faktisk er enig med sine støttepartier om en meget ambitiøs målsætning, som vi har tænkt os at gennemføre, er det, at Venstre fik svar på sine spørgsmål. Vi skulle have sat det til side og ventet på, at Venstre fik svar på deres spørgsmål – på trods af at vi har holdt en del møder om det, på trods af at der er fri

adgang til at stille alle de spørgsmål, man vil, på trods af at enhver også kan se, at der er en vis del politisk spil i det her, eftersom Venstre, sidst vi diskuterede det her i salen, sagde, at de var meget bange for, at hvis vi satte målet for lavt fra regeringens side, ville det blive en sovepude for regeringen. Nu sætter vi så et mål, der er højt. Så er det lige pludselig også et problem.

Hvis man synes, at hr. Tommy Ahlers altid er en stille og rolig og fattet person, skulle I se ham, hvis han øjner chancen for at få et flertal uden om regeringen. Så kommer pulsen op. Det excellerer hr. Tommy Ahlers i. Han gjorde det så sent som sidste år. Lige efter at vi havde haft den her debat, bragte han undertegnede i mindretal i et samråd, fordi han gerne ville have nogle forhandlinger om iblandingskrav. Det gik for langsomt, og hvornår skulle vi forhandle dem? Dagen efter. Så det der med, at det skal være så bredt, holder ikke helt for Venstre, hvis de har mulighed for at bringe regeringen i mindretal. Og fred være med det. Det er det parlamentariske spil. Jeg synes bare, det hører med i den samlede fortælling.

Vi ønsker brede flertal. Det er klart bedst for Danmark. Lige så klart er det – som fru Signe Munk, tror jeg det var, sagde – at det naturligvis ikke kan betyde, at vi grundlæggende går på kompromis med vores ambitioner. Har vi set eksempler på, at vi har måttet lave aftaler uden Venstre? Ja, aftalen om vejtransport. Det er en af de allervigtigste måder at nå vores mål på. Der er Venstre ikke med.

Venstre har længe bedt om at få et udspil på landbrugsområdet. Det har de fået, men nu kan vi ikke finde ud af, hvad Venstre mener. Hvornår kommer der et udspil fra Venstre? Altså, vi ønsker også, at det store oppositionsparti er en del af Danmarks klimapolitik, men det kræver jo, at de har en politik. På Fyn, hvor jeg kommer fra, har vi sådan set en meget aktiv miljøpolitiker, nemlig Erling Bonnesen, og han holder også flammende taler. Det er med et lidt andet fortegn, end når hr. Tommy Ahlers holder taler. Så man kunne jo starte med at svare på, om man gerne vil gå med i 50-54 pct. Hvad mener man egentlig om den der CO₂-skat, som hr. Tommy Ahlers gerne vil have meget, meget høj, men som jeg synes man hørte nogle lidt andre signaler om fra hr. Erling Bonnesen, da det kom frem fra Det Miljøøkonomiske Råd, at den model, som hr. Tommy Ahlers havde støttet – eller i hvert fald noget tilsvarende – ville koste 19.000 arbejdspladser i fødevarsektoren?

Så i al stilfærdighed er det jo noget nemmere at forhandle med partier, man ved hvad mener. Det var måske også noget nemmere for hr. Tommy Ahlers at melde sig ind i debatten med lidt vægt, hvis han havde en politik med i rygsækken.

Når alt det er sagt: Tak for en virkelig god debat. Der ligger jo vigtige forhandlinger forude det kommende år. En af de første, vi møder, er selvfølgelig om, hvordan vi får lavet en strategi for CO₂-fangst og -lagring. Det bliver en af de teknologier, vi skal bruge. Det bliver en af de teknologier, som vi også globalt kommer til at se skal fylde, hvis vi skal nå de mål, vi har sat os, og holde os under 1,5 graders temperaturstigning.

Kl. 18:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra fru Signe Munk.

Kl. 18:08

Signe Munk (SF):

Som ministeren ved, har jeg altid tasken fuld af nye forslag til at forbedre energipolitikken. Det tror jeg at ministeren efter 2 års rigtig godt samarbejde er bekendt med.

Derfor har jeg et nyt forslag i dag. For ministeren sagde jo ganske rigtigt, at vi har en ambition om at udfase olie- og gasfyr hjemme hos danskerne. Men det er jo også en ambition, hvor vi godt ved, at vi ikke kommer af med gasfyrene med de milliardstore

tilskudspuljer, vi har afsat. I SF har vi kigget ud over landets grænser og opdaget, at man i Holland og andre steder arbejder på at lave et forbud mod gasfyr. Tidligere når vi har haft diskussionen, har der jo været en diskussion om, om EU-lovgivningen står i vejen, men tilsyneladende er der altså lande i Europa, som sætter sig det mål. Så vil ministeren være med på at se på det og implementere det i dansk lovgivning, så vi kan sende naturgasfyrene helt på pension?

Kl. 18:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 18:09

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Nu sagde fru Signe Munk, at hun altid havde nye idéer med. På trods af at jeg gerne vil starte med at kvittere for det gode samarbejde, kan man vist ikke helt kalde det en ny idé, heller ikke fra fru Signe Munk. Jeg mener ovenikøbet også, det lykkedes at få skrevet ind i den aftale, vi lavede før jul – jeg mener, det var finanslovsaftalen; der blev lavet en del aftaler før jul, så jeg kan ikke lige hundrede procent huske, hvad for en af dem det var – hvor vi forpligtede os til at undersøge, hvad der var af muligheder for det på europæisk plan.

Så vidt jeg er orienteret, er det ikke tilladt i forhold til det indre markeds regler at forbyde en bestemt opvarmningsteknologi, som det teknisk set er. Men der er ikke nogen tvivl om, at vi jo deler en fælles ambition om at få udfaset olie- og gasfyr. Så vi ser selvfølgelig i alle retninger. Jeg vil bestemt også se ind i de oplysninger, som fru Signe Munk havde med i dag.

Kl. 18:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Signe Munk.

Kl. 18:10

Signe Munk (SF):

Men det, der er så fantastisk, er jo, at imens vi har fået jer til at tænke over det, er der andre lande, der rykker. For i Østrig har man faktisk også sat en stopdato for både olie- og gasfyr. Derfor er det jo interessant at få afdækket.

Så vil jeg bare høre ministeren: Hvis det nu ikke kan lade sig gøre at lave et stop på dansk grund, vil ministeren så være klar til at sætte en meget høj afgift på, hvis man nyinstallerer et gasfyr?

Kl. 18:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 18:10

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Vi er ikke der endnu, hvor vi kommer til at genåbne den del af vores energi- og industripakke, som vi lavede for under 1 år siden – snart 1 år siden, men under 1 år siden. Men det skal vi på et tidspunkt, og der må vi jo gå til de forskellige virkemidler, der er åbne. Det er klart, at det jo er afgørende, hvad vi egentlig har af muligheder i forhold til EU. Jeg vil sige, at det faktum, at der er nogle lande, der arbejder for noget, jo ikke er det samme, som at det kan lade sig gøre, al den stund at vi jo selv arbejder for en del ting på europæisk plan lige nu, vel vidende at det ikke kan lade sig gøre. Det er derfor, vi arbejder for at få det ændret, f.eks. udfasning af benzin- og dieselbiler i 2030 – nye på markedet forstås.

Kl. 18:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Mona Juul.

Kl. 18:11

Kl. 18:13

Mona Juul (KF):

Tak for det, og tak til ministeren. Når ministeren går så hårdt efter at spørge, hvor det var, Konservative og Venstre – nu blev der primært lagt vægt på Venstre her i den afsluttende debat – var henne i forbindelse med 2025-målet, så tænker jeg, at det her virkelig er politik, når det er værst. Hvordan dølen kan ministeren på 1 time ændre mening i forhold til det, der er blevet nævnt i forhandlingerne fra start til slut? Jeg havde opfattelsen af, at vi ventede på regeringen; at vi ventede på, at regeringen ville flytte sig. Der er næsten ikke nogen partier, der ikke stod et andet sted, end regeringen gjorde. Hvad var det helt præcis, der gjorde, at ministeren kunne ændre helt op til 8 pct. ekstra på 2025-målet, som vi ikke havde mulighed for at deltage i en drøftelse af?

Kl. 18:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 18:12

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Vi har sagt fra starten, da vi fremlagde vores forslag, at det var forhandlingsudgangspunktet. Og det har også noget at gøre med, hvilket tidspunkt man ville forhandle det. Vi sagde, at det måske var meget fornuftigt at vente med det, til vi havde set den nye klimafremskrivning, og til vi havde set et samlet landbrugsudspil. Hvis vi skal fremlægge det før det, hvilket blandt andre Venstre og Konservative insisterede på at vi skulle, så er det klart, at så bliver vi nødt til at lægge os i den forsigtige ende. Så det, der helt konkret skete, hvilket jeg tænker at spørgeren også godt ved, var, at vi fik en ny klimafremskrivning, der bragte os tættere på målet – mest på grund af biogas, men også på grund af et par andre faktorer – plus at vi jo fremlagde et landbrugsudspil, hvor vi kan se, at der i hvert fald ser ud til at være opbakning til det reduktionsmål, som vi har lagt frem. Derfor betyder det, at mankoen er bragt ned. Den er stadig stor. Det er stadig ambitiøst. Men det er det, der har gjort, at vi kunne flytte os.

Det ændrer altså ikke på – på trods af at I har nøjagtig de samme oplysninger som os, og på trods af at I har presset på og presset på og sagt: Nu vil vi have en mere ambitiøs politik – at når den politik så kommer, kan I ikke bide til bolle.

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Mona Juul.

Kl. 18:13

Mona Juul (KF):

Det ved ministeren jo så ingenting om endnu. For det, jeg glæder mig til, er at høre, hvordan ministeren har fundet ud af, at vi rent faktisk kan flytte os helt op til 50-54 pct. Hvis ministeren kan overbevise Konservative om det, tilslutter vi os naturligvis målet. Vi synes, at det er stærkt, at målet er blevet større, og det vil vi rigtig gerne kvittere for.

Men betyder det her også, at ministeren fremadrettet kan finde på at lave aftaler inden for klimaloven, som vi troede at vi var fælles om, f.eks. sammen med blå blok – hvis man kan kalde den det – i forhold til landbrugsudspillet, og at vi så skulle lave en aftale dér? For det kunne vi måske blive enige om lige nu, måske endda også på 1 time.

Kl. 18:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det kommer jo helt an på ambitionsniveauet. Vi vil helst have brede aftaler, men det er jo ikke brede aftaler for enhver pris – ligesom det heller ikke var i forhold til klimaloven. Hvis ikke de borgerlige havde bakket op om de 70 pct., jamen så var det jo blevet uden de borgerlige. Nu gjorde I heldigvis dét. Jeg håber også, at I kommer til at bakke op om 2025-målet, men hvis ikke I gør det, må vi selv søge at få det igennem. Og det har vi jo så flertal for, så det får vi.

Kl. 18:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Tommy Ahlers.

Kl. 18:14

Tommy Ahlers (V):

Tak til ministeren. Jeg er nok lige nødt til at anholde den der sammenligning mellem 70-procentsmålet og 2025-målet, for 70-procentsmålet blev jo aftalt, før vi lavede en klimaloftsafalen. Det er da rigtigt nok, at retorikken var, at hvis man sagde ja til 70-procentsmålet, var det en adgangsbilletten til forhandlingen. Men nu forhandler vi jo i regi af klimaloven, og det er jo der, vi har den brede aftale, så jeg deler fuldstændig den tidligere spørger fru Mona Juuls opfattelse af, at det jo er – og det sagde jeg også i min tale – glædeligt, hvis vi kan nå de 50 pct., og vi vil også gerne overbevises om, at det kan vi godt, for så er det da det, vi skal gøre, og så skal vi holdes fast på det ligesom med 70-procentsmålet. Men når vi ser den information, der er til rådighed for os, kan vi, som jeg også sagde tidligere, ikke helt se vejen derhen, så jeg kunne også godt tænke mig at spørge, hvad der er sket, siden ministeren under forhandlingen af R 11 den 21. december sagde:

»Det er jo en af grundene til, at vi ikke ligger så højt. For vi synes ikke, at vi vil være et foregangsland, hvis det, som vi reducerer, fører til, at vi flytter arbejdspladser ud af landet.«

Det var altså argumentet for at ligge på 46 pct. Hvad er det så, der har ændret sig i mellemtiden?

Kl. 18:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 18:15

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det har jeg sådan set lige svaret på, men det er dog alligevel bemærkelsesværdigt, at sidst hr. Tommy Ahlers stod på den plads og talte til mig om præcis det tema, sagde han: Sådan et mål må ikke blive en sovepude – man bliver nødt til at sætte målet så ambitiøst, at man presser sig selv. Det udsagn kan slås op. Og nu, hvor vi så gør det og sætter et mål, der er så ambitiøst, at vi bliver nødt til at presse os selv, så ved hr. Tommy Ahlers ikke rigtig, om han er med.

De to nye ting, der er sket – der er sket flere ting, men det her er de to vigtigste – er, at vi har fået en ny klimafremskrivning, der viser, at vi er tættere på, og at vi har fremlagt et landbrugsudspil, der bringer os et godt stykke hen ad vejen. Der vil stadig væk være en manko på omkring 1 million t og måske lidt mere frem til 2025, som vi jo så skal søge flertal i Folketinget for at finde.

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Tommy Ahlers.

Kl. 18:16

Tommy Ahlers (V):

Det er jo præcis det, jeg siger, nemlig at det, regeringen spillede ud med, var for uambitiøst, og at I skulle presses til at blive mere

ambitiøse, men vi havde brug for noget information, og så kom der mere information, og så er det da naturligt at indkalde de partier, man laver en lov med, når det her så er en delaftale i den lov, og sige: Nu ved vi det her, og vi er parate til at rykke os herhen – er I med på det?

Så lad os da tage den diskussion. Jeg har min kalender med, så lad os sætte et møde i kalenderen, hvor vi tager den diskussion, og hvor ministeren så kan redegøre for, hvad det er, der er sket. For jeg har det også på den måde, at jeg også godt kan tælle mig frem til, at vi cirka mangler den 1 million t, så jeg har et konkret spørgsmål: Er der lavet en plan for at genåbne nogle de aftaler, vi har lukket nu, for netop at komme i mål med 2025-målet?

Kl. 18:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 18:16

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jeg tror godt, hr. Tommy Ahlers selv kan høre det. Han siger, at man har brug for nogle informationer, og at lige så snart man får de informationer, er man med. De informationer ligger fremme, og hr. Tommy Ahlers har også læst klimafremskrivningen, og han også fået en teknisk gennemgang af den. Hr. Tommy Ahlers har også læst landbrugsudspillet, og han har også fået endog rigtig mange tekniske gennemgange af det – der var vist også lidt kritik af, at der var for mange af dem – så man kan vist ikke rigtig påstå, at man mangler information.

Så det, der er spørgsmålet, er, om man vil være med til at sige: Godt, nu mangler vi cirka et million t og måske lidt mere – vi vil gerne gå med til det sætte det mål og dermed også forpligte os til at være med til at forsøge at finde vejene dertil. Det vil Venstre åbenbart ikke.

Kl. 18:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 18:17

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu er debatten jo ved at gå over til sådan lidt mere at være en klimadebat, så det er vel legalt at køre videre i den retning. Nu nævner ministeren jo selv udspillet på landbrugsområdet, hvor der er noget, der handler om sådan et udviklingsspor, som fylder mest. Der er der lige en CO₂-reduktion på 1 mio. t ved fedtfodring af kvæg. Det er jo ikke, fordi der ligger de store beregninger bagved – andre tal, som er meget store tal.

Jeg kunne godt tænke mig høre ministerens refleksionen, i forhold til hvis det nu ikke bliver mere konkret, end det er nu med det udviklingsspor. Hvad tror ministeren så Klimarådet vil bedømme det til? Vi havde ligesom et skema, hvor der var noget, som vi har opnået, noget, der kan tælle helt og fuldt med. Og så var der sådan et hvidt felt midt i illustrationen, som ikke rigtig talte med, fordi det var noget, der var for luftigt, til at Klimarådet kun tælle det med i sin opgørelse.

Er der ikke stor risiko for, at regeringen ender samme sted, hvis ikke vi får konkretiseret det der udviklingsspor mere i de forhandlinger, der kører?

Kl. 18:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Nej, det er der ingen risiko for, al den stund at vi allerede har bevæget os i det diagram. Det diagram starter med et teknisk potentiale, analyse, strategi, udspil, vedtaget politik, implementering. Allerede nu er vi jo i gang med et udspil, så det er der ikke risiko for. Når det så er sagt, er det da klart, at vi jo skal blive enige om at gøre det her på en måde, så vi har en vis sikkerhed for, at det også fører til et resultat.

Men jeg bliver nok også nødt til at sige, at hvis man ser på, hvad Klimarådet skriver, fremgår det, at de siger, at det i implementeringsspor – altså det, der handler om de ting, hvor vi kender virkemidlerne, og der, hvor vi bare kan gennemføre dem nu – gælder sådan 10-11 mio. t. Nu er vi jo allerede over 8 mio. t, og lægger man dertil det, der er i det udspil, der ligger nu, på 1,7 mio. t, tror jeg det er, så nærmer vi os jo meget det, som Klimarådet siger er det, man kan i forhold til implementeringsspor. Hvad betyder det? Ja, det betyder, at vi jo skal over i udviklingsspor. Det er ikke et valg det der med, om vi skal udvikle og opskalere teknologier. Det skal vi, også ifølge Klimarådet, for der er ikke så mange af de her virkemidler tilbage, man bare kan gennemføre.

Kl. 18:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 18:19

Søren Egge Rasmussen (EL):

Hvis øvelsen kun drejer sig om at finde 1 mio. t, har jeg allerede en ½ mio. t her. Det er ved at flytte økologien fra udviklingsspor over til det, der er realiserbart. For vi kan jo kigge ind i noget, hvor det jo via det, vi har besluttet med finansloven, og via den tendens, der er for økologien, sådan set er realistisk, at vi vil fordoble økologien frem mod 2030. Og hvis det går for langsomt, kan vi tage nogle politiske initiativer. Så der kan jeg godt flytte ½ mio. t. Kan ministeren så ikke lige finde den anden ½ mio. t? Så er vi i mål.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 18:20

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Nej, så er vi da ikke i mål. Altså, det er jo kun i forhold til 2025-målet. Undskyld mig, men det var faktisk præcis derfor, vi tog nogle lidt lange, grundige diskussioner om det dér 2025-mål. Det var derfor, vi ikke bare lige bed til bolle fra den ene dag til den anden. For det var lidt vigtigt, at vi alle sammen var enige om, at uanset hvor ambitiøst et 2025-mål vi sætter os, nytter det jo ikke noget som helst, hvis vi ikke ved, hvordan vi kommer videre til 2030 og endda videre til 2050 derefter, hvor vi jo skal være klimaneutrale. Altså, den værste af alle verdener og det, vi vil undgå, er, at vi træffer nogle beslutninger for at lave reduktioner på den korte bane, som betyder, at vi blokerer for os selv i forhold til at lave de rigtige reduktioner på den lange bane. Men jeg er i øvrigt enig i, at økologien er et stort potentiale.

Kl. 18:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til klima-, energi- og forsyningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som først nævnt finde sted tirsdag den 18. maj 2021.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 232:

Forslag til folketingsbeslutning om en frivillig mærkningsordning for reklamer, hvor der ikke er anvendt digital retouchering, eller hvor der ikke er foretaget kropsændringer på de afbildede personer.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) m.fl.
(Fremsættelse 09.03.2021).

Kl. 18:21

Forhandling

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er erhvervsministeren.

Kl. 18:22

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for det, formand. Jeg skulle lige være sikker på, at det var det rigtige B-forslag, jeg begyndte at holde tale om, inden nogen stoppede mig i det.

Vi skal i dag førstebehandle beslutningsforslag B 232, som er fremsat af SF. Og det er et beslutningsforslag, som vedrører en frivillig mærkningsordning, som tydeliggør, om der er anvendt digital retouchering eller foretaget kropsændringer på de afbildede personer. Med beslutningsforslaget bliver regeringen pålagt at tage de nødvendige initiativer til at sikre, at der kan etableres det nødvendige grundlag for at gennemføre og etablere en sådan frivillig mærkningsordning.

Baggrunden for forslaget er, at forslagsstillerne finder, at der bør skabes et mærke, som gør børn og unge opmærksom på brugen af retoucherede fotos. Det kan gøres ved enten at anvende det eksisterende mærke No retouch eller ved at etablere et nyt mærke. Det fremgår også af forslaget, at det er forslagsstillernes håb, at man ved at etablere et officielt mærke for billeder, der ikke er retoucherede, kan skabe en ny trend blandt virksomheder, som vil sætte en positiv dagsorden på det her område.

Jeg synes, det er et meget interessant forslag, der er fremsat. Jeg vil sige, at jeg læser det sådan, at det ikke er forslagsstillernes ønske at skabe et forbudsmærke eller et advarselmærkat, men derimod et frivilligt vandmærke eller pejlemærke på en eller anden måde. Og vi mener som regering som udgangspunkt, at beslutningsforslaget vedrører et rigtig vigtigt og rigtig relevant emne. Vi er også generelt optaget af at sikre børns og unges trivsel på nettet, og derfor har regeringen også allerede igangsat et arbejde med at undersøge, hvordan man i højere grad kan beskytte børn og unge, når de anvender digitale medier. I forbindelse med det arbejde er der nedsat to tværministerielle arbejdsgrupper. Den ene har fokus på børns og unges digitale liv og dannelse og skal bl.a. se på, hvordan vi konkret kan skabe mere og bedre sikkerhed for børn og unge på digitale medier. Arbejdsgruppen vil i den forbindelse bl.a. overveje mulige tiltag til at begrænse børns og unges eksponering for skadeligt indhold på nettet.

Der findes allerede i dag regler i markedsføringsloven, der skal sikre, at erhvervsdrivende skal udvise god skik, og at den markedsføring, man anvender, ikke må være vildledende. Og det følger desuden af markedsføringsloven, at erhvervsdrivende, der markedsfører

sig over for børn og unge, skal udforme deres markedsføring på en måde, der tager højde for de særlige beskyttelsesbehov, som denne målgruppe har. Markedsføring rettet mod børn og unge er derfor underlagt en strengere vurdering, end når markedsføringen er rettet mod voksne, og der skal mindre til, før man anser markedsføringsloven for værende overtrådt. Retoucheret reklame kan på den måde efter omstændighederne være i strid med markedsføringslovens krav om god skik og vejledningsforbuddet, og det vil så i givet fald være Forbrugerombudsmanden, der skal afgøre, om retoucheret markedsføring er i strid med markedsføringslovens regler.

Regeringen byder jo som udgangspunkt frivillige initiativer hjertelig velkommen, og regeringen finder det også positivt, at Forbundet for Influenter & Bloggere under Danmarks Journalistforbund også er opmærksom på problemstillingen. Som det fremgår af beslutningsforslaget, har forbundet udarbejdet etiske retningslinjer, hvoraf det bl.a. fremgår, at man skal gøre opmærksom på retoucherede billeder, som ændrer proportionerne på kroppen, hvis man har mange følgere, som er under 24 år.

Som det også bliver nævnt i forslaget, findes der allerede det her mærke No retouch, som er et nonprofit mærke, der anerkender fotos og reklamer for ikke at være digitalt retoucherede. Og det er også en mulighed at etablere et nyt mærke, såfremt man som branche ønsker at gå den vej. Grundlaget for, at der kan etableres en frivillig mærkningsordning, er på den måde allerede til stede, og derfor er det ikke en forudsætning, at regeringen skal etablere et grundlag, såfremt branchen ønsker at etablere sådan en ordning – det kan man allerede gøre i dag. Og såfremt markedsføring på grund af retouchering er vildledende eller henvender sig til børn og unge på en måde, som er i strid med reglerne i markedsføringsloven, kan Forbrugerombudsmanden som sagt allerede gribe ind i dag.

Kl. 18:27

Så på den måde har jeg lyst til at sige, at vi er meget optaget af at styrke trivslen for vores børn og unge. Det gælder både, når vi taler om at komme ud af den hårde coronaperiode, som vi har været igennem nu, men jo også mere generelt, når det er trivsel på nettet, som fylder mere og mere for mange børn og unge. Og derfor vil vi også meget gerne både gå i dialog med partierne bag forslaget, men også med Folketingets øvrige partier om muligheden for, at vi i det videre udvalgsarbejde her kan få skrevet os ind på en beretning eller noget lignende for at finde fælles fodslag på den her dagsorden.

Udgangspunktet er, at der sådan set er et grundlag til at kunne lave den frivillige ordning. Det kræver som sådan ikke, at regeringen gør noget særligt for at skabe et grundlag, hvis man ønsker at gå den her vej. Men derfor kan der jo godt være andre aspekter af den her dagsorden, vi kunne være fælles om at skubbe på. Vi er i hvert fald meget enige i de intentioner, der ligger til grund her, og vi er enige i, at børn og unge ikke skal stå alene med det pres, det kan være at se meget perfekte billeder af andre børn og unge, kendisser, influencere, som bruger diverse filtre og retouchering.

Så selv om vi ikke som sådan kan støtte beslutningsforslaget, fordi vi ikke mener, at der mangler et grundlag, vil vi meget gerne prøve at se på, om vi eventuelt kunne arbejde os ind på en beretning, hvis der er interesse for det i udvalget bagefter.

Kl. 18:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der en kort bemærkning. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:28

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for ordet. Jeg kan oplyse, at skaberne af No retouch sidder her i Folketingssalen oppe på tilhørrækkerne, og jeg tror bestemt ikke, at de føler, at grundlaget er til stede for, at man bare kan gå i gang med det her. De appellerer nemlig til at samarbejde med dem, og at

vi ligesom stiller os bag det her forslag og giver det noget vægt og noget opmærksomhed i forhold til børn og unge.

Så jeg skal bare høre, om det, ministeren siger, når han siger, at vi skal lave en beretning – det synes jeg egentlig er positivt i sig selv – er, at det kunne være en beretning, som etablerer et fundament for, at vi går i gang med at lave sådan et offentligt mærke på linje med det, vi har, f.eks. Ø-mærket, som jo fremhæver, at her er noget uden sprøjtemidler, og som er et positivt mærke. Kunne det være en del af beretningen, eller er det en afvisning af selve idéen om, at det offentlige ligesom skal forstå den her opgave?

Kl. 18:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 18:29

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Nu kan det være, jeg har forstået det skævt, men jeg forstod det primært sådan, at beslutningsforslaget handlede om, at regeringen skulle tilvejebringe grundlaget for, at man kunne lave et frivilligt mærke. Men det kan være, at jeg har misforstået det.

I hvert fald er det vores oplevelse, at man inden for de juridiske rammer godt kan lave en frivillig mærkningsordning. Så kan det være, der er nogle andre omstændigheder, der gør, at det alligevel er besværligt. Eller måske taler vi forbi hinanden, i forhold til hvad det er for et grundlag, der skal være gældende. Mit udgangspunkt har bare været: Er der noget, der står i vejen for, at man kan det? Juridisk er der i hvert fald ikke. Så kan der være andre ting, og vi er helt åbne for at diskutere, hvad det er, for i første omgang at blive klogere på hinanden. Så er det klart, at hvis vi skal kunne kontrollere det her – nu er vi allerede langt inde i snakken – så skal vi jo også have en eller anden form for kontrolprioritering her.

Men det er ikke der, vi skal starte. Jeg tror, vi skal starte med at finde ud af, om vi er enige om problemet. Det tror jeg vi er. Er vi enige om, hvad der er for nogle mangler? Det tror jeg ikke vi er, for jeg oplever lidt, at vi snakker forbi hinanden om, hvorvidt grundlaget er til stede. Der tror jeg, at vi skal starte med at blive enige om, hvad der mangler.

Kl. 18:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:30

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det lyder rigtig godt, for så har jeg jo stadig væk et håb om, at vi kan komme videre ad den her vej. Jeg synes i hvert fald, det gør indtryk på mig, at Norge som et land, vi sammenligner os med, jo faktisk går i gang med det her. Københavns Kommune har også tidligere undersøgt det, men opgav det, fordi det ville betyde noget for økonomien i reklamekontrakter osv. Det var simpelt hen for besværligt at gå i gang med det, og derfor faldt det.

Så jeg mener faktisk, at det her er en dagsorden, som spirer derude, og jeg synes, det er et kæmpeproblem, når vi har børn og unge, som er så optaget af et perfektionsideal, som de i virkeligheden ikke kan leve op til. Men jeg ser frem til et udvalgsarbejde om det så.

Kl. 18:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 18:31

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det gør jeg også. Jeg tror i virkeligheden, at det også fyldte lidt i dag, da partilederne havde debat her i Folketingssalen om hele

spørgsmålet: Får vi håndteret techgiganter og sociale medier som den megatrend, det er, tilstrækkeligt samlande og med blik for, hvad det er for nogle problemer, det kan skabe – alle de positive ting ufortalt, som der også ligger i det? Her mener jeg, at vi som Folketing i det hele taget har en opgave i at komme frem til den fælles analyse. En af de ting, der er min analyse, er, at trivsel er et sted, vi risikerer at tabe vores børn og unge, hvis ikke vi gør noget. Hvilken model vi skal vælge for at løse det, må vi drøfte med hinanden, men det er vi åbne for at gøre.

Kl. 18:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak til erhvervsministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så nu går vi i gang med ordførerne – hvis ministeren lige ville gøre klar til sin socialdemokratiske ordfører. Det kan være, det er den samme boble. Værsgo til hr. Malte Larsen fra Socialdemokratiet.

Kl. 18:32

(Ordfører)

Malte Larsen (S):

Mange tak. Hjemme hos os er der for nuværende fire teenagere i hjemmet, så diskussionen her er ganske nærværende. Mine fire teenagere bliver konstant bombarderet med glansbilleder og idealer, som det kan være meget svært at leve op til. Det håndterer de selvfølgelig forskelligt, også selv om de jo nok godt ved, at det er glansbilleder, og at man måske ikke i samme høje grad skal forsøge at leve op til de billeder, man ser.

Forslagsstillerne her ønsker at indføre en frivillig mærkningsordning, hvormed eksempelvis reklamer kan gøre opmærksom på, at personer på billeder ikke er retoucherede, altså at deres udseende ikke er manipuleret. Mærkatet skulle medføre, at færre antager, at manipulerede billeder er uredigerede. Forslagsstillerne ønsker dette gjort inden årets udgang.

Jeg har den største forståelse for, hvor vigtigt det er at beskytte vore børn og unge mennesker fra unaturlige og misledende idealer om udseende og lignende. Vi lever i en digital tidsalder, hvor særlig unge mennesker konstant udsættes for redigerede udgaver af sandheden. Det gør de både i reklamer, men i høj grad også på sociale medier, hvor bloggere og influencere udstiller et glansbillede af deres eget liv.

I Socialdemokratiet mener vi, at den kritiske sans for netop manipulerede billeder bør være en helt central del af den digitale dannelse af ungdommen. Som idé er en mærkningsordning som denne jo også rigtig god. Som det nævnes i fremstillingen, har andre mærkningsordninger skabt gode forandringer på andre områder. Forslaget kommer med mange relevante betragtninger. Det noterer vi os med interesse. Spørgsmålet om anmærkning af billedmanipulation er en god idé. Når det er sagt, står det erhvervslivet frit for at hæve barren for netop at tage hensyn til de unges ve og vel.

Så mange tak for forslaget og de gode intentioner, der ligger bag. Det er en retning, som vi i høj grad sympatiserer med. Men vi støtter ikke forslaget, som det foreligger. Men som ministeren også nævnte, diskuterer vi gerne forslaget i udvalget, og måske kan vi, som ministeren sagde, være i stand til at lande en fælles beretning. Tak.

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:35

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for en fin ordførelse, og også tak for anerkendelsen af forslaget. Det, som jeg vil spørge til, er det, som ordføreren siger om, at det jo står erhvervslivet frit for ligesom at løfte barren selv. Tror

ordføreren, at der vil være flere, der har lyst til at løfte barren, hvis vi ligesom er frontløbere på et mærke, end hvis erhvervslivet bare selv skal løfte den her opgave? Altså, vil det give noget positivt, at vi ligesom sætter os i front for det?

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 18:35

Malte Larsen (S):

Jeg er i hvert fald rimelig overbevist om, at de signaler, vi sender herfra, lytter man også til erhvervslivet.

Kl. 18:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:35

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen det lyder jo rigtig godt, for jeg synes, at det, vi egentlig har brug for, er at vise vores børn og unge nogle positive kropsbilleder af helt almindelige mennesker, og det tror jeg altså vi kommer længst med, hvis vi også etablerer et mærke. Men nu må vi jo se, hvad vi så kan gøre sammen i en beretning. Jeg har i hvert fald en optimisme omkring det.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 18:36

Malte Larsen (S):

Tak.

Kl. 18:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere bemærkninger til Socialdemokratiets ordfører. Mens der bliver gjort klar, kan jeg sige, at den næste ordfører er fra Venstre. Det er fru Anne Honoré Østergaard. Værsgo.

Kl. 18:36

(Ordfører)

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak for ordet og for at sætte fokus på børns og unges mentale trivsel. Det er bestemt et samfundsproblem, at børn og unge oplever at skulle leve op til det uopnåelige på grund af digital retouchering. Derfor er jeg glad for, at der er opmærksomhed om det i debatten, og at jeg får lov til at diskutere emnet i dag.

Jeg vil gerne indlede med at sige, at jeg synes, der er tale om et meget sympatisk forslag, som der ligger nogle gode intentioner bag. Det er klart, at det bekymrer mig, at flere børn og unge oplever at have et dårligere mentalt helbred. Det skal vi selvfølgelig gøre noget ved. Derfor er jeg grundlæggende enig i, at vi som samfund skal understøtte opmærksomheden på problemstillingen.

Vi har i dag allerede en regulerende lov. Ifølge markedsføringsloven må erhvervsdrivende ikke anvende vildledende eller urigtige billeder, såfremt det forvrider forbrugers adfærd. Derudover skal der udvises god markedsføringsskik, som indebærer hensyntagen til børn og børn, herunder deres sårbarhed, mangel på kritisk sans og godtroenhed. Derfor ser vi positivt på at etablere en frivillig mærkningsordning, som kan understøtte den eksisterende lov på området. Som forslagsstilleren er klar over, findes der allerede et nonprofit mærke, der anerkender fotos og reklamer for ikke at være digitalt retoucherede. Forbundet for Influencer & Bloggere er også opmærksomme på problemstillingen i forhold til at udarbejde etiske

retningslinjer. Vi ved også, at Børns Vilkår er opmærksom på, hvad der kan gøres ved problemet. Vi mener, det er meget positivt, at frivillige initiativer bemærker børn og unges trivsel, og det hilser vi meget velkommen.

Selv om Venstre har sympati for formålet, er vi i tvivl om, om dette beslutningsforslag helt rammer skiven. Derfor ønsker vi at diskutere det i udvalget, så vi sammen kan finde en god løsning. Erhvervslivet skal ikke påtvinges øgede krav med kunstig frivillighed, men vi ønsker stadig at give dem mulighed for det gode initiativ. Derfor ønsker vi at finde en løsning, der kan imødekomme alle parter, således at den frivillige mærkningsordning får mere opmærksomhed, end det er tilfældet nu. Derfor hilser jeg også ministerens forslag velkommen, så vi eventuelt kan lande det her beslutningsforslag i en beretning, som de fleste partier kan se sig selv i.

Konkluderende vil jeg sige, at Venstre meget gerne vil se på muligheder, der kan hjælpe børn og unges mentale trivsel.

Kl. 18:39

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:39

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for endnu en anerkendende tale, og så må vi jo se, hvor langt vi kan drive det i en beretning sammen. Det, der lige får mig til at rejse mig og stille et spørgsmål, er, at ordføreren siger, at man ikke i Venstre er så meget for, at vi skal pålægge erhvervslivet krav. Det kan jeg heller ikke se vi gør med det her forslag, fordi det jo netop er frivilligt. Så mener Venstre ikke, at det er inden for skiven, i forhold til at vi i hvert fald undgår, at der er virksomheder, som skal leve med øgede regler eller ekstra omkostninger, fordi det netop er et frivilligt mærke?

Kl. 18:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:40

Anne Honoré Østergaard (V):

Det er klart, at vi synes, der er rigtig meget godt i det her. Det er også derfor, at ordføreren hører mig tale så positivt om beslutningsforslaget. Vi vil bare være sikre på, at erhvervslivet ikke får flere byrder ved forslaget, og vi skal også være sikre på, om det lige helt præcis er den her mærkningsordning, vi skal ind på. Skal vi til at have en kontrolinstans? Hvad er det, som vi helt præcis gerne vil? Det er jo det, vi bare gerne vil diskutere.

Kl. 18:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:40

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen det er jeg helt sikker på vi når frem til at diskutere. Jeg savner måske en uddybning af, hvad det er for nogle byrder, som Venstre tror det her forslag kan risikere at påføre virksomheder, for der er jo slet ikke lagt op til, at det er et tvangsmærke som det, man indfører i f.eks. Norge. Her er faktisk tale om et frivilligt mærke. Så jeg tror, at jeg måske savner noget lidt mere uddybende om Venstres position i forhold til det, altså hvad det er for nogle farer, man ser.

Kl. 18:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:41

Kl. 18:43

Anne Honoré Østergaard (V):

Jamen det er ikke sikkert, at der er farer ved ordførerens beslutningsforslag, men det vil vi blot være sikre på at der ikke er. Det er lige den ene korte ting. Jeg kan jo forstå, at erhvervsministeren allerede har igangsat et arbejde, og vi skal finde en god måde at understøtte det på, sådan at vi finder en god løsning.

Kl. 18:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er der en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 18:41

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det. Jeg kan bare ikke lade være med at følge op på det spørgsmål, der kommer fra SF, når det er, at ordføreren for Venstre siger det her med byrder for erhvervslivet. Altså, jeg tænker, at vi jo helt grundlæggende må tage det alvorligt, når vi ved, hvilke konsekvenser det har, altså den måde, som billeder bliver manipuleret på, og den retouchering, der sker. Det har konsekvenser for især børn og unge mennesker. Det billede, de spejler sig i, bliver forvrænget. Derfor ville jeg bare lige give Venstres ordfører en mulighed for at kunne svare, at det selvfølgelig er vigtigere for Venstre end en eventuel byrde, der kunne være. Nu ved jeg godt, at SF gav muligheden for, at Venstre kunne svare på, om der egentlig var tale om byrder, men selv hvis det var sådan, at der var tale om, at her skulle erhvervslivet faktisk løfte en opgave, ville Venstre så ikke mene, at det var det værd, når det kommer til vores trivsel og vores velbefindende for børn eller unge?

Kl. 18:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:42

Anne Honoré Østergaard (V):

I Venstre bekymrer vi os også rigtig meget om trivsel og om børnenes trivsel især. Det er klart, at det jo også er derfor, at jeg står heroppe og egentlig omfavner det her beslutningsforslag, hvilket jeg også håber man hører jeg gør. Derfor er det også, at vi håber på, at vi kan finde en rigtig, rigtig god løsning. Vi ønsker bare ikke mere bureaukrati i Danmark og slet ikke på et givent tidspunkt, hvor erhvervslivet har det svært. Så vi skal bare ikke gå ad den bureaukratiske vej. Det tænker jeg heller ikke Enhedslisten eller andre ønsker. Så vi skal bare lande det her i en rigtig god løsning, der gør, at vores børn får det bedre. Og vi kan jo alle sammen starte med os selv, hvis det var sådan, at vi skulle begynde at kigge på vores valgplakater eller et eller andet andet, i forhold til hvad vi render rundt og laver en gang imellem.

Kl. 18:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 18:43

Victoria Velasquez (EL):

Jeg kan afsløre, at mine valgplakater ikke er retoucherede, selv om man nogle gange godt kunne få lyst til det, men det er så med et glimt i øjet, at den kommentar kom der. Jeg vil bare gerne lige spørge igen, og måske mere præcist: Hvis det ville være en opgave for erhvervslivet, som de skulle løfte, ville Venstre så alligevel være klar til, at erhvervslivet skulle løfte en opgave, hvis det var til fordel for børn og unges trivsel?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:43

Anne Honoré Østergaard (V):

Det kan jeg jo ikke stå og svare på her på talerstolen, for hvad begynder ordføreren lige pludselig præcist at foreslå? Skal vi til at have en kæmpe kontrolindsats? Skal erhvervslivet nu til at have et tvangsmærke? Er vi ovre i tvang? For i Venstre er vi ikke klar til tvang. Vi er ikke for tvang. Vi er glade for Doves reklamer, hvor de hylder de naturlige kroppe og alt sådan noget. Vi elsker frivillighedens vej, og vi har jo set, hvordan bloggere gør en masse for at understøtte de her initiativer. Det hilser vi velkommen, og det er vi rigtig glade for, og det vil vi gerne finde en måde at støtte på. Det er derfor, jeg står heroppe og er ret positiv over for det her beslutningsforslag.

Kl. 18:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til Venstres ordfører. Kan jeg bede ordføreren om lige at gøre klar til den næste ordfører? Den næste ordfører er hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 18:45

(Ordfører)**Hans Kristian Skibby (DF):**

Grundlæggende kan man sige, at målet med at være perfekt må være, at man skal være uperfekt. Det perfekte findes ikke, og så alligevel er der nogle, som forsøger på det. Det er jo så også en af årsagerne til, at SF i dag har valgt at fremsætte det her beslutningsforslag. Det har man jo bestemt gjort ud fra en god indgangsvinkel til, hvordan vi kan styrke specielt de unges trivsel, men måske også ud fra en lidt ændret tilgang fremadrettet til den her perfekthedskultur, som vi i hvert fald har været ved at udvikle her i Danmark over de senere år, og hvor netop mediebillederne og mange nye pop up-medier – sådan nogle medier, der kommer lige pludselig, og som meget billigt kan levere grafiske løsninger og komme ind alle mulige steder i den dagligdag, som både børn og unge og også ældre oplever.

Derfor er det jo også rigtigt, at vi skal kigge på, hvordan man gør oplevelsen bedre, havde jeg nær sagt, i forhold til at man ikke skal have den her perfekthedskultur. Jeg synes, at det f.eks. er befriende at se Jane Fonda, som er 83 år gammel, stadig væk operere på l'Oréals reklamer på verdensplan, hele verden rundt. Men jeg ved da også godt, at hun måske nok – jeg har ikke selv ført kniven – har været et par gange på sådan en form for selvbetalte forandringskursus af sin krop. Det er jo en anden del af den her kultur, nemlig at folk køber sig til forlængelser af det perfekte. Man køber sig selv noget, så man får lidt mere selvværd. Spørgsmålet er bare, om det så er den rigtige medicin til de rigtige mennesker. Det er det nok ikke. Og jeg ved udmærket, at SF ikke har det på som en særskilt del af det her beslutningsforslag, altså at man vil lave et indgreb over for dem, som får fedtsugning og får rynkerne fjernet, vupti, osv. Men det hænger alligevel lidt sammen, for det er jo en del af den der perfekthedskultur.

Altså, når man oplever, at unge piger ønsker sig brystforstørrelser allerede i nærmest konfirmationsgave, ja, så kan man vælge at grine af det, men det er jo faktisk det, man oplever steder. Det er jo et tegn på, at der er noget, der ikke er særlig godt. Det er trivslen, som vi vender tilbage til, og den vil Dansk Folkeparti i hvert fald også gerne være med til at adressere. Hvordan vi får det gjort i forhold til det her beslutningsforslag, ja, da håber jeg selvfølgelig på, at vi,

også som Venstres ordfører var inde på, kan få en beretning, hvor vi kan illustrere, hvad der egentlig er et bredt politisk ønske om her på Christiansborg. Men der er ikke et ønske om, at vi skal begive os ud i en form for detailregulering i forhold til lovgivning.

I Dansk Folkeparti kan vi i hvert fald ikke som sådan støtte selve beslutningsforslaget. Vi mener faktisk, at det giver en række udfordringer, eksempelvis fordi vi jo ved, at rigtig mange af de reklamer, som unge mennesker spejler sig i, ikke kommer fra danske mediehuse. De kommer fra Twitter-reklamer eller Facebook-annoncer eller på Instagram, eller hvad ved jeg. Det sidste kender jeg ikke så meget til, vil jeg gerne sige, med min alder. Men det er i hvert fald nogle af de steder, hvor der kommer reklamer ind over landegrænserne, og de kommer i en stor pærevælling. Vi vil i Danmark få meget svært ved, hvis vi kom med en mærkningsordning, overhovedet at kunne navigere i det. Det ville udenlandske medier slet ikke kunne interessere sig for. De ville stadig væk komme. Og vi ved jo, at mange af de sendetilladelser, som der er i Danmark, i hvert fald hvad angår fjernsyn, jo også udgår fra andre lande, hvor man måske har en anden lovgivning. Der kommer i hvert fald så en lang række af spørgsmål, som vi også skal tage hånd om bl.a. i forhold til kontrol og ikke mindst sanktionering i de tilfælde, der så måtte komme, hvor man overtræder det ved at lave bevidst billedmanipulation osv.

Vi er nødt til at tage udgangspunkt i en fornuftig beretning. Det vil Dansk Folkeparti gerne være med til at se på, men vi kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 18:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og der er en kort bemærkning. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:49

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Kan Dansk Folkeparti slet ikke se noget positivt i, at vi mærker de billeder, der ikke er retoucheret, så børn og unge ret tydeligt kan se, at her er der tale om nogle helt almindelige mennesker og nogle, der ligner mig, med alle de skavanker, som jeg nu måtte have, og som giver dem en betryggelse i, at de er gode nok, som de er, og at det faktisk er det, vi kan opnå med den her mærkningsordning? Hvis vi bare sagde, at alle de billeder, som er retoucheret, skulle mærkes, ville vi jo ikke opnå den positive kropsbevidsthed eller det opgør med perfektionsidealet, som det her forslag rummer, og i virkeligheden er det jo sådan i forbindelse med rigtig mange af de annoncer og influencere, som børnene og de unge udsættes for på Facebook og Instagram, at det er danske virksomheder, der reklamerer dér.

Kl. 18:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er rigtigt, men det er på udenlandske platforme, de lægger noget op, er jeg nødt til at sige. Det er udenlandske platforme, og derfor er det meget vanskeligt at lave rigid lovgivning om det. Altså, nu nævnte ordføreren selv Facebook og Instagram, og jeg ved godt, at Facebook har ansat vores tidligere statsminister som politibetjent, men det ændrer jo ikke på, at det ville være meget svært at navigere rundt i, i forhold til hvor de her medier kommer fra og hvilke licenser de opererer ud fra, og derfor er det ikke bare lige så nemt. Jeg vil ikke sige, at det er et quickfix, SF er ude i med det her beslutningsforslag, men det er jo lidt derhenad, for der er bare så mange spørgsmål stadig væk, rent praktisk spørgsmål, som jeg synes vi er nødt til at tage væsentlig hånd om, inden vi begiver os ud i noget som det, SF foreslår.

Kl. 18:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:51

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Altså, med fare for at anklage ordføreren for ikke at vide noget om, hvordan danske virksomheder reklamerer på Facebook og Instagram, vil jeg sige, at det jo er dem, der laver reklamerne. De laver selv reklamerne. Det kan godt være, at det er på en udenlandsk platform, men det behøver jo ikke at afholde dem fra at bruge et positivt, frivilligt mærke på de billeder, de bruger i reklamerne dér. De danske virksomheder kan jo sagtens tage det ansvar, og vi kan sagtens få noget ud af det, på trods af at det foregår på andre, udenlandske medieplatforme, for det er jo dem, der lægger deres egne fotos derop. Så selvfølgelig kan man gøre noget med det her forslag.

Kl. 18:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ordføreren.

Kl. 18:52

Hans Kristian Skibby (DF):

Men mange af de her ting bliver udarbejdet uden for de danske landegrænser. Der findes også en række forskellige hjemmesider, som man kan gå ind at tage billeder fra – som i øvrigt er lovligt og det hele – og som man også kan bruge på danske hjemmesider osv. Så ved jeg godt, at der er influencere og andre, som laver sådan nogle lidt mere personlige reklameindslag osv., hvor de selv laver billederne og alt muligt andet, men når man kommer med forslaget her, skal det jo kunne favne det hele, og det synes jeg bare med al respekt ikke at man tydeliggør med det beslutningsforslag, som SF har fremsat.

Kl. 18:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fra Det Radikale Venstre.

Kl. 18:53

(Ordfører)

Kathrine Oildag (RV):

Tak for det, og tusind tak for forslaget. Det er jo en utrolig kompleks og omsiggribende problemstilling, som gennemsyrrer rigtig mange aspekter af vores samfund. Vi lever generelt i en perfektionskultur, som der heller ikke er nogen her i salen der kan undsige sig at være en del af. Vi hylder og vi belønner skønhed i vores samfund. Det gør vi på arbejdspladsen, det gør vi i medierne, og det gør vi mellem hinanden i relationer. De unge og børnene lærer meget, meget tidligt, hvordan de skal se ud, og hvordan de skal opføre sig for at blive set og hørt og anerkendt og elsket. Vi har selvfølgelig en problematik der. Når vi ser de her meget retoucherede billeder i medierne, som teknologien måske i særdeleshed i løbet af de sidste 15 års tid, siden Photoshop entrerede hele branchen, så kan vi se, hvordan der er kommet en ekstrem dyrkelse af nogle temmelig overdrevne skønhedsidealiser.

Der er selvfølgelig heller ikke noget, vi i Radikale Venstre hellere vil end at gå ind i den debat og prøve at være med til at skabe en forandring. Men jeg må også bare sige, at når jeg nu kigger rundt i salen her og tænker på vores øvrige kolleger måske lige på nær et par stykker, som er under 20 år, så er det måske også en flok, der et langt stykke hen ad vejen vil blive dømt ude som en flok boomers, der bare kommer og peger fingre af de unge og siger, at de skal

sætte et mærke på f.eks. de her influencerreklamer. Jeg tror i langt højere grad – og det siger jeg for egen regning, men jeg tror måske også, der er en pointe i det – at når Sofie Linde med sin enormt store instagramkonto med omkring 50.000 følgere går ud og laver noget uden makeup fra sin hverdag, hvor hun bare går derhjemme på barsel, så har det langt større effekt på unge og på den måde, som de måske ser sig selv på, sådan at det bliver lidt mere kærligt og de slapper lidt mere af og prøver at tage den helt store pytknap frem.

Så for mig at se er det der med at gå ind og lave en mærkningsordning ikke noget, vi skal gøre i denne omgang. Vi havde en lignende diskussion, da vi behandlede B 54 tidligere på året, som ministeren nok også godt kan huske. Det var muligvis ikke på det her område, det er jeg faktisk ikke helt stensikker på, det var nok på børneområdet. Men der landede vi lige præcis også en beretning, der tog hånd om det ved at pege i retning af, at vi gerne ville have den her debat, og at vi gerne ville arbejde for børn og unges trivsel på internettet.

For mig at se skal det her også ned i en beretning. Spørgsmålet er bare, om en beretning flytter så meget, fordi det er sådan, at så står det dér i en beretning, og så opererer branchen i øvrigt, fuldstændig som den plejer. Men måske lige præcis når det handler om at følge den her arbejdsgruppes arbejde, som så vil komme med nogle anbefalinger, efter at der har siddet en flok eksperter og kigget på, hvordan man rent faktisk kan imødegå den her problematik, tror jeg måske, at der er mere at hente for os politisk dér end ved at lave en mærkningsordning.

Sådan helt faktisk, når vi ender med at skulle stemme om det her, ender vi jo nok med at stemme gult, og det gør vi lige så meget, fordi vi gerne vil signalere, at den her debat godt nok er vigtig, og at det er så vigtigt, at vi får flyttet noget og får signaleret til de unge, at vi rigtig gerne vil dem, og at vi rigtig gerne vil hjælpe dem. Sådan kommer den radikale lejr til at stille sig, men igen tusind tak for forslaget, og tusind tak for en superrelevant debat.

Kl. 18:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og der er en kort bemærkning til fru Kathrine Olldag fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Værsgo.

Kl. 18:57

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil gerne høre, om den radikale ordfører ikke synes, at det kan blive lidt for tilfældigt, hvis det er sådan, at vi skal afvente, at ikoner som Sofie Linde ligesom skal vise hverdagsbilleder af sig selv. Ville det ikke være bedre at give børn og unge et pejlemærke i stedet, så de – hvad kan man sige – kunne orientere sig imod virkelige modeller? Jeg tror i hvert fald, at det ville gøre en afgørende forskel. Jeg er dybt bekymret, når de unge piger faktisk i 1.900 tilfælde henvender sig til BørneTelefonen om krop og udseende, og at rigtig mange af dem siger, at det, der er problemet, er det fotoshoppede. Så synes jeg faktisk, vi har en forpligtigelse til at gøre noget. Og det er rigtigt, at man sikkert kan gøre mange andre ting, men jeg hører ikke, at der er andre, der fremlægger bud på, hvad det så er, vi skal gøre.

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:58

Kathrine Olldag (RV):

Jeg tror, at man, hvis man skal ned i og arbejde med noget, der rent faktisk virker, så f.eks. skulle gøre som i Norge, hvor man laver et påbud om, at det skal markeres, hvis noget er fotoshoppet, men så synes jeg, vi skal tage den derfra. Der kunne jo f.eks. godt stå

»fotoshoppet«, når man har et billede, der på en eller anden måde er manipuleret. Problematikken er der så også bare, lige så snart vi så rammer Instagram, hvor unge, unge influencere på måske 16-17 år fylder deres billeder med filtre. Skal du så også påbyde dem at følge de her regler? Man kommer ind i en gråzone, hvor markedet jo i virkeligheden hele tiden finder veje til forbrugeren rundt om det her, fordi de opererer med det her grundlæggende behov for skønhed, som vi på en eller anden måde – nu er jeg jo f.eks. kunsthistoriker af uddannelse – har hyldet lige siden stenalderen.

Kl. 18:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 18:58

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nu må jeg lige minde om, at forslaget handler om reklamer, ikke om børn og unge, der lægger filtre på og eksperimenterer med det, det kan vi se at rigtig mange af dem gør. Jeg mener bare, at det bliver lidt for tilfældigt, hvis vi skal håbe på, at Sofie Linde eller andre ligesom gider at være frontløbere i den her debat. Der er det bedre med et mærke. Jeg ved det ikke, det kan da godt være, at vi skal diskutere mærkningsordningen i Norge, men det er jo lige præcis et tvangsmærke, som jeg har hørt at der ikke sådan helt er opbakning til her i Folketingssalen. Så kunne man ikke overveje at starte med det her mærke, som er en frivillig ordning?

Kl. 18:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 18:59

Kathrine Olldag (RV):

Jo, og der har jeg det nok ligesom Socialdemokratiets ordfører, at branchen jo allerede er fuldstændig frit stillet i dag til at indføre og i øvrigt udbrede den her mærkning »no retouch«, der allerede findes. Så for mig at se er det der, den skal starte, og det er jo i virkeligheden også en trendsætter. Altså, når noget bliver en trend og ærlighed bliver en trend, så er det først, det får vind i ryggen, og der tror jeg bare ikke, at hvad vi gør politisk, nødvendigvis gør det. Jeg vil rigtig gerne sende signalet og være med til at sende det igennem en beretning. Lad os sige det på den måde.

Kl. 19:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Kathrine Olldag. Den næste ordfører er fra Enhedslisten. Værsgo til Enhedslistens ordfører, fru Victoria Velasquez.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Tusind tak. Jeg har glædet mig til det her, og tusind tak til forslagsstillerne for at fremsætte det, men også tusind tak for det kæmpe arbejde, som der er lavet forud for det. Det tror jeg ikke nogen af os har kunnet undgå at bemærke, og det betyder faktisk noget.

Nu blev jeg kaldt boomer lige før, selv om jeg trods alt stadig er i tyverne, men jeg vil sige, at det her på en eller anden måde også er noget, der har haft en betydning for den måde, det politiske arbejde har foregået på for mig og for rigtig mange, som er aktive i dag. Jeg kan huske, at jeg var i Norge for at lave en aktivitet, som var en af de første aktiviteter, vi lavede på tværs af grænser. Det er nok ikke sådan en aktivitet, som jeg vil lave i dag, men vi havde nogle klistermærker ligesom dem, der er på cigaretpakker, hvor vi faktisk gjorde opmærksom på, at billeder var retoucheret.

Jeg blev faktisk overrasket over, hvor vanvittige nogle af de retoucheringer faktisk var. Jeg kan huske, at der var reklamer for et modetøjmærke, og hvis man faktisk tog sig tid til at stoppe op og kigge på dem, så kunne man slet ikke forstå, at man ikke så det, når man cyklede eller kørte forbi. Men det var sådan, at benene simpelt hen var en numse, og så manglede der nogle ribben i forhold til taljen, og brystet var så med bryster. Det vil sige, at når man kører af sted og bare lige ser det i farten, ser man en masse former og en masse billeder, som gør, at det sætter nogle tanker i hovedet på en om, at sådan noget tøj vil man også gerne have. Det, at en krop på den måde bliver fordrejet så vildt, var alligevel med til at vise mig, at retoucheringer ikke altid bare handler om de små detaljer. Nogle gange er det sådan, at et billede bliver lavet helt grundlæggende og meget unaturligt om.

Det er jo noget, som mange børn og unge spejler sig i, og som jo også, som flere er kommet ind på, har en betydning for deres trivsel. De får et forvrænget billede af, hvad der er normalt, hvordan man skal se ud, hvis man skal være kendt, hvis man skal blive accepteret, hvis man skal kunne blive vellidt, hvis man skal være populær. Selv kendte mennesker har jo faktisk henvendt sig til modemagasiner og sagt: Hov, stop lige! Jeg har ikke lyst til at blive retoucheret på den her måde. De har oplevet, at der så lige forsvandt nogle ribben, eller at deres ben er blevet gjort tyndere.

Jeg vil gerne anerkende den her kampagne for at være positiv, og jeg synes faktisk, det er ærgerligt, at der ikke er flere, der embracer den hundrede procent, fordi jeg vil egentlig også være frisk nok på de der mærkater, som siger, hvor mange unge, hvor mange børn, både drenge og piger, der har spiseforstyrrelser, og som lever med de konsekvenser, det forvrængede billede har i dag. Men det her er på den positive måde.

Okay, vi griber til en beretning. Så lad os gøre det, men jeg håber faktisk, det bliver noget, der forpligter. Vi bakker i hvert fald op omkring beslutningsforslaget, og så håber jeg, at vi laver en beretning, der ikke bare er ord, men som faktisk kan være med til at forbedre det her område. Så tusind tak.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Så går vi videre til Det Konservative Folkepartis ordfører, og det er fru Mona Juul. Værsgo.

Kl. 19:04

(Ordfører)

Mona Juul (KF):

Tak for det, tak for ordet, og tak til forslagsstillerne for beslutningsforslaget, som jeg mener der ligger mange gode og relevante overvejelser bag. Jeg har personligt som flerårigt bestyrelsesmedlem i den kreative branche kæmpet en del med, at annoncører og reklamebranchen skal være deres ansvar bevidst: at man ikke bilder nogen ind, at rynkecreme vupti, vupti får en til at se 10 år yngre ud; at man ikke kun bruger ultratynde modeller, som endda også får fjernet det absolut sidste usynlige fedtlag eller blot den der irriterende bule, man har under armen der mellem bh'en og armen, I ved; at man ikke fjerner enhver tænkelig gevækst, bule, rødmen eller skævhed, så unge mennesker ikke spejler sig i glansbilleder, altså der, hvor brysterne sidder højt og håret er glansfuldt og huden er lydefri.

Det har hjulpet at have det fokus, og der er faktisk virksomheder og medier, der har ændret adfærd. Dove, som også blevet nævnt her tidligere i dag, er en af de mest kendte, men de har så også gjort det til en dyd, at det lige præcis er deres brand, at man skal være normal, og de har appelsinhud og fregner på deres modeller. Der er endda kunstnere og musikere, der viser deller og hår, så vi kan se, at de er mennesker og ikke bare smukke hylstre. Nogle af de helt sjovt typer, som jeg rigtig godt kan lide at følge, er f.eks. den finske kunstner

Iiu Susiraja, tror jeg man udtaler det. Det er hende, der smider kosteskaffet under brysterne og laver andre spøjse fotos. Det er også den australske Celeste Barber – hende dér, der efterligner opstillede modelfotos. De har kæmpe indflydelse på perfektionskulturen og gør det nemmere at grine af os selv og ikke tage os selv alt for højtideligt.

Til gengæld har perfektionskulturen samtidig fået fornyet kraft. Influencere er blevet dygtigere til at iscenesætte sig selv, og i dag kan vi alle downloade et filter, der synes at gøre os smukkere. Altså makeup, lys og en god fotograf gør det ikke rigtig mere; det er åbenbart ikke nok. Politikere kender det også fra valgplakater og bannere. Det er hårdt at se sig selv blive blæst op i størrelse, og jeg registrerede da også i forbindelse med sidste valg, at jeg ikke var den eneste, der på trods af min fremskredne alder havde usædvanlig glat hud på plakaterne.

Det kan man have mange meninger om. Personligt har jeg det helt fint med lidt forskønnede fotos. Faktisk vil jeg rigtig gerne være fri for de der pressefotos, man tager nedefra, eller hvor man ser allermest træet og træls ud – og det er selvfølgelig sagt med et smil. For når vi går tilbage til alvoren, skal vi huske på, at vi allerede har god lovgivning på området. Vi har en markedsføringslov, der allerede i § 1 siger, at man ikke må snyde og man ikke må vildlede. God markedsføringsskik er faktisk en rigtig god rettesnor.

Samtidig er der heller ikke nogen tvivl om, at mange virksomheder fremadrettet vil gøre en dyd ud af autencitet og transparens og næppe gå stille med dørene om det. De kommer da til at prale med det, for der er masser af profil i at gå imod strømmen. Og allerede nu findes der også en mærkningsordning, man kan gøre brug af, hvis man ønsker at tydeliggøre det, man står for. Konservative mener derfor ikke, at en ny mærkningsordning egentlig kommer til at gøre den store forskel her. Derfor kan vi ikke støtte forslaget, omend vi synes om og sympatiserer med intentionerne og anerkender problemstillingen.

Jeg skal samtidig huske at sige – og jeg ved ikke, om jeg skal sige det nu – at jeg skal hilse fra KD og sige, at de også vil stemme imod.

Kl. 19:07

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tusind tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning, og det er fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Værsgo.

Kl. 19:07

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil bare høre, om det slet ikke gør indtryk på den konservative ordfører, at så mange børn og unge ringer ind til BørneTelefonen på baggrund af bekymringer om krop og udseende, og en hel del af dem angiver, at de oplever det her pres, som kommer fra photoshoppede reklamer. Kunne det ikke være en meget, meget fin måde at gøre opmærksom på, hvad kan man sige, det normale, at man ligesom mærker nogle ting, så vi får en positiv kropsbevidsthed og siger: Her er nogle helt almindelige mennesker, som vi kan spejle os i – nogle, der ligner dig og mig?

Kl. 19:08

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 19:08

Mona Juul (KF):

Jamen det gør indtryk. Men jeg tror ikke på, at det er en mærkningsordning, der kommer til at gøre en forskel. Det er sådan nogle kvinder på min alder, der synes, at det betyder rigtig meget. Jeg tror ikke, det kommer til at gøre den store forskel for de unge. Men til gengæld kan det gøre en stor forskel, at de unge ser andre mennesker, er i

svømmehallen, er til fodbold, får diskuteret det i sin familie, at man omgiver sig med nogle venner og bekendte, hvor man rent faktisk har den her dialog. Der er rigtig mange andre ting, der skal på banen. Men det kommer ikke til at ændre noget, om der kommer en frivillig mærkningsordning mere eller mindre på bordet. Det tror vi simpelt hen ikke på.

Kl. 19:08

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 19:08

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror simpelt hen, vi overser, at det sprog, som børn og unge har med hinanden i dag, er billeder. Det er mange billeder, og det er mange flere billeder, end da fru Mona Juul og jeg var børn og unge. Så vi har haft tid til ligesom at vænne os til, at der kan, hvad kan man sige, være fiflet med billederne. Det tror jeg bare at mange børn og unge ikke kan gennemskue. Derfor er det en udfordring, og derfor synes jeg, at en mærkningsordning i virkeligheden kunne være det, der kunne fungere som en slags pejlemærke for de her børn og unge.

Kl. 19:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 19:09

Mona Juul (KF):

Jeg tror, at når først man vænner sig til sådan nogle mærkningsordninger, går livet videre. Jeg tror desværre, at vi skal have tillid til, at de unge mennesker rent faktisk godt ved, at tingene er photoshoppede. Det gør dem ikke mindre usikre at vide det. Der er nogle andre ting på spil her, som vi ikke kan løse ved at lægge en ekstra mærkning på en annonce, desværre. Der skal nogle andre ting til.

Kl. 19:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren.

Vi går videre til Nye Borgerliges ordfører, og det er hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 19:09

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Der, hvor jeg kommer fra, har vi sådan et ordsprog, der lyder: Man kan ikke lave egetræsmøbler ud af spånplader. Med i nutiden er det lige før, at man kan. Det erkender vi – man kan jo nå langt omkring. Jeg har det sådan med det her forslag, at hvis branchen synes, det er fint, så skal de bare gå i gang. Det er ikke noget, som vi politikere skal blande os i. Og hvis branchen synes, de kan se et formål med at lave sådan en ordning – der findes rigtig mange af sådan nogle ordninger – så kan det være, at der er nogle firmaer, der synes, at det faktisk kan være et promotion tool, altså et marketingtool, som de kan bruge til at gøre sig synlig derude i forhold til andre. Det synes jeg sådan set er ganske fint. Men at gå derfra og til, at det er noget, som vi herinde skal begynde at tro at vi kan skærme de unge mennesker for – det er lidt det, som jeg også synes ligger i det – tror jeg simpelt hen grundlæggende er en forkert tilgang. Altså, vi skal ikke skærme de unge, for det tror jeg ikke at der kommer noget godt ud af.

Jeg vil meget hellere have fokus på at lære de unge navigere i det her. Og der synes jeg, at der ligger en opgave for både forældrene og skolen og for samfundet som et hele i forhold til at gøre børnene

i stand til at kigge på det her og være i stand til at forholde sig til det. Så tror jeg måske også, at man vil se – som man også ser nogle steder – nogle af de her modbølger, der er til det, når det hele bliver lidt for kunstigt.

Men altså, vi prøver alle sammen på nogle områder at gøre noget. Nogle tager makeup på. Det er vel også en eller anden måde at skjule sit sande jeg på. Det er noget fordækt noget, hvor man prøver at gøre sig pænere. Og man får klippet håret og alle mulige forskellige ting. Nogle bruger pushup-bh eller noget andet, for at det lige skal se lidt bedre ud. Er det så også fake? Nogle gange, når man går ud på den første date, forsøger man måske lidt at gemme alle sine dårlige sider og prøver på at fremstille sig selv lidt mere sympatisk og tiltalende, end man måske i virkeligheden er. Der er en lang række ting, og jeg tror, at vi gør os selv en bjørnetjeneste, hvis vi prøver på at skærme de unge mennesker for alt det dér, altså at skærme dem fra virkeligheden. Det kan man ikke, for virkeligheden er derude. Men at navigere i det og lære dem dét synes jeg er en værdig opgave, både for forældrene, men også for fællesskabet. Så det skal være ordene herfra.

Kl. 19:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 19:12

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Der er jo ingen tvivl om, at vi skal lære børn og unge at navigere i det, og det er jo der, hvor jeg ser fordelene ved en mærkningsordning, for der kan man faktisk bruge det til at navigere i det. Men jeg ville bare høre, om ordføreren så også synes, at vi skal afskaffe Ø-mærket, Svanemærket, Nøglehulsmærket. I princippet kunne man jo der også bare have sagt, at det kan virksomhederne gå i gang med. Skal vi afskaffe de mærker?

Kl. 19:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 19:12

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg har ikke lige taget stilling til hvert enkelt mærke, men i bund og grund synes jeg, hvis der er for mange mærker, som Folketinget pådutter firmaerne, ikke, at man skal gøre det. Så hvis der er nogle af dem, som brancherne derude har meget imod, synes jeg da godt, at man skal snakke om, om de skal fjerne dem. Men at vi så herinde fra politisk side skal pådutte dem noget, mener jeg ikke, og jeg har endnu ikke set et af de tiltag herinde fra Christiansborg, som man pådutter erhvervslivet, som ikke ender med at koste nogle penge. Altså, på en eller anden måde ender det alligevel med at give en regning til skatteborgerne, og det er vi heller ikke tilhængere af.

Kl. 19:13

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 19:13

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nej, men pointen med de mærker, som jeg nævnte før, er jo netop, at vi har givet dem for at guide forbrugere, og her er der jo lige præcis også tale om et frivilligt mærke. Så jeg mener egentlig, at ordførerens bekymringer er fuldstændig grundløse. Det er et frivilligt mærke, som man kan bruge. Vi mangler bare lige, at der er nogen, nemlig os, som sætter os i front for at skabe det og udbrede det.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 19:13

man så bliver nødt til at skære ind i virkeligheden? Så kan det være, at der kommer lidt mere fylde i brysterne på computeren, men hvis alternativet er, at modellerne skal lægge sig under kniven for at få mere fylde i brysterne, er det så bedre? Og hvorfor er det ikke et problem? Så lad os lære vores børn, at de skal begå sig i det her, i stedet for at tro, at den hellige grav er vel forvaret, hvis vi tager ét lille hjørne ud af det at forskønne tilværelsen og så siger, at det skal der gøres noget ved. Så synes jeg i øvrigt, at man, hvis der er nogle ngo-initiativer eller nogle andre frivillige initiativer, hvor man ligesom forsøger at tage hånd om det på den ene eller den anden måde, er meget velkommen til det, og jeg vil sikkert også applaudere det. Det her er jo de tusind blomsters mark; det, der er bedst, kan jo få lov til at fungere, og alle kan gøre det, de har lyst til. Men hvis vi herindefra laver én model, som er centraliseret, kan det måske spænde ben for alle de andre måder at gøre det på, fordi det er den måde, vi har gjort det på, som nu er den autoritative.

Kl. 19:13

Så jeg tror ikke, vi får noget ud af det her, og derfor stemmer vi imod beslutningsforslaget.

Kl. 19:14

Kl. 19:18

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så kan vi gå videre til Liberal Alliances ordfører, og det er hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger, og vi siger tak til ordføreren. Så kan vi gå til ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Karina Lorentzen Dehnhardt. Værsgo.

Kl. 19:19

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Børn og unge og mennesker i det hele taget skal jo lære at forholde sig til den verden, de er i, og det rummer både, at man faktisk godt kan se op til det, som andre mennesker gør, og bestræbe sig på at prøve at blive lige så dygtig, men det rummer også, at man engang imellem skal erkende med sig selv, at sådan der kan man ikke selv blive, enten fordi man simpelt hen ikke evner det, eller fordi det, man ser og oplever, er et glansbillede, som ingen normale mennesker kan leve op til. Der er ingen som helst tvivl om, at det også er udfordret af reklamebranchen og det, at reklamebranchen i meget høj grad benytter retoucherede billeder, ligesom vi andre i øvrigt også gør i et eller andet omfang, fordi den måde, vi præsenterer os selv på, jo heller ikke nødvendigvis er det rigtige »os«. Jeg kan da afsløre, at jeg ikke går med jakke og slips derhjemme til daglig, det gør jeg ikke. Men jeg kan sådan set godt lide at gøre det, når jeg stiller mig op på talerstolen, fordi jeg synes, at man så signalerer en seriøsitet omkring tingene.

Men jeg har det svært med, at vi tager én ting ud, hvor folk pynter på sig selv – her via digitale midler og i bestemte brancher – og siger, at det er et særskilt problem, og at vi så i alle de andre tilfælde, hvor man gør det, ligesom lader det ligge. Vi bør dække det alt sammen ved at lære vores børn bedst muligt at begå sig i det, sådan at de både kan håndtere det ene og det andet, og det er for mig at se lidt besynderligt, at vi skal gå så meget op i, om tingene bliver retoucheret i en computer, når vi jo hver eneste dag, også i den her sal, er vidner til, at tingene bliver retoucheret, før folk kommer til kameraet. Altså, der er jo en forholdsvis lille andel af de kvindelige folketingsmedlemmer, som har grå hår, har jeg lagt mærke til, og det er da alligevel vildt, at det med at få grå hår sådan mest er noget, der rammer de mandlige folketingsmedlemmer. Men det kunne jo være, at det er, fordi vi sådan i vores idealer ikke går så meget op i, om mænd har grå hår eller ej, mens kvinder går mere op i, om de har grå hår eller ej, og det skal man da være velkommen til at gå op i. Der er jo også alt det der med at lægge sig under kniven.

Nu bliver der talt om, at man på en computer fjerner et ribben, så man bliver ekstra tynd. Altså, man hører også om nogle, der får fjernet ribben i virkeligheden. Er det så dem, der skal til at være modeller, fordi man ligesom ikke må skære ind på computeren, og

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for ordet, og tak for debatten. Der har været mange sådan forskelligartede synspunkter i den. Man kan sige, at ulempen ved at spørge erhvervsordførerne om noget, der i virkeligheden rigtig meget vedrører børn og unge, er, at det med virksomhederne og virksomhedsperspektivet kommer til at fylde vel meget. Jeg ærgrer mig måske en lille smule over, at det her ikke er i kredsen af børneordførere, for så tror jeg måske debatten havde været lidt anderledes.

De fleste, der har børn eller unge mennesker i deres hjem, ved, at børnenes liv i høj grad er på nettet, og at billeder er deres sprog. Det bliver vi nødt til at forstå og anerkende som voksne, og det er bare i høj grad ureguleret. Der er en minimal grad af håndhævelse, i forhold til hvad børn bliver udsat for af reklamer fra virksomheder og influencere på de sociale medier, som de bevæger sig på. Det er i høj grad og mange gange reklamer, som ikke repræsenterer virkeligheden, men som er retoucheret. Jeg synes i hvert fald, at det er dybt bekymrende, når BørneTelefonen modtager så mange opkald, som handler om krop og udseende, fra børn og unge. Det er jo især piger, som oplever, at de udsættes for et pres for at være perfekte, og noget af det, de angiver som problemet, er de her fotoshoppede billeder, som giver dem det pres. Når man er de der 12-14 år, har man bare ikke udviklet den kritiske sans, der skal til for at skelne mellem forskønnede modeller med perfekte proportioner og så den mere gennemsnitlige krop, og det har altså en konsekvens. Man kan læse i rapporten fra Børns Vilkår fra sidste år, at 38 pct. af alle piger i 9. klasse simpelt hen arbejder med at forskønne deres billeder på sociale medier. Tænk sig, hvis vi kunne lave en modtrend til det.

I Norge har de jo lovgivning på vej. Der blev fremlagt et forslag her i midten af april, som skal gøre, at man skal mærke retoucherede kampagner. Det er i øvrigt en model, som Børns Vilkår også har anbefalet. I Københavns Kommune har man faktisk også haft kig på det, fordi man har reklamer på busstandere, men man opgav det, fordi man havde indgået nogle kontrakter reklamemæssigt, som gjorde, at det ville skabe problemer, altså fordi de allerede var indgået. Det ville koste en masse penge, hvis man lige pludselig skulle ændre på de kontrakter, og derfor opgav man det. Men jeg synes, at begge ting viser, at der er en opmærksomhed på det her, både hjemme, men også i udlandet, og jeg synes jo, at Danmark har en meget

stolt tradition for at tage børnebeskyttelsesperspektivet alvorligt, og det synes jeg egentlig også vi skulle gøre her. Der står allerede i markedsføringsloven, at man skal tage hensyn til børn og unges naturlige godtroenhed og manglende erfaring og kritiske sans, som bevirker, at de er lette at påvirke og nemme at præge, og jeg synes faktisk, at det her forslag ligger i fin forlængelse af præcis den målsætning.

Når børn og unge er så optaget af et perfektionsideal, synes jeg, at vi skal vise dem, at mennesker ikke altid er forskønnede udgaver, der er blevet gjort tyndere, har fået glat hud eller har fået længere ben eller smallere kindben. Jeg synes ikke, de skal have det dårligt over ikke at kunne leve op til de idealer, og det er på den baggrund, vi egentlig gerne vil vise dem almindelige mennesker, skabe en positiv fortælling og vise noget af det, som vi gerne vil have mere af. For laver vi blot en model, hvor vi mærker det, der er retoucheret, får vi bare ikke den kropspositivitet og den bevidsthed omkring det, som der ligger i at fremhæve rigtige mennesker, og som kan bryde med det her perfektionsideal. Og det er jo i virkeligheden noget af det samme, som vi gør i forbindelse med Ø-mærket, hvor vi fremhæver det, der ikke er sprøjtet. Det gør det nemt for forbrugerne at navigere i, og med vores forslag var det tanken, at virksomheder ligesom kunne brande sig på at tage det ansvar. Vi kan se, at der er nogle, der er gået i gang med det. ALT for damerne er f.eks. begyndt på det. Og jeg vil da ikke afvise det, som Radikale Venstre foreslår, nemlig at det på et tidspunkt burde være obligatorisk at mærke det, der er retoucheret, men jeg ved jo også godt, at hvis det er der, vi starter, vil der være nogle, der råber bureaukrati og nye regler og spørger til, hvad det koster virksomhederne, så det var derfor, tanken fra os var, at det her skulle være baseret på frivillighed.

Kl. 19:24

Jeg synes, det er positivt, at vi måske kan lande en beretning. Det arbejde ser jeg frem til. Jeg har også lyttet mig til, at det måske kan blive lidt besværligt at nå sammen om noget. Det stikker i hvert fald i mange retninger her. Ministeren nævner de udvalg på børneområdet, som lige nu kigger på, hvordan vi kan lave mere digital børnebeskyttelse. Mig bekendt er det her ikke en del af det, som de kigger på, og jeg tror ikke, vi kan forvente, at der kommer en løsning dér. Jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti ikke er særlig begejstret for det her, men jeg savnede måske så ordførerens bud på, hvad man så vil gøre for at hjælpe børnene. Jeg tror i hvert fald på, at man sagtens kan gøre noget, selv om der er tale om techgiganter, for det er jo danske virksomheder, som målretter deres reklamer mod danske børn og unge eller mod folk, der er ældre. De lægger selv deres billeder på, så selvfølgelig vil man kunne anvende et frivilligt mærke på lige præcis de billeder, hvis man vil det som virksomhed. Det har intet at gøre med, at det er en techgigant, som har hovedsæde i et andet land.

Branchen kan bare gå i gang, siger Nye Borgerlige. Vi jo har været inde på det og har vendt det, og det kunne de jo i princippet også i forbindelse med Nøglehulsmærket, Ø-mærket og Svanemærket. Det er jo alle sammen mærker, som vi i dag er rigtig glade for, og som er med til at sætte en retning og gøre det nemmere for os som forbrugere at navigere på markedet, og jeg hører ikke nødvendigvis, at der er nogen, som lige tænker, at vi skal afskaffe de mærker i morgen.

Jeg vil gerne sige tak for debatten. Jeg kan mærke, at det her måske er en debat, der skal modnes lidt, og det kan være, at vi kommer til at tage den med hinanden igen. Det vil tiden vise. Men jeg ser frem til udvalgsarbejdet og takker for de mange bemærkninger og indlæg.

Kl. 19:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en række korte bemærkninger, og den første er fra hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 19:26

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg forstår ikke ordførerens utilfredshed med de erhvervsordførere, der er. Vi er nogle venlige og gode mennesker. Jeg kan så for mit eget vedkommende sige, at jeg jo samtidig har 20 års erfaring med at arbejde med unge mennesker, og det er netop også grunden til, at jeg har den holdning, jeg har. For den erfaring viser mig, at det der med at skærme unge mennesker og gøre, at de ikke selv skal tænke kritisk, og ikke lære dem det, ikke er den rigtige tilgang. Det gør dem dårligere til at navigere i verden, hvis man går den vej.

For os handler det også lidt om: Hvad er forældrenes rolle i det her? Det er lidt noget med, at så kan man lave det her stempel, og så er man som dannelsesinstitution i folkeskolen og som forældre fri for at tage det ansvar på sig. Så er man fri for at tage den dannelsesopgave på sig, der faktisk ligger der. Det er jo også det, vi frygter, når man går den her vej. Så til det der med, at debatten skal modnes, vil jeg sige: Nej, vi har faktisk den her holdning, fordi vi mener, at det er den forkerte vej at gå.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Mener man reelt set, at det i den perfekte verden skulle gøres obligatorisk? Nu handler det her forslag om frivillighed, det ved jeg godt, men hvis SF og ordføreren helt selv kunne bestemme, ville man så faktisk gøre det obligatorisk?

Kl. 19:27

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 19:27

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen hvis vi havde ment, at det skulle være obligatorisk, havde vi jo fremsat det som et forslag om en obligatorisk ordning. Vi mener faktisk, at der er noget positivt i, at børn og unge får noget, de kan navigere efter, at vi fremhæver noget af det, som vi gerne vil have mere af, at virksomheder kan bruge muligheden for at brande sig og sige: Vi gør det, som I gerne vil have med det her forslag.

Jeg har måske nok en anden holdning end spørgeren. Jeg synes jo ikke, at vi skal fratage forældrene muligheden for at danne deres børn og tage snakken med dem omkring det her. Jeg ser det her mærke som et supplement til det arbejde. Det er to ting, som ligesom skal gå hånd i hånd.

Kl. 19:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 19:28

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen skal det så også gælde for private, der poster noget på Instagram? Skal det så også gælde dér? Og nu drejer det her sig om retouchering, men hvad så, hvis der bliver lavet om på skygger og kontraster i et billede? Det er jo også en manipulation af virkeligheden – der kan man godt forskønne en masse ting ved at ændre på farver og skygger. Og er det så også efter ordførerens holdning retouchering, som skal mærkes – altså hvis man ændrer på skygger og kontraster og alt muligt andet?

Kl. 19:28

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 19:28

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg håber, at spørgeren har læst forslaget, for det omhandler nemlig reklamer. Så det er helt klart ikke noget, der omhandler private – ja,

det kan det selvfølgelig godt gøre, hvis det er influencere, men så er vi jo igen ovre i det kommercielle område, hvor vi allerede har ordninger for, at man skal markere det som reklame.

Det, som vores forslag sigter på, er retouchering, og det betyder jo i virkeligheden, at det er efterbehandlingen af billedet, hvor man snyder på vægten, kan man sige, og gør folk tyndere, giver dem slankere kindben, eller hvad det nu kan være.

Kl. 19:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det fru Mona Juul.

Kl. 19:29

Mona Juul (KF):

Tak for det, og tak til ordføreren. Jeg synes nu ikke, at det var sådan, at alle erhvervsordførerne fejede det her af brættet af hensyn til byrderne for erhvervslivet; det lyttede jeg mig ikke til. Det er i hvert fald ikke sådan, det var herfra.

Mine argumenter er jo, at der *er* et mærke; at der *er* en lovgivning; at det er svært at se, at det skulle kunne gøre en forskel at indføre mere; og at vi skal tilbage til at finde ud af, hvad det egentlig er, der sker med unge mennesker og børn lige nu her: Hvem er det, der har ansvaret, og hvad ligger der af andre muligheder, som måske i højere grad kan løse tingene? Men mit spørgsmål er: Kan det frivillige mærke, der allerede findes, ikke anvendes?

Kl. 19:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 19:29

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jo, det, som ejeren af det frivillige mærke har sagt, er, at hun sådan set gerne stiller det til rådighed for os, hvis det er, at vi vil anvende det i en mærkningsordning. Men det får jo nok næppe den samme validitet, hvis ikke vi sætter noget kraft bag det og også gør noget for at kontrollere, om dem, der nu anvender det frivilligt, også bruger det korrekt. Så jeg mener sådan set, at der skal mere til, og det tror jeg egentlig også ejeren bag mærket ønsker at der kommer noget action på.

Når jeg sagde det her med børneordførerne, er det, fordi børneordførerne typisk er meget mere villige til at handle end erhvervsordførerne, som rigtig meget tænker erhvervspolitik og virksomheder osv. Men sådan er det nu; man kan nu engang ikke bare altid lige vælge, hvor ens beslutningsforslag bliver behandlet henne.

Kl. 19:30

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Mona Juul.

Kl. 19:30

Mona Juul (KF):

Nej, det kan man ikke, men vi er jo heldigvis alle sammen mennesker og har forskellige ordførerskaber, og jeg lyttede mig til, at dette beslutningsforslag blev taget meget positivt ned, men at det ikke lige præcis var det, der var løsningen.

Jeg har egentlig bare en bemærkning, der hedder, at den mærkning, der allerede findes, kan man anvende. Det står enhver virksomhed frit for at skrive eller gøre sig bemærket eller brande sig på, at lige præcis de har valgt, at deres annoncer eller deres måde at kommunikere på skal være på den og den måde, og det tror jeg simpelt hen vi kommer til at se i større og større stil.

Kl. 19:31

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 19:31

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror også godt, ordføreren ved, at hvis vi politisk står bag et mærke, har det en anden vægt og en anden værdi, og det vil være noget, som virksomheder i højere grad vil orientere sig mod. Det er også baggrunden for, at vi står bag alle mulige andre mærker, fordi vi ønsker at fremhæve noget positivt som f.eks. Ø-mærket, som jo netop handler om at vise, at her er noget, som ikke er sprøjtet.

Kl. 19:31

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 19:31

Ole Birk Olesen (LA):

Som mand er det sådan en lidt underlig debat at være i, fordi hvis der er nogen, der er udsat for urealistiske idoler og forbilleder, så er det unge drenge. Det er jo Superman, og det er Edderkoppen, og det er Arnold Schwarzenegger og sådan nogle. Det er forbilleder, der bliver holdt op for drenge, og de er godt nok svære at leve op til; det må man sige.

Men jeg vil gerne spørge fru Karina Lorentzen Dehnhardt, om der er noget vundet ved, at man ligesom slår ned over for det at photoshoppe billeder, hvis de kvindelige modeller i stedet får lagt fillers i deres læber og i deres bryster og i deres baller. Er der noget vundet ved, at man ligesom lukker den der vej med, at man kan gøre det digitalt, for så til gengæld at sige, at den eneste måde, man kan gøre det på, er ved at lægge sig under en kirurgisk kniv?

Kl. 19:32

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 19:32

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror ikke på, at man kan sætte lighedstegn mellem det og den udvikling, fordi det, som den her ordning skulle afstedkomme, jo er, at vi får skabt noget positivitet omkring den måde, som man ser ud på, så vi alle sammen kan spejle os i det. Der vil det jo slet ikke være nødvendigt at lægge sig under kniven, fordi man vil foretrække det, der er almindeligt.

Kl. 19:33

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 19:33

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, men hør her: Pamela Anderson kan jo leve op til det her mærke. Hun er jo ikke nødvendigvis retoucheret, men vi ved da alle sammen godt, at hun er fyldt op med alle mulige kunstige ting for at komme til at se ud sådan, som hun ser ud. Så hvad er der vundet ved, at piger bliver præsenteret for nogle glansbilleder, som ikke er blevet retoucheret via computer, men som er blevet retoucheret af kirurgerne, og som derfor kan leve op til fru Karina Lorentzen Dehnhardts kvalitetsmærke?

Kl. 19:33

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 19:33

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Pointen er, at i dag behøver man slet ikke at lægge sig under kniven. Det er ikke nødvendigt, fordi man jo kan bare retouchere det hele, og

det er jo så det, man gør, og jeg synes, der er et problem, når børn og unges verden består af billeder og massivt mange flere billeder, end dengang jeg selv var barn. Det gør det bare ret meget sværere at navigere i, og jeg vil da påstå, at der også er mange på min alder, som måske får sværere og sværere ved at navigere i den her digitale verden, bl.a. også fordi vi får deepfakes. Vi kan simpelt ikke længere stole på det, vi ser, og derfor vil en mærkningsordning, hvor man kan stole på, at billedet ikke er photoshoppet, være noget, som børn og unge kunne navigere efter.

Kl. 19:34

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 19:34

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg hæftede mig lige ganske kort ved, at ordføreren i sit svar til fru Mona Juul fra De Konservative var inde på noget med – jeg hørte i hvert fald ordet kontrol blive nævnt – at man ikke kunne udelukke kontrol. Der er jeg i hvert fald meget interesseret i at vide, hvad det er for en type kontrol, som SF så kunne tænke sig. Hvad må det koste? Hvad skal sanktioneringen være? Altså, nogen skal jo også udstede en sanktionering, hvis nogen i forbindelse med en kontrol bliver grebet i at have forbrudt sig. Hvordan har SF udtænkt den del af det?

Kl. 19:35

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 19:35

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Vi har netop ikke lagt os fast på, hvordan sådan en kontrol skal gennemføres, men det giver jo ikke mening at have et mærke, som man ikke på en eller anden måde fører tilsyn med, når man anvender det. Tanken er jo, at det skal handle om, at billederne er ægte, og derfor bliver man selvfølgelig nødt til at have måske en eller anden form for kontrolinstans, vi har ikke lagt os fast på hvordan, men sådan et det jo også med Ø-mærket og med alle mulige andre mærker. Der bliver man jo nødt til i en eller anden udstrækning også at kigge på, hvordan det så fungerer.

Kl. 19:35

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 19:35

Hans Kristian Skibby (DF):

Det sidste har ordføreren naturligvis ret i. Jeg siger heller ikke, at man skal komme med sådan en facitliste for det hele, men jeg synes jo, at man, når man kommer med et beslutningsforslag, godt kunne give en indikation af, hvad det er, man forestiller sig, f.eks. hvad det må koste af penge, hvilken type kontrollør, hvorhenne opgaven eventuelt skulle ligge, og hvad for en type sanktionering man så ville kunne udstede til de influencere, der forbryder sig. Det er jo ikke uvæsentligt, når man nu diskuterer en ny lov, man vil pålægge regeringen, at man også har lidt styr på den anden del af det.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 19:36

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nej, men det heldige er jo, at hvis Dansk Folkeparti bakkede op om det her og indgik i et beretningsarbejde, fik man jo indflydelse på,

hvordan det skulle se ud, for det har vi netop ikke taget stilling til, så det er vi da meget åbne over for at diskutere, hvis Dansk Folkeparti er klar til det.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 262:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre en reklamer ja tak-ordning.

Af Carl Valentin (SF) m.fl.

(Fremsættelse 09.03.2021).

Kl. 19:36

Forhandling

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Forhandlingen er åbnet. Vi giver først ordet til erhvervsministeren.

Kl. 19:37

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tusind tak. Det beslutningsforslag, vi skal drøfte her, er fremsat af SF, og det handler om, at der ved lov skal indføres en Reklamer Ja Tak-ordning. Sådan en ordning vil betyde, at det kun er de borgere, der aktivt tilkendegiver, at de ønsker at modtage trykte reklamer, dvs. forsendelser uden adresse, der får dem omdelt til deres postkasser.

Forslagsstillerne har bl.a. henvist til aftalen, som hedder »Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi«, som blev indgået mellem regeringen og et flertal af Folketingets partier i juni sidste år. I forbindelse med den aftale lovede regeringen endnu en gang at undersøge muligheden for at indføre en Reklamer Ja Tak-ordning i Danmark, og derfor skal jeg bare oplyse her i dag, at regeringen fortsat er i dialog med Europa-Kommissionen med henblik på at afklare en række juridiske problemstillinger i forhold til de EU-retlige rammer omkring sådan et forslag. Vi har i Erhvervsministeriet afholdt møder med Europa-Kommissionen for at drøfte mulighederne for at indføre en Ja Tak-ordning i overensstemmelse med EU-retten, og den endelige konklusion fra den dialog, der har været der, foreligger desværre ikke endnu.

I forhold til selve baggrunden for beslutningsgrundlaget peger forslagsstillerne bl.a. på de mulige miljømæssige gevinster, der kan være ved at indføre en Ja Tak-ordning. Til det vil jeg gerne sige, at det anerkender vi fuldt ud i regeringen, altså at der kan være miljømæssige gevinster ved at indføre en Ja Tak-ordning, og det er også grunden til, at vi drøftede sådan en ordning i sammenhæng med lige præcis den klimaplan for affaldssektoren, som jeg omtalte tidligere.

Man kan sige, at de præcise miljømæssige effekter stadig væk er behæftet med en vis usikkerhed. Det siger jeg, fordi Miljøstyrelsen i

en rapport fra 2018 har estimeret, at der to år tidligere, i 2016, blev omfordelt cirka 113.000 t adresseløse forsendelser i Danmark, mens dem, der hedder GRAKOM, i forbindelse med beslutningsforslaget her har fremlagt tal, som peger på, at mængden af tilbudsaviser i 2020 var cirka det halve af de tal, Miljøstyrelsen var kommet frem til. Så der er altså en diskussion om omfanget, som ikke er boret helt ud endnu. Men selvfølgelig er der en reduktion af papirreklamer forbundet med en positiv miljøeffekt i øvrigt i forhold til de papiraffaldsmængder fra reklamer, der ellers ville blive indsamlet med henblik på affaldshåndtering. Den endelige miljøeffekt af en Ja Tak-ordning er selvfølgelig afhængig af, hvordan ordningen bliver modtaget blandt borgerne. Det siger sig selv, at en ting er at lave en ordning, noget andet er, hvor mange der abonnerer på den og trykker sig ind i den.

Når alt det er sagt, og det er der grund til at dvæle ved, og det er også noget af det, der er det bærende for forslagsstillerne, kan jeg læse mig frem til, er der også nogle ulemper, og det synes jeg også hører med i en debat i dag, ved at indføre en Ja Tak-ordning. F.eks. er muligheden for at kunne omdele de her såkaldt adresseløse forsendelser jo rigtig vigtig for foreningsblade, for lokalaviser, og derfor kan det få konsekvenser for lokalsamfund og foreningsliv i Danmark, hvis en Ja Tak-ordning bliver indført. Derudover vil en Ja Tak-ordning have afledte negative virkninger for f.eks. trykkerier, distributører, omdelere og lokale nyhedsredaktioner, hvor der bl.a. jo er arbejdspladser og vigtige bidrag til lokale samfund på spil.

Så synes jeg også, det er væsentligt at tage med i vores overvejelser, at vi jo i virkeligheden i dag har en ret velfungerende Nej Tak-ordning og det, der hedder en Nej Tak+-ordning i Danmark, som er en mere fleksibel ordning for dem, der gerne bare vil modtage udvalgte reklamer og kataloger i postkassen.

Som allerede nævnt blev det i klimaaftalen om den grønne affaldssektor aftalt, at regeringen påny ville indkalde aftaleparterne, når den endelige konklusion fra den dialog med Europa-Kommissionen, som jeg henviste til, foreligger, og aftaleparterne indkaldes så med henblik på at drøfte i aftalekredsen, om der er grundlag for at indføre en Ja Tak-ordning. Det vil sige, at vi i aftalekredsen skal drøfte om eventuelle fordele for miljøet ved at indføre en Ja Tak-ordning så kan opveje de ulemper, som ordningen også kan medføre, og som jeg har forsøgt at redegøre lidt for.

Som sagt foreligger der endnu ikke en endelig afklaring af de forhold, der er omkring sådan et forslag her i forhold til EU-retten, og derfor er det også for tidligt for regeringen at lægge sig fast på en helt entydig linje i forhold til det, som B 262 foreslår, og derfor ser vi frem til at kunne fortsætte drøftelsen af det her emne med den aftalekreds, der som sagt vil blive indkaldt, og derfor kan regeringen i dag ikke støtte det lovforslag, som foreligger til behandling her. Tak.

Kl. 19:42

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en række korte bemærkninger. Den første er fra hr. Carl Valentin.

Kl. 19:42

Carl Valentin (SF):

Tak. Tak for talen. Der er jo ikke nogen tvivl om, at der er et gigantisk papirspild her. Uanset om man lytter til GRAKOM, eller om man lytter til Miljøstyrelsen, er det jo vanvittig mængder af reklamer, som uddeles hvert eneste år i Danmark. Derfor synes jeg, at det er vigtigt at tage fat i det her.

Jeg kan forstå på ministeren, at man henviser til det arbejde, man laver i EU – det har man så henvist til i et år nu. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre sådan mere principielt, hvad regeringens holdning til det her er. Har regeringen et ønske om at ændre lovgivningen og lave en ja tak-ordning, hvis man må for EU?

Det er jo i virkeligheden også det, der er relevant at diskutere i dag. Altså, synes man, det ville være fornuftigt at vende ordningen på hovedet?

Kl. 19:43

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:43

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil starte med at sige, at jeg er meget enig i, at det er vigtigt at tage debatten, og den har været undervejs længe. Jeg tror nu, at Europa-Kommissionen og i øvrigt også os herhjemme jo har været lagt ned af coronahåndtering, så jeg håber, at der er en vis forståelse for, at der lige præcis det år, der bliver peget på, kan have været andre ting på tallerkenen i de forskellige sammenhænge.

Jamen, altså, jeg synes, det er dilemmafyldt for at være helt ærlig. Jeg kan sagtens se papirargumentet, og jeg kan sagtens se miljøargumentet. Jeg kan altså også godt se et argument i forhold til et foreningsliv og nogle lokalsamfund, som har adgang til nogle muligheder – lokalaviser, foreningsblade, arbejdspladser osv. – hvor jeg har en bekymring for, hvad det ville få af konsekvenser, hvis man gik ja tak-vejen. Det synes jeg er et dilemma, og det vil jeg gerne have mulighed for at kunne drøfte videre, også med forslagsstillerne.

Kl. 19:44

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Carl Valentin.

Kl. 19:44

Carl Valentin (SF):

Tak. Jeg synes, vi har haft mange lejligheder til at drøfte det, og vi gør det også nu. Jeg håber, at regeringen snart har en lidt mere klar linje i forhold til, hvad den mener her.

Jeg bliver nødt til lige at sige i forhold til lokale foreninger og sådan noget. Altså, hvis nogle lokale spejdere ønsker at dele et lille blad ud om deres aktiviteter, kan de jo stadig væk det inden for rammerne af det her.

Men jeg vil egentlig gerne høre ministeren, for han siger, at Reklamer Nej Tak-ordningen er velfungerende, om han mener, at ordningen er velfungerende, hvis tusindvis af danskere modtager reklamer, selv om de egentlig ikke vil det, bare fordi de ikke har fået sig afmeldt?

Kl. 19:45

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:45

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes, den er velfungerende i den forstand, at den i hvert fald kan noget af det, som en ja tak-ordning i princippet også ville kunne gøre, nemlig at sortere nogle reklamer fra. Så kan man altid diskutere, om den bliver brugt tilstrækkeligt meget, altså bliver den anvendt og udbredt, og det tror jeg da nok også kunne være noget, man kunne tage med ind i sådan nogle drøftelser, som vi jo så skal have i aftalekredsen, når dialogen med Kommissionen er tilendebragt. For der er jo også muligheder for, at man kan opnå en større grad af udbredelse på Nej Tak+-ordningen.

Kl. 19:45

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Rasmus Nordqvist (SF):

Jeg synes, det er lidt sjovt, at ministeren står og snakker om lokalaviser osv. For det behøver netop ikke være en del af det her. Tværtimod kunne man sige, at der ville være et blomstrende marked for lokalaviser i forhold til annoncører, som der ikke er i dag, fordi man laver sine egne reklamer.

Nå, men hvis vi lægger det til side, kan vi tale om den her dialog med Kommissionen. Om der er corona eller ikke corona, er et år jo lang tid, og Kommissionen plejer at svare rigtig hurtigt. Så jeg er egentlig bare nysgerrig på, hvornår man har startet den dialog med Kommissionen, og hvornår man forventer at få svar. For jeg synes, at et år – også med corona – er lang tid, i forhold til hvordan jeg kender Kommissionens normale svartider, som er meget hurtige.

Kl. 19:45

Kl. 19:46

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:46

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Hvis der sidder folk fra Kommissionen og lytter med, kan jeg kun bekræfte, at vi har haft en god dialog med Kommissionen, og jo særlig her under corona i forhold til en meget, meget effektiv behandling af hjælpepakker osv. Det, jeg får at vide, er, at forventningen er, at vi trods alt ikke skal vente så meget længere, og at vi kan få en konklusion på dialogen med Europa-Kommissionen på den her side af sommerferien. Så det er ikke noget, der ligger sådan mange måneder frem i tiden. Men alt det er jo med alle de forbehold, der altid er omkring sådan noget. Så det er forventningen, og det gør jo så, at vi kan sætte gang i den drøftelse, der skal være i aftalekredsen, når den her dialog med Kommissionen er tilendebragt.

Kl. 19:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 19:47

Rasmus Nordqvist (SF):

Nå, men det er godt. Det er så bare sjældent, at jeg har hørt, at Kommissionen skulle være så lang tid om det. Men hvis man virkelig har kontaktet dem for et år siden og det så tager et år, så må det jo være svære sager. Men jeg vil gerne spørge ind til det her med lokalaviserne igen, som også er noget, vi er meget optaget af for tiden. Vi er bekymret for de her medieørkener. Og vil det her forslag ikke netop kunne skabe en platform for en opblomstring for lokalaviserne, hvis man nu anskuer det fra en lidt anden vinkel end bare fra plejerdagsordenen, som jeg kan høre at ministeren gør.

Kl. 19:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:47

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Plejerdagsordenen! Jeg kan godt se, hvor ordføreren vil hen med at sige: Lad os lege, at reklamerne var væk, og så rykkede annoncerne ind på siderne i lokalavisen og dermed også annoncekroner og indtægter. Jeg stiller bare det åbne spørgsmål: Er det det, der vil ske? Vil den transformation foregå derude? Jeg er bekymret for lokalaviserne, fordi jeg ved, at lokalavisernes bidrag til mange lokalsamfund er kæmpestort, selv om artiklerne måske ikke er megalange osv. Og jeg tror, at der er en reel problemstilling omkring lokalaviserne. Jeg lytter mig også til, at der er bekymringer fra Landdistrikternes Fællesråd og andre i forhold til den her dagsordenen. Så derfor synes

jeg ikke, at man bare kan affeje det og sige: Lad os bare prøve, og så håber vi, at lokalaviserne bliver fyldt med spændende annoncer og på den måde overlever. Det synes jeg kræver en selvstændig og grundig analyse.

Kl. 19:48

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 19:48

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jeg undrer mig jo lidt over, at ministeren var så lang i spyttet i sin ministertale set i forhold til at sige ja eller nej til det her beslutningsforslag. Konklusionen var jo: »Vi ved det ikke«, sagde ministeren, »og vi afventer nogle dialogmøder med Europa-Kommissionen«. Hvorfor kan regeringen ikke sige, om de er for den model, vi har i dag, der hedder Nej Tak-modellen og Nej Tak+-modellen, eller om man hellere vil lægge sit lod på, at der skal være en tilvalgsmodel?

Andre lande har jo faktisk kigget til Danmark for at hente inspiration fra den model, vi har, hvor vi tager hånd om både dem, der ikke ønsker de her trykte reklamer og tryksager osv. – og ugeaviser i øvrigt også nogle steder – og så dem, der frygtelig gerne vil have dem. Hvorfor kan regeringen ikke have en holdning til det, uden at de skal spørge i Bruxelles?

Kl. 19:49

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ministeren.

Kl. 19:49

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Dels syntes jeg jo, at min konklusion var ret tydelig, nemlig at vi ikke kan bakke op om beslutningsforslaget, som det foreligger her, dels er der en fornyet dialog i gang med Europa-Kommissionen, som ligesom har et udspring i en politisk aftale, hvor man er blevet enige om, at det skal regeringen gøre, så det gør vi selvfølgelig, når vi indgår aftaler om det. Og så synes jeg også bare helt oprigtigt, at det er et meget dilemmafyldt område. Jeg kan sagtens se, at Nej Tak- og Nej Tak+-ordningen kan rigtig mange gode ting. Så er der nogle, der vil sige: Men den gør det ikke i dag. Så der har vi en udfordring.

Er det så svaret, at gøre Nej Tak+-ordningen mere udbredt, eller skal der indføres en egentlig Ja Tak-ordning? Jeg synes, vi har et dilemma, hvor vi skal afveje nogle grønne ønsker, som vi også gerne vil indfri, over for at der er nogle lokale hensyn primært, tror jeg, ude omkring fædrelandet, som gør, at jeg ikke er i stand til i dag at sige, at det bare lige er lykken med en Ja Tak-ordning.

Kl. 19:50

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 19:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg håber da, at erhvervsministeren er klar over, at omkring 90 pct. af alle de tryksager, der kommer ud, faktisk ender i et rekollektoringssystem og bliver genanvendt syv til ti gange. Så den der miljødiskussion synes jeg jo også når absurde højder her i Folketinget en tirsdag aften, for det er jo ikke sådan en stor miljødagsorden, man burde rejse – i hvert fald ikke i forhold til det her konkret. For der har man jo faktisk i Danmark netop bevist, at man er i stand til at lave en god udnyttelse af de ressourcer, som man bruger. Er ministeren ikke enig i det?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:51 tage stilling. Ministeren håber alligevel på, at det bare er Kommissionen, der kan tage stilling for ministeren, og så slipper ministeren for at tage stilling her. Er det sådan, jeg skal forstå det?
Kl. 19:54

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Man kan jo altid diskutere det, og der er jo også en diskussion, der bor i hele det her emne om papir. Hvad er det for et papir, man bruger? Hvor mange gange kan det eventuelt genanvendes? Hvad er originalbestanddelene i det? Kan det gøres grønnere, papiret?

Men jeg tror ikke, man kommer uden om, uanset hvordan vi vender og drejer det, at der er et papiraffaldsspørgsmål her. Som jeg prøvede at gengive, estimerede Miljøstyrelsen der tilbage i 2018, at det var 113 t adresseløse forsendelser, mens GRACOM så her for nylig har sagt, at det var det halve. Uanset hvilket tal der er det rigtige, er der et miljøspørgsmål her, og det tror jeg ikke vi skal negligere.

Kl. 19:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:54

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Næh, for jeg var meget klar, i forhold til at regeringen afviser det her beslutningsforslag og ikke stemmer for det. Men det er jo strålende, hvis Venstre har lagt sig så meget fast på en holdning. Jeg synes, der er nogle oprigtige dilemmaer her, som jeg synes Venstre kommer til at overse, hvis man kun ser på den ene side af argumentationen og læser op, som ordføreren gør her. Der er også spørgsmål om vores miljø og vores klima, som bor i de her mange, mange ton papir, som man ikke forholder sig til fra Venstres side.

Kl. 19:52

Kl. 19:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Tak. Så er det fru Anne Honoré Østergaard.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Så er det Niels Flemming Hansen.

Kl. 19:52

Kl. 19:55

Anne Honoré Østergaard (V):

Grunden til, at jeg lige rejser mig op, er, at jeg kan forstå på ministeren, at Kommissionens svar er lige på trapperne. Så skal ministeren jo til at bestemme sig i det her dilemma, ministeren står i, altså om det er ja tak eller nej tak, eller hvad det er. Derfor er jeg lidt i tvivl. Nu kalder ministeren det et dilemma – der, hvor ministeren og jeg kommer fra, kalder vi det vægelsindet. Hvorfor så vægelsindet? Kan vi ikke høre noget mere om, om det er ja tak eller nej tak?

Kl. 19:52

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det. Jeg er jo selv detailhandler og benytter både lokalaviser og distributioner, som vi sender ud. Hvis man nu sagde, at man sagde ja til en Ja Tak-ordning, mener ministeren så, at der vil blive sendt færre reklamer ud, og at udenlandske webshops vil få større og mere vind i sejlene?

Kl. 19:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:55

Kl. 19:52

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg beundrer altid politiske kolleger, der sådan er i stand til at koge et dilemma ned til en hurtig beslutning. Jeg synes, det her er dilemmafyldt. Det synes jeg oprigtigt, og så kan man jo tro på det eller lade være. Jeg synes, det er dilemmafyldt, for jeg kan på den ene side godt se, at der er et miljøpotentiale her. Jeg kan godt se, der er meget papir. Jeg kan godt se, at der, meget i de større byer, tror jeg faktisk, er rigtig mange, som gerne er fri for de der reklamer. Men på den anden side kan jeg også se en stor del af vores land ude omkring – der, hvor vi selv kommer fra, som ordføreren siger, hun og jeg – hvor det med reklamer er et andet spørgsmål, og hvor det fylder mere, og hvor det også understøtter nogle lokale aktiviteter, som er gode for vores lokalsamfund. Så jeg synes ikke, det er så nemt bare lige at sige: Lad os da få sådan en ordning her. Og nu, hvor vi alligevel har gang i en dialog med Europa-Kommissionen, så lad os få den tilendebragt, for så har vi et svar på forholdet til EU-retten, og så er vi i hvert fald et skridt videre, før vi kan lave vores konklusion på sagen.

Kl. 19:54

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg er helt sikker på, at der vil blive sendt færre reklamer ud. Om man kan tage slutningen helt til ende og dermed også konkludere, hvad der vil ske i forhold til webshops og internationale webshops, tør jeg ikke at lægge hovedet på blokken om her. Men jeg er sikker på, at der vil være færre papirreklamer i omløb, og det er jo derfor, jeg også siger, at jeg synes, der er et hensyn, som vejer tungt, også for regeringen, i forhold til lokale handelsdrivende, lokale aviser, lokalsamfund, trykkerier og arbejdspladser i den her dagsorden.

Nu kan jeg forstå, at det er meget nemt for nogle at tage en meget klar stilling i den her sag, men jeg kan da ikke lade være med at tænke: Hvad hvis der var en vej igennem det her, hvor man kunne gøre reklamedistributionen grønnere, altså hvor man kunne opnå nogle af de gavnlige fordele, der er for mange lokalsamfund, men gøre det på en mere bæredygtig måde og have højere grønne standarder og krav? Det kunne jo være, at der rent faktisk lå en tredje vej igennem det her forslag.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Fru Anne Honoré Østergaard.

Kl. 19:54

Anne Honoré Østergaard (V):

Ja Tak vil begrænse konkurrencen. Ja Tak vil ramme nærbutikker og landdistrikter. Ja Tak vil true flere lokale aviser. Ja Tak-ordningen vil betyde tab af flere arbejdspladser. Men alligevel vil ministeren ikke

Niels Flemming Hansen (KF):

Ja, det kunne da sagtens være, der gjorde det. Mig bekendt er det jo FK Distribution, der står for det meste af det her. Der, hvor jeg kommer fra – og jeg er sikker på, det er det samme oppe, hvor ministeren kommer fra – er det unge mennesker, piger eller drenge i omkring 13-årsalderen, der slæber rundt på en vogn. Det kan vel næppe blive en mere grøn distribution, i hvert fald i nærområderne.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ministeren.

Kl. 19:57

så meget som muligt. Om den bedste løsning er at skabe større opmærksomhed på de nuværende ordninger eller lave en ny ordning, mener vi ikke står helt klart på nuværende tidspunkt eller med dette forslag. På den baggrund kan vi ikke støtte forslaget, men må notere os betragtningerne og sympatiserer med intentionen. Jeg takker for ordet.

Kl. 20:01

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det er rigtigt. Hvis man alene zoomer ind på transportformen, er jeg ikke sikker på, det kan gøres ret meget grønnere. Det vil jeg nok medgive ordføreren. Men derfor kunne det jo godt være, at der var forhold omkring papiret eller tryksvæerten, eller hvad ved jeg – distributionen ud til de her unge mennesker, som går med trækvognene. Det er jo trods alt ikke sådan, at de her ugeaviser bliver trykt på hvert gadehjørne.

Jeg prøver bare at adressere her, at det jo godt kunne være, at man kunne opnå de fordele, man ønsker miljømæssigt, uden at skulle tage de negative konsekvenser, man vil få, udeomkring i samfundet. Derfor synes vi, det fortjener en mere grundig debat.

Kl. 19:57

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ministeren, og så går vi videre til ordførerrækken. Først er det Socialdemokraternes ordfører, og det er hr. Malte Larsen.

Kl. 19:58

(Ordfører)

Malte Larsen (S):

Tak for ordet, formand. Forslagsstillerne ønsker at indføre en ordning, hvor man i stedet for at kunne sige nej tak til reklamer, altså fysiske tilbudsaviser, skal sige ja tak til dem, således at færre reklamer vil blive omdelt. Ordningen skal ændres med henblik på en nedsat miljøbelastning.

I Socialdemokratiet er vi også optaget af de dagsordener, som forslagsstillerne nævner i fremstillingen. I Danmark skal vi absolut skåne miljø og klima, hvor vi på ansvarlig vis kan gøre det. Og så skal vi selvfølgelig også mindske affald, hvor vi kan. Det er en vigtig del af vores egen grønne omstilling, og det er en vigtig del af at være et grønt foregangsland.

Ligesom med andre aspekter af klima- og miljøomstillingen er det vigtigt, at tiltag bliver gjort på den rigtige måde, og at man samtidig er opmærksom på konsekvenserne af de ændringer, man foretager. I den her sag er det væsentligt at medtænke, at omdelingen af tilbudsaviser også indbefatter en lang række journalistiske gratisaviser. I mange områder af landet udgør disse aviser den mest lokale journalistik, man har adgang til, og aviserne er derfor en vigtig del af det lokale demokrati. Med en Reklamer Ja Tak-ordning risikerer man på nuværende tidspunkt at trække tæppet væk under denne type af lokaljournalistik til skade for nærdemokratiet og sammenhængskraften i de her områder.

Derudover tjener reklamerne et formål, særlig for lokale erhvervsdrivende og for handelen i mindre butikker i nærområderne, som i forvejen er truet af internethandel og onlinereklamer. Det er også værd at notere sig, at det, som det fremgår i høringsvarene, er over halvdelen af danske husstande, som er tilmeldt Nej Tak-ordningen eller den såkaldte Nej Tak+-ordning, hvor husstanden kan specificere, hvad man ønsker og ikke ønsker at modtage. Det kan ikke ses som andet end et udtryk for, at den nuværende Nej Tak-ordning på lange stræk har den samme effekt som en Ja Tak-ordning.

I Socialdemokratiet er vi enige i, at det er vigtigt at mindske affaldet så meget som muligt. Målet er, at tilbudsaviser selvfølgelig kun skal omdeles til modtagere, der med sikkerhed anvender dem og får værdi af dem. Forslaget beror på gode betragtninger. Vi er i Socialdemokratiet indstillet på at arbejde videre med formålet om at mindske den del af omdelingen, som er unødigt, og at skåne miljøet

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en kort bemærkning, først fra hr. Carl Valentin.

Kl. 20:01

Carl Valentin (SF):

Tak. Jeg er da glad for, at man i hvert fald til sidst siger, at man sympatiserer med intentionen. Det er dejligt. Jeg håber snart, der kan komme noget handling forhold til at rykke på det her. Jeg synes, det er lidt mærkeligt, at Socialdemokratiet bliver ved med ikke rigtig at ville tage stilling her. Og så siger ministeren før, at det åbenbart er meget let for nogle at tage stilling. Altså, vi har diskuteret det her i 10 år. Det stod i regeringsgrundlaget i 2011. Det er altså ikke en eller anden ny debat, hvor man lige sådan hurtigt har skullet finde en holdning og lige overveje for og imod. Kan man ikke snart komme til en konklusion? Det ville da være rigtig dejligt.

Jeg vil egentlig bare gerne høre ordføreren, om Socialdemokratiet synes, at det er et fornuftigt princip, at man antager, at folk gerne vil spammes med reklamer.

Kl. 20:01

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:01

Malte Larsen (S):

Der er sket uendelig meget siden 2011. Verden har udviklet sig enormt. Den påvirkning, vi får udefra og online, og de store internetplatforme, som konkurrerer direkte med de erhvervsdrivende i små lokalsamfund, er i voldsom udvikling, og rigtig mange ude i oplandet føler sig truede og trykkede. Det er jo noget af det, vi faktisk har opmærksomheden rettet mod her, og som jeg måske mener ordføreren nærmest overser i den tilgang, der er her.

Som direkte svar på spørgsmålet kunne man jo vende den: Hvad nu, hvis alle i det her land faktisk er så oplyst, at de godt ved, hvad de i dag gør eller ikke gør?

Kl. 20:02

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Carl Valentin.

Kl. 20:02

Carl Valentin (SF):

Problemet er jo, at der er rigtig mange mennesker, der har problemer med at tilmelde sig den her ordning, synes, det er besværligt, og oplever at få en hel masse reklamer, når de flytter. Jeg får rigtig mange henvendelser fra folk, som synes, at den her ordning er enormt besværlig. Og det, der jo er kernen i det her, og som jeg også vil høre Socialdemokratiet om, er jo egentlig, om man synes, at det skal være besværligt at træffe det grønne valg eller det sorte valg. Jeg synes, vi skal indrette vores samfund sådan, at det grønne valg altid er det lette valg. Er Socialdemokratiet ikke enig i det?

Kl. 20:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:03

Kl. 20:05

Malte Larsen (S):

Det er jo en meget enkel fremstilling af noget, der er væsentlig mere kompliceret end det, ordføreren giver udtryk for her. Jeg kunne sagtens, som ministeren også var inde på, forestille mig, at de her produkter faktisk går i en så grøn genbrugsretning, at problemet over tid bliver minimeret. Jeg synes, det er fantastisk, at alting udvikler sig i en grønnere retning, og jeg tror såmænd også på, at det vil ske her. Som sagt er vi meget bekymrede for, at den her beslutning ikke bliver balanceret i forhold til de retninger, vi har beskrevet tidligere.

Kl. 20:03

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 20:03

Rasmus Nordqvist (SF):

Vi er meget optaget af at mindske affald, hvor vi kan, bare ikke når vi kan gøre noget, åbenbart. Så jeg bliver nødt til at spørge ordføreren om det, for ordføreren står og væver lidt, i forhold til om det nu er det rigtige at lave en Ja Tak-ordning, altså hvor man skal sige ja tak til at få fyldt sin postkasse, eller om man aktivt skal sige: Nej, jeg vil ikke have proppet min postkasse med det. Hvad mener man er den rigtige måde? Har man en holdning til, hvordan vi kommer videre med den her dagsorden, hvor der bliver omdelt tonsvis af papirannoncer i postkasserne til borgerne? Altså, man må vel have overvejet en holdning i debatten igennem de sidste 10 år.

Kl. 20:04

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:04

Malte Larsen (S):

Ja, og det synes jeg faktisk også ministeren redegjorde fint for. På egne vegne vil jeg sige, at jeg synes, ordningen er ganske enkel og ligetil, og jeg modtager så den ene reklame ugentligt, som jeg har bedt om, og i øvrigt sammen med de to ugeaviser, som ikke er til diskussion her. Jeg synes, det fungerer, som det skal, og jeg er rigtig tilfreds med ordningen. Og det er jeg ganske overbevist om at en stor del af befolkningen også er. På den måde føler jeg jo at jeg er med til at mindske papirspildet. Der er jo ikke nogen grund til, at man producerer noget af papir til mig, som jeg ikke har tænkt mig at bruge. Og i øvrigt bliver det papir, vi har hos os, jo indsamlet og genanvendt der, hvor det nu skal det efter den kommunale ordning, der findes i Randers Kommune.

Kl. 20:05

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 20:05

Rasmus Nordqvist (SF):

Jeg forstår stadig væk ikke, hvorfor man blander ugeaviserne, lokalaviserne, ind i det her, for de har sådan set ikke noget med det her at gøre. Men det, jeg egentlig hører ordføreren sige nu, er, at man er tilfreds med den ordning, der i dag, og man synes ikke, der skal ændres på den.

Er man tilfreds med udbredelsen af den ordning, der er i dag, og synes man, det er godt nok, som det er i dag?

Kl. 20:05

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Malte Larsen (S):

Jeg siger, at langt hen ad vejen fungerer det, og jeg tror på, at folk tænker selv. Spørgeren har jo en tilgang, der måske siger, at man ikke tror på, at folk selv træffer et positivt valg.

Så siger jeg i forhold til udbringningen af reklamerne, at det jo foregår sammen med ugeaviserne – de er hinandens forudsætninger, i forhold til at det kan lade sig gøre. Ordføreren sidder og ryster på hovedet, men nu har jeg jo også haft 13-årige børn i huset, der har delt reklamer og ugeaviser ud i samme rundtur, og dermed er man med til at effektivisere den udbringning, så den også bliver billiggjort.

Kl. 20:06

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Og så kan vi gå videre til Venstres ordfører, og det er fru Anne Honoré Østergaard.

Kl. 20:06

(Ordfører)

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak for ordet. SF har fremsat et veldiskuteret beslutningsforslag om en ja tak-ordning for reklamer i stedet for den Nej Tak-ordning, vi kender i dag. Venstre mener, at den nuværende ordning er velfungerende, nem og hurtig at ændre, hvis man er utilfreds. Tilbudsviserne er danskernes foretrukne reklameform, når de leder efter tilbud, og langt de fleste af de danskere, der modtager alle reklamer, er glade for dem. Det gælder især de ældre. Derfor ser vi helt grundlæggende ikke nogen grund til at ændre den eksisterende ordning. Men jeg vil dog alligevel dykke lidt ned i, hvorfor Venstre af gode grunde ikke ønsker at støtte beslutningsforslaget.

Reklametryksager er et vigtigt markedsføringsmiddel for især små og nye virksomheder, der prøver at komme ind på markedet. Forslaget vil betyde, at den lille lokale vinduespudder, havehjælper og cykelhjælper vil få sværere ved at synliggøre sig. Vi har at gøre med de små selvstændige, der ikke har særlig mange midler til rådighed, og hvor husstandsomdelte reklamer er et effektivt og billigt middel til at vise, hvad man har at byde på. Venstre ønsker ikke at tage muligheden fra dem, for vi har stor forståelse for, hvor svært det kan være som nystartet med begrænsede ressourcer at nå ud til kunder. Særlig med coronakrisen for øje virker det meget u hensigtsmæssigt at skulle gøre det mere besværligt for dem at genstarte økonomien.

Forslaget er især problematisk for nærbutikkerne i landdistrikterne, som i høj grad benytter sig af husstandsomdelte reklamer. Mange selvstændige frygter konkurser. Et eksempel er den lokale cykelhandler, der frygter ikke længere at kunne nå ud til de nye og eksisterende kunder. En ja tak-ordning kan medføre, at forbrugerne i stedet for vælger at købe cyklen i Bilka, hvor de alligevel er for at handle. Jeg tør godt vædde på, at hvis man endelig vælger at sætte et ja tak-skilt på sin postkasse, så er det hovedsagelig ja tak til Bilka og Netto, hvor man handler mest. Det er ikke ja tak til de lokale forretninger såsom cykelhandleren, der kan udbyde det samme som de store kæder. Venstre ønsker ikke at skabe ubalance i konkurrencen. Alle store og små virksomheder skal have en chance på markedet.

Jeg synes så også, at forslaget diskriminerer mellem reklameformer. Vi kan jo ikke sige nej tak til reklamer på sociale medier, som man må forstå er dem forslagsstillerne foretrækker. Reklamer i tv, radio og ugeblade og aviser kan vi heller ikke sige nej til. I Venstre har vi ikke noget imod reklamer. Men jeg undrer mig over, at forslagsstillerne vil styrke Facebook og Google, som i forvejen har noget, der minder om monopol på online-reklamer.

Beslutningsforslaget bygger på klimavenlige grunde, men det er i bund og grund Danmarks mindste miljøproblem. Den grafiske branche står i front globalt i indsatsen for miljø- og klimavenlige kommunikationsløsninger. Antallet af tryksager falder hvert år, og dem, der er tilbage, trykkes på bæredygtigt papir, der bliver genanvendt.

Kl. 20:11

Med disse ord kan Venstre ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 20:09

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Og der er korte bemærkninger. Først er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 20:09

Rasmus Nordqvist (SF):

Jeg synes, det er interessant at høre Venstre snakke om, at det er den lille erhvervsdrivende, der lokalt får omdelt reklamer, når jeg ser i postkassen hos folk, der viser mig, hvad de har fået af reklamer gennem en uges tid. Så er det jo de store kæder, der uddeler bunker af reklamer. For de små erhvervsdrivende annoncerer igennem den lokale avis og når dermed ud til læserne, der er lokalt. Så jeg forstår ikke den argumentation.

Når man nu er så glad for den her ordning, der findes i dag, og siger, at det er meget let og velfungerende at sige nej tak, kunne man så ikke vende det på hovedet og sige, at det er lige så let at sige: »Ja tak, jeg vil gerne have en masse reklamer i min postkasse«, som det er at sige nej tak? Hvorfor er det, man mener, det er en bedre løsning, at vi aktivt skal sige nej til spam?

Kl. 20:10

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:10

Anne Honoré Østergaard (V):

Det synes jeg egentlig jeg forklarede meget fint i min tale, men jeg skal gerne uddybe det. Hvis man siger nej tak, som rigtig mange danskere gør – cirka halvdelen, mener jeg det er, som jeg har forstået det – så siger man jo nej tak til reklamer generelt, eller man siger nej tak til *nogle* reklamer. Hvis man skal til at vende den om til at sige ja tak, vil man højst sandsynligt mere sige ja tak til Føtex, som måske ligger lige i nærheden – det er den, der ligger nærmest mig – fordi man tænker, det er der, man handler mest. Man så kan cykelhandleren ikke komme og putte sin lille flyer i. Og jo, der kommer nogle fra cykelhandleren, der kommer nogle fra den lokale butik, der kommer noget fra det lokale pizzeria, der kommer noget fra alle dem, der er i det lokale, og det vil de så lige pludselig ikke kunne få lov til. Det synes jeg da er synd og skam.

Kl. 20:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 20:11

Rasmus Nordqvist (SF):

Men jeg kan stadig ikke se argumentationen, i forhold til at det skulle være meget mere besværligt at sige ja tak. Så undervurderer man danskerne i forhold til det.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Venstre er enige i, at vi skal se på, hvordan vi laver nedgang i ressourceforbrug og nedgang i den affaldsmængde, der er, altså om man er tilfreds med de mange ton, der bliver smidt ud hvert år, og at noget bliver genanvendt.

Kl. 20:11

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Anne Honoré Østergaard (V):

Jeg synes da helt sikkert, at vi skal se på, hvor meget der kan blive genanvendt. Der bliver genanvendt rigtig meget i dag. Meget bliver trykt på genanvendt papir. Kan det gøres bedre, synes jeg da helt klart, at det er noget, vi skal gøre noget ved. Men jeg tror måske, hvis jeg ikke tager helt fejl, at SF synes, det er okay, at deres kandidater deler tryksager ud. Burde SF ikke starte med sig selv?

Kl. 20:12

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Carl Valentin.

Kl. 20:12

Carl Valentin (SF):

Tak. Ordføreren siger, at den nuværende ordning er velfungerende og let at bruge, og at man jo bare kan melde sig fra. Man samtidig frygter man helt vildt en Ja Tak-ordning og taler om de store konsekvenser, der vil være af det, fordi der vil blive delt så mange færre reklamer ud. Det viser jo i virkeligheden, at Venstre godt ved, at der er masser af borgere derude, som egentlig ikke rigtig gider have reklamer og ikke har tænkt sig at tilmelde det, hvis man aktivt skal gøre noget for det. Så er det i virkeligheden ikke sandheden, at Venstre godt ved, at der er rigtig mange borgere derude, som egentlig ikke gider have reklamerne, men man vil ikke lave Ja Tak-ordning, for man hellere vil have, at alle de mennesker bliver ved med at få reklamer?

Kl. 20:13

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:13

Anne Honoré Østergaard (V):

Skal vi ikke starte med at sige – nej, jeg vil faktisk starte et andet sted, for jeg kunne jo kigge på den anden ordfører, da jeg begyndte at nævne de her flyers, som SF's kandidater render rundt med nu. Det er jo et kæmpeproblem, for vi må jo godt som politikere putte dem i postkassen, uanset om der står ja tak eller nej tak på postkassen – hvad der nu end står. Så må vi putte dem i. Jeg synes, at politikere skal starte med sig selv.

Samtidig vil jeg spørge, om det ikke er korrekt forstået, at SF stemte imod en Ja Tak-ordning, dengang vi startede det her, fordi de bedre kunne lide afgiften? Da havde I jo muligheden for at gøre noget ved det. Jeg synes, det er sådan lidt hyklerisk, at vi har den her diskussion. For jeg kerer mig om bymiljøet og om nærmiljøet. Har I hørt om butiksød? Det her vil føre til butiksød. Jeg synes, det er så ærgerligt, at vi står og diskuterer det her.

Kl. 20:13

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Carl Valentin.

Kl. 20:13

Carl Valentin (SF):

Jeg ved næsten ikke, hvor jeg skal starte med så kort tid, man har her. Jeg synes, det er fuldstændig vildt at sammenligne politiske flyers med reklameomdeling. Jeg håber, vi herinde er enige om, at folkeoplysning og politisk kampagne og demokratisk debat er vigtige, end om Netto kan spamme alt og alle med deres tilbudsaviser hver eneste uge.

Jeg synes egentlig, det, der er spændende her, også er forbrugerperspektivet. Altså, hvis postkasse er det her? Synes Venstre ikke, at det i udgangspunktet bør være borgerens postkasse, at borgeren har

magten over den, i stedet for at det som udgangspunkt er virksomhederne, der har magten over den, og hvor borgeren så skal sige fra?

Kl. 20:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):
Ordføreren.

Kl. 20:14

Anne Honoré Østergaard (V):

Det er supernemt at tilmelde sig en Nej Tak-løsning. Og hvis ordføreren har problemer med det, kommer jeg gladelig ned og viser, hvordan man gør det, for det er supernemt. Ellers synes jeg, at partiet skal starte hos sig selv og så lade være med at dele de her tryksager ud.

Kl. 20:14

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Så kan vi gå videre til Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 20:15

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Det beslutningsforslag, som SF har valgt at fremsætte, kan Dansk Folkeparti ikke støtte. Ugeaviserne vil dø, og det er jo noget, som ordføreren selvfølgelig vil bagatellisere, og fred være med det, men det er altså en uomtvistelig kendsgerning, at der er en direkte kobling mellem reklamer, annoncer og ugeaviser. Det er reklamerne, der gør, at ugeaviserne i dag kan uddeles til alle husstande i hele kongeriget til relativt billige og overkommelige priser. Hvis man fjerner reklamerne til alle dem, der ikke automatisk vælger dem fra i den her tilvalgs- og fravalgsmodel, som vi har i dag, vil det betyde, at der vil blive langt, langt længere imellem reklamerne til postkasserne, og det vil dermed også blive betydelig dyrere i distributionsomkostninger at få de lokale ugeaviser ud. Det er det, der hedder distributionsomkostninger, og jeg håber, at SF er vidende om, at det er konsekvenserne af det.

Jeg synes også, det er ærgerligt, at vi gør det her til en stor miljødiskussion, al den stund at tallene taler deres tydelige sprog. 88,5 pct. af alt papir i Danmark genanvendes mellem 7-10 gange. Det betyder jo, at når fru Jensen får sin nærmest kriminaliserede brochure – i hvert fald ifølge SF – skal hun faktisk ikke have så dårlig samvittighed over det, for der er faktisk styr på miljøet. Alle danske reklametryksager produceres efter Svanemærket. Der er styr på forureningsgraden, farveprincipper og alt det andet, og når ministeren i sin tale var inde på, at man skulle kigge på tryksværten, vil jeg bare sige, at det har man altså gjort i flere år. Svanemærket er en yderst velfungerende model, som bruges af de danske fabrikker, der producerer tryksager. Der er ikke ret mange af dem tilbage, skulle jeg hilse at sige, fordi der netop ikke bliver produceret så mange tryksager, som der gjorde tidligere.

Tryksagerne har stor betydning for det lokale demokrati, de lokale arbejdspladser og de unges fritidsjob. Husk lige på, at over 10.000 unge mennesker her i Danmark har uddeling af brochurer og ugeaviser som deres første kontakt til det danske arbejdsmarked, og når man spørger dem, når de er blevet 50 år eller endnu ældre, vil de stadig væk kunne huske: Jamen mit første job var, dengang jeg gik rundt og delte reklamer ud i Smørum Nedre. Det kan man sagtens huske. Derfor synes vi også i Dansk Folkeparti, at det ville være ærgerligt, hvis man går på kompromis med det.

Vi synes også, det er ærgerligt, at man vil afskære frivillige organisationer, eksempelvis spejderbevægelsen, fra at kunne tjene penge i de områder af Danmark, hvor det er spejderne, der ikke deler, sådan som hr. Carl Valentin var inde på, deres egne brochurer ud, men

delar ud for andre og får penge for det til spejdernes pengekasse. Hvad med landdistrikterne? Hvad med alle vores dagligvarebutikker, der ligger lidt længere væk end Østerbro og Nørrebro? Hvad med alle de butikker? Der er ugeavisen simpelt hen essentiel for, at de kan komme ud med deres reklamer. Den dag, det bliver dobbelt så dyrt at få sine reklamer ud, og det vil det blive, når der ikke er nogen ugeaviser, ender det i hvert fald ikke efter Dansk Folkepartis opfattelse særlig godt, når det gælder ønsket om, at det skal være bedre. Så ender det faktisk med at blive dårligere.

Så vil jeg gerne nævne noget, som jeg har undret mig meget over. Vi har jo fået en række høringssvar, og her i går kom der et fra noget, der hedder Plastic Change. Det var fra en medarbejder, som skal tituleres plastic changer and polical mastermind. Det var på vegne af Danmarks Naturfredningsforening, Verdensnaturfonden, Rådet for Grøn Omstilling, Verdens Skove og Plastic Change. Der stod i mailen, at alle de her foreninger overordnet set støtter SF's forslag. Det, jeg bare undrer mig over, er, at den medarbejder, som sendte det ud, altså et høringssvar på vegne af alle de her organisationer, er en medarbejder, der er ansat hos hr. Carl Valentin. Man burde i hvert fald kunne skelne imellem at være høringspart og være politiker. Det er altså ikke en rimelig arbejdsform at byde Folketinget, at man blander de her kasketter så godt og grundigt sammen, som man har gjort. Det synes jeg at hr. Carl Valentin skal tage med tilbage på kontoret.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 20:20

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er korte bemærkninger. Den første er fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 20:20

Victoria Velasquez (EL):

Tak for talen. Jeg kan ikke lade være med lige at holde fast i noget af det, som hr. Hans Kristian Skibby kom ind på, og det var i forhold til de lokale medier og ugeaviserne. Det kan godt være, at jeg læser beslutningsforslaget forkert, for jeg forstår det faktisk lidt modsat af det, hr. Hans Kristian Skibby siger. Hvis det er, at det bliver et tilvalg, at det bliver et »Reklamer Ja Tak«, så vil det jo faktisk i praksis være en fordel for lokalaviserne og for ugeaviserne, fordi det her forslag omhandler ikke lokalaviserne og ugeaviserne.

Så jeg vil bare høre, om ordføreren ikke kan forklare, hvorfor det er, han mener, at det vil være dårligt for lokalaviserne og ugeaviserne.

Kl. 20:21

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:21

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo det, der måske er forskellen på ordføreren og så på mig, som kommer lidt ude fra landet af, for ugeaviserne fylder mere hos folk uden for de store byområder. Der er ugeaviserne både en lokal livsnerve ligesom folkeskolen og alt mulig andet, men det er også et sted, hvor mange af reklamerne bliver trykt.

Men hvis man lige pludselig vil fordyre reklamerne i den form, de har i dag, og med den marginal, de har, ved omdeling, så bliver der så langt imellem postkasserne ved en ja tak-ordning, at det bliver alt, alt for dyrt at omdele ugeavisen – det er det, der hedder den samlede distributionsomkostning. Den ville være under massivt pres, hvis det her beslutningsforslag bliver til virkelighed.

Derfor håber jeg da ikke, at vi har misforstået noget. Altså, så har jeg i hvert fald udtalt mig upræcist. Men det er altså, fordi ugeavisen fylder mere hos folk nogle steder i Danmark, end den gør andre

steder i Danmark – og jeg håber også, at ordføreren har forstået, at det er sådan, det er.

Kl. 20:22

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 20:22

Victoria Velasquez (EL):

Nu må ordføreren ikke være fræk. Lokalavisen, hvor jeg kommer fra, betyder også meget. Reklamerne i ugeaviserne kommer jo til at få en endnu større betydning, og det vil jo betyde, at reklameindtægterne faktisk vil gå til nogle af dem, som netop skriver lokale nyder og bakker op om, at det lokale faktisk også kommer til at blive dækket. Så jeg tænker bare, om ordføreren har noget evidens for, at det skulle blive dyrere for ugeaviserne at komme rundt og blive distribueret, eller om det bare er en antagelse, Dansk Folkeparti gør, for forhåbningen kunne jo være, at reklamerne ville rykke ind i ugeaviserne.

Kl. 20:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:23

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo så det, der er stridens kerne. Jeg synes også, at vi var inde på det ved tidligere ordførers taler. Jeg synes faktisk, at Venstres ordfører var klart inde på det, i forhold til at der er forskellige typer af virksomheder. Og jeg er da helt med på, at nogle af de her virksomheder bare vil booke sig ind i den lokale ugeavis med tre sider for den lokale Super Brugsen osv. Det er der ingen problemer i. Men det er jo detailhandelen og alle de andre butikker, som vi også skal tage hånd om.

Den samlede udgift til, at et ungt menneske på 13 år går ud og putter noget i en postkasse, skal jo tjenes ind, og hvis der lige pludselig ikke er de syv reklamer, men kun ugeavisen, så skal hele omsætningen findes på ugeavisen, og så er indtægten fra de syv reklamer væk.

Kl. 20:23

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 20:23

Rasmus Nordqvist (SF):

Ordføreren siger noget interessant. Hvis man havde en reklamer ja tak-ordning, ville der være meget længere imellem postkasserne, der ville ønske en ugeavis. Altså, det er kun, fordi man direkte aktivt skal sige nej tak til spam i sin postkasse, at man modtager det. Så med den argumentation, som ordføreren selv kommer med, er ordføreren så enig i, at det jo er, fordi ordningen, som den er i dag, faktisk ikke tilbyder borgerne det, de gerne vil, nemlig slippe for reklamer i postkassen?

Kl. 20:24

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:24

Hans Kristian Skibby (DF):

Altså, nu er det jo ordføreren valg at kalde det for spam; det må ordføreren så selv stå på mål for. Men det ændrer jo ikke på den grundlæggende præmis. Hvis man botaniserer i det her forslag, vil man se, at det vil få den uomtvistelige konsekvens, at der vil blive længere imellem vores ugeaviser, fordi de simpelt hen ikke vil kunne

honorere de udgifter, der er med at få distribueret alle deres ugeaviser. Jeg har selv arbejdet inden for distribution i mange, mange år, så jeg tør godt sige, at sådan er vilkårene, og det kan vi ikke lave om på i forhandlinger herinde på Christiansborg.

Hvis man vælger den her tilgang, vil der være et markant fald i dem, der aktivt går ind og siger: Jeg ønsker simpelt hen ikke at modtage de der reklamer. Og det betyder selvfølgelig, at der vil være længere mellem snapsene, om man så må sige, og det betyder, at økonomien jo ikke vil kunne hænge sammen i forhold til at dele de her ugeaviser ud.

Kl. 20:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 20:25

Rasmus Nordqvist (SF):

Men det er sjovt med den her argumentation igen. Det er jo den, jeg spørger ind til. Er det så ikke netop et argument for, at ordningen, der er i dag – altså Reklamer Nej Tak – ikke fungerer? For hvis folk aktivt skulle bede om at få reklamer i postkassen, ville langt færre gøre det. Det er jo det, ordføreren siger. Så det er jo et argument for, at den ordning, der er i dag, faktisk giver folk en masse reklamer i postkassen – hvis ordføreren ikke kan lide at kalde det for spam – som de ikke ønsker, for de ville aldrig bede om det.

Kl. 20:25

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 20:25

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er den måde, ordføreren udlægger det på. Jeg synes selvfølgelig, det er ærgerligt, at SF mener, at det bare er spam, men det er altså en af priserne for, at vi har gratis ugeaviser i kongeriget Danmark, og det undrer mig faktisk meget, at vi i dag skal opleve, at SF lige pludselig skal være bannerfører på en eller anden form for krigserklæring eller vendetta over for samtlige af landets ugeaviser. Jamen det er jo det, vi oplever. Deres driftsudgifter er i forvejen under pres. Det behøver man ikke at have den udvidede studentereksamen for at vide noget om; det er faktisk en situation, som er alment kendt langt, langt de fleste steder.

Kl. 20:26

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er der ikke flere korte bemærkninger, og så siger vi tak til ordføreren. Så kan vi gå videre til Det Radikale Venstres ordfører, og det er fru Kathrine Olldag.

Kl. 20:26

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tak for det, formand. I Det Radikale Venstre har vi jo tidligere faktisk været fortalere for en Ja Tak-ordning. Vi diskuterede det, som SF's ordfører også har påpeget, for 10 år siden under den daværende S-SF-R-regering. Dengang endte vi også med at lave en reklameafgift i stedet for, men ikke desto mindre var diskussionen også dengang super relevant. Men i mine øjne og i vores øjne i Det Radikale Venstre er der sket noget med udviklingen, både af distribution, af reklamer og af digitaliseringen af markedet i en sådan grad, at vi egentlig mener, at en Ja Tak-ordning måske i virkeligheden ikke er den rigtige vej at gå. Ministeren har tidligere påpeget her under sin tale, at der er en tredje vej, og det lyder jo på mange måder helt radikalt. Undskyld, det bliver lidt distraherende.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Jeg vil lige bede om lidt ro i salen, så man kan koncentrere sig.

Kl. 20:27

(Ordfører)

Kathrine Olldag (RV):

Tak. Undskyld, men jeg havde bare svært ved at koncentrere mig. Dansk Folkeparti har jo også fremlagt en meget, meget grundig gennemgang af de forskellige fakta, hvordan det er, det forholder sig med de forskellige led i distributionen, og hvad er det, det her handler om. Jeg har det på nøjagtig samme måde som ministeren, nemlig at den her ikke er sort-hvid.

I 2020 har FK Distribution f.eks. meddelt, at der bliver uddelt 57.000 t reklamer, at 88,5 pct. er genbrugspapir, og 100 pct. af det er Svanemærket, som DF også har gjort opmærksom på. Det forventes i øvrigt også faldende. Man kunne jo sagtens arbejde med politisk at gå ind og stille yderligere miljøkrav til distributionen og papirkvaliteten og andelen af genbrug eller af omfanget af reklamer, som i øvrigt også er svindende. De her reklamesager bliver jo tyndere og tyndere.

Vi har også et klimaaftryk, som for os i Det Radikale Venstre nok ville være det helt centrale at snakke om. Det er lidt den der med svesken på disken: Hvor mange ton CO₂ snakker vi om her? Og der er vi altså helt nede på noget, der hedder 70.000 kg CO₂ i 2020. Det forventes i øvrigt også at falde, fordi vi har indført en grøn skattereform, som jo vil pålægge en CO₂-afgift. Dertil er 51 pct. af danske husstande tilmeldt en Nej Tak-ordning, og det ser vi heller ikke nogen grund til at ændre på. Når svesken skal på disken og vi skal trykke på knappen, fordi vi også gerne vil favne det her forslag, der har gode intentioner, ender vi nok med at stemme gult. Tak.

Kl. 20:29

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak for det. Der er en korte bemærkninger, og den første er fra hr. Carl Valentin. Værsgo.

Kl. 20:29

Carl Valentin (SF):

Tak. Det var ikke det mest negative indlæg, der har været fra talerstolen i dag, men det har klart været det mest overraskende. Det må jeg godt nok sige.

I 2020 sendte støttepartierne, Radikale Venstre, Enhedslisten og SF, en fælles pressemeddelelse ud om, at vi vil have en Reklamer Ja Tak-ordning. Radikale Venstres klimaordfører, Ruben Kidde, skriver den 12. juni på Facebook, og jeg citerer: En tredjedel alt papiraffald stammer fra tilbudsaviser og reklamer, som mange arkiverer direkte i skraldespanden. Derfor foreslår Radikale Venstre, SF og Enhedslisten at indføre en Reklamer Ja Tak-ordning, så det kun er dem, som aktivt tilvælger reklamer, som får dem. Er du enig, skriver han så til sidst.

Hvad er der sket med Radikale Venstre siden da? Hvordan er man endt et sted, hvor man vil stemme gult, hvor man ikke er helt sikker på, hvad man mener, og hvor man snakker om, at tingene har udviklet sig? De har vel ikke udviklet sig siden 2020, eller hvad?

Kl. 20:30

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 20:30

Kathrine Olldag (RV):

Man kan jo også godt, hvad skal man sige, kigge på nogle af de høringsvar, som kommer både fra branchen, fra danske medier og

fra Landdistrikternes Fællesråd. Når vi kigger ned over den her diskussion, ser vi i meget høj grad en opdeling i land og by, som også er andre ordførere har talt om.

For os i Radikale Venstre er den her sag nok ikke så fuldstændig entydig, som den har været før. Vi lægger også op til og har støttet op om affaldsaftalen. Den har vi jo indgået og nikket til, og i den står der jo, at regeringen i Europa-Kommissionens skal undersøge, om det her overhovedet kan lade sig gøre. Vi vil egentlig hellere lægge diskussionen derhen, og derfor lægger vi den også på gult nu, for vi vil egentlig gerne være med til at diskutere det her. Vi er også splittet på det her. Det er faktisk ikke nødvendigvis de onde mod de gode eller en sort-hvid-diskussion, kan man sige.

Kl. 20:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:31

Carl Valentin (SF):

Jeg synes, at det her er et kæmpe svigt. Det må jeg bare sige, nemlig at man nu står et sted, hvor man er i tvivl og ikke elt sikker, og hvor man vil afvente EU og sådan noget – mod at man sidste år direkte foreslog, at vi i fællesskab gik ud med alle de grønne organisationer, der bakker op. Det er Danmarks Naturfredningsforening, Verdensnaturfonden, Rådet for Grøn Omstilling, Verdens Skove, Plastic Change, Forbrugerrådet Tænk, Dansk Affaldsforening og Reklamer Ja Tak-foreningen, altså en kæmpe flok, der i fællesskab har prøvet at løfte den her dagsorden. Og nu vakler Radikale Venstre. Det synes jeg godt nok er bekymrende, og jeg synes, at det er ret tydeligt, hvor meget magt nogle lobbyister har i den her sag, når det kan lykkes at få ændret Radikale Venstres synspunkt til nu at være tøvende – fra at have været meget positivt, og fra at Radikale Venstre selv har foreslået det for et år siden. Jeg er virkelig skuffet. Det må jeg sige.

Kl. 20:32

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 20:32

Kathrine Olldag (RV):

Vi tror jo bare ikke, at det her nødvendigvis er et quickfix i forhold til det her problem, for vi anerkender fuldstændig, at der er et problem med papirmængden. Men vi er nok mere enige med Socialdemokratiet på det her punkt. Vi synes ikke, det her er så nem en dagsorden, og vi vil egentlig hellere diskutere den, når vi har et resultat fra Europa-Kommissionen.

Kl. 20:32

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Rasmus Nordqvist, SF.

Kl. 20:32

Rasmus Nordqvist (SF):

Det er bare lige for at være sikker: Det, der er blevet spurgt om i Kommissionen, handler om det juridiske, så hvis Kommissionen siger, at det er fint, og at vi i Danmark bare skal gå i gang, mener Radikale Venstre så stadig væk i dag det samme, som Radikale Venstre gjorde sidste år, nemlig at vi skal have en Reklamer Ja Tak-ordning?

Kl. 20:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kathrine Olldag (RV):

Jamen jeg tror, spørgeren bliver nødt til at væbne sig lidt med tålmodighed, for det skal ikke være nogen hemmelighed, at Radikale Venstres folketingsgruppe er delt i det her spørgsmål, og det er også derfor, vi stemmer gult. Vi vil rigtig gerne afvente, hvor Europa-Kommissionen lægger sig i det her spørgsmål. Det juridiske spørgsmål deler sig ud i allehånde forskellige typer af juridiske spørgsmål – det er jo lige fra menneskerettigheder til handelsaftaler osv., når man gennemgår det notat.

Kl. 20:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:33

Rasmus Nordqvist (SF):

Men igen: Vi har ikke bedt Kommissionen om at vurdere, om det er en god løsning, eller om det er en dårlig løsning. Vi har bedt dem om en juridisk vurdering, jævnfør den aftale, man gik ind i med et ønske om en Reklamer Ja Tak-ordning, også fra Radikales side.

Men ordføreren var så inde på den her tredje vej, der skulle være enormt spændende og sådan noget – er det noget, man så kan konkretisere lidt mere? For jeg vil gerne gøre op med de mange tusinde ton ressourcer, der bliver brugt på den her måde; jeg vil gerne give magten over folks postkasser tilbage til dem selv. Så hvad er den her tredje vej? Jeg hørte lidt noget med nogle afgifter eller noget om et krav om Svanemærket – eller hvordan er det?

Kl. 20:33

Kl. 20:34

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 20:34

Kathrine Olldag (RV):

Svanemærket er jo allerede et krav i dag – det er i hvert fald et krav fra diverse leverandører og kunder. Papiret er allerede i dag svanemærket 100 pct., så den vej kan vi ikke komme længere ad. Men derfor kan man jo godt kigge på, hvilke andre typer af krav vi kan stille til omfanget af reklamer. Eller man kan også kigge på, om man i virkeligheden skal prøve at nudge virksomheder til at flytte sig over til det digitale. Altså, flere og flere supermarkeder får installeret apps nu, hvor du kan finde dine reklamer, og den vej er jo nok vejen frem. Den var ikke så tydelig for 10 år siden, men det er den vej, som vi kommer til flytte os ad, og det tror jeg i øvrigt også bliver tilfældet for lokalaviser.

Kl. 20:35

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Kathrine Olldag. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og velkommen til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 20:35

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Tak, og også tak for at slutte af med at sige Enhedslisten – De Rød-Grønne, for noget af det, jeg egentlig synes er rigtig fint ved forslagsstillernes forslag her i dag, er, at det grønne gøres til det lette valg, og jeg tror næsten, uden at lægge for mange ord i munden på forslagsstillerne, at vi også har gode idéer til, hvordan vi også kan sikre det røde. For hvis man lytter til de argumenter, der kommer i Folketingssalen, lyder det jo, som om der var stribevis af virksomheder, der ville gå konkurs, hvis vi gjorde det her, men jeg ved, at Enhedslisten den 1. maj sagde til regeringen, at lad os lave en grøn

jobplan, og jeg håber og er rigtig sikker på, at SF er fuldstændig enig i, at i forbindelse med de miljøtiltag og klimatiltag, alle de tiltag, vi kommer til at tage for at sikre, at vi får skabt en grøn omstilling, skal vi selvfølgelig sørge for, at der bliver fulgt op med efter- og videreuddannelse for de mennesker, det kommer til at berøre, så de får en konkret omstilling og kan få endnu bedre muligheder i fremtiden, men at vi også skal sørge for, at der bliver skabt nogle rigtig gode jobs, så den grønne omstilling faktisk giver muligheder i stedet for begrænsninger.

Derfor må jeg sige, at jeg er enormt enig. Hvis vi skulle sige noget om det her beslutningsforslag, som skulle gøres helt enkelt og helt kort, skulle det være, at det handler om, at det grønne valg skal gøres til det lette valg. Man kunne også lytte til de andre argumenter om, at EU står i vejen, at det koster arbejdspladser, og at virksomheder ikke kan komme ind på markedet. Jeg synes, at der er lidt misforståelser, for det her kan sagtens gøre godt, og jeg glemte faktisk næsten det vildeste argument, jeg synes man har hørt, og det er, at det ville være dårligt for miljøet, og at det ville være dårligt for klimaet; det synes jeg alligevel er rimelig absurd. Nå, men når det så er sagt, tror jeg på – det kender jeg i hvert fald fra min egen lokalavis – at det, at man faktisk bakker op om, at der bliver lavet et godt journalistisk stykke arbejde, der tager de lokale perspektiver, og i langt højere grad vil gøre brug af ens ugeavis, vil få en kæmpestor betydning.

Jeg tror på argumentet om, at man faktisk kan se det positive og tage ja-kasketten på og sige, at vi skal sige ja tak til reklamer, i stedet for at vi skal sige nej tak til reklamer. Jeg har for lang tid siden, fordi jeg har fået ny adresse, bestilt et nej tak til reklamer-mærke, og jeg vil bare sige, at det faktisk ikke er helt enkelt. Der går lang tid, og man får helt ondt i maven over alt det papir, der bliver smidt ud. Og det er jo altså virkeligheden for rigtig mange: Det er papir, og det er jo en pligt til at sørge for at få sorteret det papir det rigtige sted hen. Rigtig mange får faktisk ikke læst de reklamer, der kommer, og jeg synes også, at der er mange undersøgelser, som gang på gang kommer med klare svar.

Så for mig og for Enhedslisten er det her en mulighed for at kunne gøre det grønne valg lettere. Det er en positiv måde at gøre det på, og helt ærligt: Lad os udfordre EU, hvis det er, at de rent faktisk skulle stå i vejen for det her. Jeg må indrømme, at der er nogle ting omkring skattely og nogle andre ting, hvor regeringen er irriterende langsomme, med hensyn til hvad svarene fra EU er, og der er vi i hvert fald i Enhedslisten klar til at udfordre, om ikke det her kunne være en måde, vi kunne gå forrest og fremad på og også inspirere andre lande og lade os inspirere af andre lande, som allerede har gjort det. Tusind tak for ordet.

Kl. 20:39

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Men det er ikke slut endnu. Der er et par korte kommentarer, og den første er fra hr. Carl Valentin.

Kl. 20:39

Carl Valentin (SF):

Jamen først og fremmest tak til ordføreren og Enhedslisten for opbakningen, som jeg også havde regnet med, da vi jo er gået ud sammen og har foreslået det, i øvrigt sammen med Radikale Venstre sidste år.

Ordføreren stillede jo nærmest lidt et spørgsmål til SF i forhold til grønne job, og hvad man gør ved mennesker, som måske kan miste deres arbejde. Altså, vi er fuldstændig med på efter- og videreuddannelse, og at der skal være en ordentlig transition videre, hvis man mister sit job som konsekvens af det her. Og sådan er det jo, når man laver samfundsforandringer, nemlig at der nogle gange vil være nogle, der mister deres job, og så synes jeg også, at vi som samfund har en forpligtelse til at hjælpe dem videre. Så det er vi helt klar

på. Det var i virkeligheden bare den kommentar, jeg havde. Tak for ordet.

Kl. 20:40

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 20:40

Victoria Velasquez (EL):

Jeg er rigtig glad for, at der lige kom et svar tilbage på det. Jeg havde også regnet med, at det ville være positivt, at det ville være progressivt, for vi har en helt unik mulighed for faktisk at kunne vise vejen frem. Og jeg tror også – selv om det kan være noget, vi tager for givet i SF og i Enhedslisten – at det for rigtig mange mennesker kan være rart lige at høre, at det bliver sagt højt. For jeg ved i hvert fald fra mit eget bagland, at det også kan skabe noget usikkerhed. Hey, hvad skal der ske med mit job og hvad skal der skal ske min fremtid i forhold til den grønne omstilling? Og der har vi nogle svar. Vi er klar. Og derfor synes jeg, det var et rigtig godt svar fra SF, så tak for det.

Kl. 20:40

Den fg. formand (Christian Juhl):

Er det rigtigt forstået, at spørgeren gerne vil stille et spørgsmål mere?

Kl. 20:41

Carl Valentin (SF):

Ja, det vil jeg faktisk gerne. For der var noget, jeg glemte at sige, og det var bare, at jeg altså er enig med ordføreren i, at vi skal udfordre EU på det her, hvis det ender med at blive blokeret. Vi har også fået et notat fra Miljøstyrelsen fra den 16. september 2019, som faktisk indikerer, at Danmark inden for EU-lovgivningen nok godt kan indføre en Reklamer Ja Tak-ordning. Så vi synes, at vi skal presse på her, og særligt i miljø- og klimaspørgsmål er det vigtigt, at Danmark også tør at udfordre EU, hvis man dér blokerer for grønne løsninger. Så her er vi enige med Enhedslisten, selv om vi ikke altid er det i forhold til EU-spørgsmål.

Kl. 20:41

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 20:41

Victoria Velasquez (EL):

Det lyder rigtig spændende.

Uh, nu prøver erhvervsministeren lige at liste sig væk, som om det her ikke gør, at han skal tage noter. Men nu siger jeg bare, at han skal tage noter her. For det kan godt være, at erhvervsministeren ikke altid er enig med Enhedslisten på EU-spørgsmålet, men det her kunne godt være et sted, hvor der måske kunne blomstre lidt enighed om at turde udfordre EU.

Kl. 20:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er det hr. Hans Kristian Skibby fra DF.

Kl. 20:42

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jamen jeg synes jo, at det er meget befriende, at ordføreren mener, det var et humoristiske indslag, at der var nogen her i Folketinget, der formastede sig til at sætte spørgsmålstegn ved den glorificering, der er, i forhold til miljøspørgsmålet, som vi oplever fra både Enhedslistens og Socialistisk Folkepartis side. For jeg synes jo faktisk, at vi tager udgangspunkt i fakta, og det håber jeg da også at ordførerne er bekendt med, nemlig at 88½ pct. af alle

reklametryksager og aviser og ugeaviser bliver genanvendt mellem syv og ti gange, og at de sidste 11½ pct. typisk havner på et kraft-varme-værk og bliver til strøm – ligesom biobrændsel og alt muligt andet, altså fra husholdningsaffald. Mener ordføreren virkelig, at det er en virkelig, virkelig stor klimaudfordring?

Kl. 20:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 20:42

Victoria Velasquez (EL):

Det ved hr. Hans Kristian Skibby udmærket godt at Enhedslisten og jeg går rigtig meget op i. Der har vi været sammen i rigeligt med forhandlingslokaler til, at jeg ved, at Hans Kristian Skibby ved det. Jeg synes, at det er rigtig godt, at man får genanvendt flere ting, at man finder ud af – og det kan også nogle gange være nysgerrighed, der kan drive det – hvordan vi kan bruge ting på nye måder. Det ændrer bare ikke ved det faktum, at når først ting er blevet anvendt første gang, har det også en belastning for naturen, for klimaet og for kloden i sig selv. Og ligegyldigt hvor gode vi bliver til at genanvende tingene – og der håber jeg også, at ordføreren ved, at det er noget, vi i Enhedslisten og jeg brænder for at vi bliver endnu bedre til – så har vi stadig sat et aftryk første gang, vi anvender dem, og derfor kommer vi ikke uden om, at vi ud over at være gode til at genanvende også bliver nødt til at reducere de ting, som skal genanvendes.

Kl. 20:43

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 20:43

Hans Kristian Skibby (DF):

Ja, jeg glæder mig til, at Enhedslisten fremmaner den samme store interesse for, hvordan vi skal gøre det med hensyn til f.eks. udtjente bilbatterier og udtjente store vindmøllevinger. Der håber jeg da at vi kommer til at se dem samme nidkærhed, for der har vi faktisk allerede i dag store problemer med de nye typer af energi, nemlig at det er svært at vide, hvad vi skal gøre ved de affaldsmaterialer, der er, når energikilden, den enkelte vindmølle og den enkelte bil, er udtjent, om jeg så må sige. Det håber jeg da at ordføreren er bekendt med.

Kl. 20:44

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 20:44

Victoria Velasquez (EL):

Det er vi enormt optaget af, og det håber jeg også at man er i Dansk Folkeparti, også af ting, som typisk ikke er noget, der materialiserer sig i noget, vi ofte tænker over – overskudsvarme, alle de ting, den mindste detalje er noget af det, vi tænker rigtig meget over. Det er jo også en af årsagerne til, at vi, når vi diskuterer elbiler, som vi synes det er positivt at bruge i stedet for at bruge benzinbiler, selvfølgelig også har en bekymring i forhold til det, fordi der er nogle materialer, som der bliver brugt i elbilerne, som der ikke er særlig mange ressourcer af på kloden, og sådan kunne listen fortsætte.

Kl. 20:45

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Victoria Velasquez. Der er ikke flere korte bemærkninger. Derfor kan vi sige velkommen til hr. Niels Flemming Hansen fra Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak. Beslutningsforslaget stiller dansk erhvervsliv ualmindelig ringe, og det er vigtigt at huske, hvad der betaler for hvad her i landet. Reklamer Ja Tak-ordningen i stedet for Reklamer Nej Tak-ordningen vil have en række skadelige effekter. Det vil skade den lokale nyhedsformidling og formentlig koste ugeaviserne livet. Titusindvis af unge mennesker risikerer at miste deres fritidsarbejde. Dette vil ikke kun være et økonomisk problem, for netop udbringning af aviser og reklamer er tit de unge menneskers første job – der, hvor man lærer at kende værdien af 1. kr. og lærer at bestille noget. Og jeg går ikke ud fra, at der er nogen partier i Folketinget, der ikke ønsker, at unge mennesker skal lære at passe et job og kende værdien af 1. kr., så de også senere i livet kan blive en del af rygraden i det danske samfund. Detailhandelen bliver hæmmet, både i de større byer, de mindre byer og ude i landdistrikterne. Reklamer og handel vil i højere grad flyttes til internettet, og lad mig minde om, at ca. 32 pct. af al handel på nettet foregår på udenlandske webshops, og dem, der har fremsat beslutningsforslaget, kan jo spørge sig selv, hvor udenlandske webshops betaler deres skat.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at vi ikke kan se os selv i beslutningsforslaget. Mange tak. Og jeg skulle hilse fra Kristendemokraterne og sige, at det kan de heller ikke.

Kl. 20:47

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger til hr. Niels Flemming Hansen i denne runde. Velkommen til hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige.

Kl. 20:47

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Vi siger nej tak til ja tak-forslaget, fordi det er en ret skidt idé for dansk erhvervsliv. Det vil koste en masse ting. Og så har vi det også sådan lidt, at hvis man endelig vil noget herinde fra Folketingets side, kan man jo starte med de ting, vi har styr på her.

Jeg prøvede faktisk at lave sådan en bunke nede på mit kontor af de der magasiner, vi får fra alle mulige interesseorganisationer, som vi så har puttet skattekroner bagi, for at de kan lave alle de her magasiner. Og i løbet af en måned havde jeg faktisk fået en meter høj bunke, og hvis jeg fortsatte, tror jeg at jeg kunne lave den helt op til loftet. Og det er jo noget, hvor vi bruger skattekroner på det endda.

Det kunne være spændende at høre, når SF's ordfører kommer herop senere, om de mener, vi skal prøve at sætte nogle begrænsninger på det og sige til de her foreninger, lobbyister, interesseorganisationer, Red Barnet, og hvad de hedder, at hvis de får skattekroner, må de ikke sende skriftligt materiale ud. Så kunne jeg godt tænke mig at høre, om vi skal gå den vej, eller om det kun er det private erhvervslivs reklamer, man ikke må omdele, eller om men rent faktisk mener, at det skal være generelt, og at alle ikke skal kunne gøre det. Så kunne der måske lidt mere positivitet i det.

Men forslaget, som det ligger her, kan vi ikke støtte.

Kl. 20:49

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Jeg kan som en serviceoplysning fortælle, at præsidiat for nogle år siden besluttede, at magasinerne ikke nødvendigvis skulle uddeles, man skulle stå i nogle holdere, sådan at man minimerede omfanget af dem, og det har minimeret omfanget med mere end 80 pct. Det er derfor, de står oppe på øverste hylde derude. Det er sådan et forsøg på at sige, at man i

hvert fald som mindstemål skal yde et aktivt ja tak, hvis man vil have de magasiner. (*Lars Boje Mathiesen* (NB): Hvis det er en meter magasiner efter 80 procents reduktion, så ville jeg nødig have set det forhen). Ja, det kan jeg godt forstå.

Så går vi videre til hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 20:50

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Vi stemmer imod beslutningsforslaget. Vi synes, det er vigtigt, at vi kan kommunikere med hinanden i det her samfund. Vi ville ikke bryde os om, hvis vi havde det som en generel regel, at forudsætningen for, at man kunne få lov til at kommunikere med andre, var, at andre forinden havde sagt ja til, at de gerne vil kommunikeres til. Vi synes, at den generelle regel skal være, at man gerne må henvende sig til andre mennesker.

Så har vi så på reklameområdet indført, at man godt kan tilmelde sig en Nej Tak-ordning, hvis man ikke ønsker den slags i sin postkasse, og det er vi også tilfredse med. Men reklamer har faktisk en værdi i forhold til at oplyse folk om, at der findes et bedre tilbud et andet sted. Det øger konkurrencen mellem aktører på et marked, at Netto kan få lov til at fortælle, at deres produkter sådan set er billigere end produkterne i Føtex. Det har en værdi, og det er med til at holde forbrugerpriserne nede, at man på den måde kan kommunikere til kunderne og fortælle, at man har noget godt, som de bør være opmærksomme på.

Så af disse grunde vil vi stemme imod beslutningsforslaget.

Kl. 20:51

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Carl Valentin.

Kl. 20:51

Carl Valentin (SF):

Liberal Alliance har et princip om, at man skal have lov til at kommunikere, og at man ikke skal have et samfund, hvor man aktivt skal give samtykke for at få lov til at kommunikere. Betyder det så også, at Liberal Alliance gerne vil ændre lovgivningen i forhold til e-mails? Altså, i dag skal man jo give aktivt samtykke til at få reklamer som e-mail og til, at virksomheder kan sende en det der. Ville det være en god lovændring i Liberal Alliances øjne?

Kl. 20:51

Ole Birk Olesen (LA):

Det har vi ikke diskuteret, altså om man burde gøre det, men jeg kan forestille mig, at det må være muligt efterhånden at have så gode filtre på sin indbakke, at man med dem kan sige nej tak til at få ting, der har reklamelignende karakter, hvis man ønsker det; altså, så den regel, vi har i lovgivningen om, at man ikke må sende til folk, medmindre man har deres accept på forhånd, faktisk er overflødig.

Så må man også sige, at vi får så meget fra udlandet, hvor man ikke føler sig underlagt vores regler på det her område, at det, at vi har forbudt *danske* reklamer, måske blot er en lille dråbe i det store hav.

Kl. 20:52

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren? (*Carl Valentin* (SF): Jeg har ikke mere, ellers tak). Tak til hr. Ole Birk Olesen. Så er vi kommet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Carl Valentin fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 20:52

(Ordfører for forslagsstillerne)

Carl Valentin (SF):

Tak for ordet. Det vælter ind; det vælter ind med uendelige mængder af meningsløse reklamer i danskernes postkasser. 113.432 t trykte reklamer om året ifølge Miljøstyrelsens seneste opgørelse fra 2016. Det er en fuldstændig vanvittig mængde og et kæmpe ressourcespild i min optik og så endda midt i en klima- og miljøkrise. Når vi taler om brug og smid væk-kultur, er det her måske et af de allermest grelle eksempler. Og det er ikke engang brug og smid væk-kultur, nej, det er i rigtig mange tilfælde bare smid væk-kultur, fordi mange af de her reklamer ikke engang bliver brugt, men bare ryger i postkassen og så direkte videre i affaldsspanden bagefter.

Hvorfor har vi så det her enorme spild? Jo, det har vi, fordi vi har en håbløs gammeldags ordning i Danmark, som er indrettet sådan, at man antager, at folk gerne vil spammes med reklamer i stedet for at antage, at de egentlig gerne vil være fri. Derfor har SF i dag fremsat et forslag om at vende ordningen på hovedet, så vi i stedet for at have en Reklamer Nej Tak-ordning fremover har en Ja Tak-ordning – for at spare klimaet, for at spare miljøet og for at spare på vores ressourcer, men egentlig også fordi postkasserne er borgernes. Det er ikke virksomhedernes postkasser, og derfor skal borgerne have serveretten og ikke virksomhederne. Det er da egentlig et meget simpelt princip.

Et andet simpelt princip er, at det grønne valg skal være det lette valg. Vi skal belønne dem, som træffer det grønne valg. Vi skal ikke lægge byrden hos dem, der gør det. Jeg tror egentlig lige så godt, at vi politikere kan vænne os til, at det er den tilgang, vi skal have i det hele taget, når vi laver lovgivning herinde, altså at det grønne valg skal være det lette valg, og selvfølgelig skal det også være det med reklamerne. »Ej, men det er da ikke så svært at melde sig fra« er der så masser, der siger i debatten. Jeg hører godt nok noget andet. Jeg har godt nok hørt mange henvendelser fra folk, der har problemer med at melde sig fra, og som bliver spammet med reklamer, hver eneste gang de flytter adresse. Men selv hvis vi nu antog, at dem, der påstod det her, havde ret, hvis det nu var supernemt lige at melde sig fra, og at der aldrig var nogen problemer, så skulle vi da stadig væk indrette det sådan, at byrden lå hos dem, der traf det samfundsskadelige valg, det sorte valg, i stedet for hos dem, som træffer det bæredygtige valg. Det er da et simpelt og godt princip.

Det her er en folkesag. Der er en undersøgelse fra Coop, der har vist, at danskerne ikke bare vil have en Reklamer Ja Tak-ordning. Nej, 55 pct. af danskerne vil direkte forbyde de her reklamer, så at vende ordningen på hovedet burde da være det mindste, vi kunne gøre. Det burde ikke være så svært at bakke op. Men desværre lader det til, at blå blok og nu også Radikale Venstre, kan jeg forstå, har ladet sig forføre af lobbyisterne i den her sag og ønsker at fortsætte vanviddet og det kæmpestore papirspild. Jeg bliver nødt til at svare på nogle af de her påstande, som jeg hører i den her debat her. Nej, det er ikke lige meget, at der kommer tonsvis af reklamer ind af brevsprækken, bare fordi de ryger til genbrug. For reklamer er faktisk rimelig svære at genanvende, og de kan ikke anvendes direkte til nye tilbudsaviser. De kan kun downcycles, som det hedder, og det er, fordi det er en kompleks proces at fjerne tryksvæerte og derefter blege papiret, og det synes jeg er vigtigt at have med i debatten. For det betyder, at vores voldsomme reklameforbrug altså laver et kæmpe ressourcespild. Derudover ligger det jo også i affaldshierarkiet, at vi ikke bare skal genanvende, men at vi skal forebygge affald, og det er jo præcis det, som det her forslag gør.

Kl. 20:57

Jeg må også sige: Nej, det er ikke en katastrofe, at der ryger lidt arbejdspladser på det her. For det gør der, selvfølgelig gør det, men sådan er det, når man laver ting om i et samfund. Og jeg tror, jeg bliver nødt til at spørge: Hvad er alternativet? Alternativet er jo,

at vi bliver ved og ved og ved med at uddele uanede mængder af reklamer i al evighed fremover. Det er meningsløst. Vi bliver nødt til at turde træffe nogle valg, som også ændrer vores samfund, også selv om der vil være nogle små besværligheder ved det. I øvrigt er ungarbejdere, som jo ofte er dem, der deler de her reklamer ud, en ret fleksibel arbejdsgruppe, som let kan finde et andet job.

Så til det med, at der skulle være problemer med EU-retten, hvilket ministeren har lagt meget vægt på og også er det, der er hele undskyldningen for, at Socialdemokratiet har så meget uld i mund. I et notat fra Miljøstyrelsen fra den 16. september 2019 skriver styrelsen bl.a., og jeg citerer her:

»Dette betyder, at den eksisterende ordning kan ændres til en ja-tak ordning med begrundelse i miljøhensyn uden at være i konflikt med EU-reglerne jævnfør Erhvervsministeriets notat.«

Miljøstyrelsen henviser altså til et notat fra Erhvervsstyrelsen, som har vurderet, at en ja tak-ordning netop vil kunne indføres i overensstemmelse med gældende EU-ret. Så jeg har altså lidt svært ved at se, hvad det store problem er. Og hvis man virkelig er i tvivl om, om vi nu også må for EU, på trods af at Amsterdam i øvrigt har indført en tilsvarende ordning, så må man jo altså får kridtet skoene og få drøftet det med EU. Det er 1 år siden, at ministeren lovede os, at han ville tage kontakt til EU om det her, og vi har stadig ikke en afklaring. Det synes jeg er for dårligt.

Men jeg vil gerne sige tak til Danmarks Naturfredningsforening, tak til Verdensnaturfonden, Rådet for Grøn Omstilling, Verdens Skov, Plastic Change, Forbrugerrådet Tænk, Dansk Affaldsforening, foreningen Reklamer Ja Tak. Der er så mange, der kæmper den kamp her, og jeg synes virkelig, det er stærkt arbejde. Det er på tide, at der sker noget, for Danmark er et af de lande i Europa, der producerer absolut mest affald pr. indbygger, og det må vi have lavet om. Tak for ordet.

Kl. 21:00

Den fg. formand (Christian Juhl):

Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 21:00

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg forstår godt, at det ikke betyder så meget for SF, hvem der mister pengene og mister deres arbejde. Det har aldrig rigtig betydet så meget. Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvad med at vi starter dér, hvor vi kan starte i Folketinget, altså i vores egen lille andedam – vil SF være villig til at stille det som et krav til alle foreninger, ngo'er, Red Barnet og alle mulige andre, der modtager offentlige skattekrone, at de ikke længere må lave skriftligt materiale, som de sender ud?

Kl. 21:00

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 21:00

Carl Valentin (SF):

Nej, det er nogle meget forskellige ting. Foreningsarbejde og uddeleling af flyers af politiske partier og ngo'ere tjener et samfundsoplysende formål. Der er masser af gavnlige ting for vores samfund, ved at vi har en god og åben demokratisk debat osv., hvorimod de faste tilbudsaviser fra Netto egentlig nok ikke er noget, der bidrager forfærdelig meget til demokratiet. Det skal i øvrigt også siges, at vi jo ikke har tænkt os at forbyde de her ting. Jeg synes, det lyder meget på de borgerlige partier, som om vi har tænkt os at forbyde reklamer. Det har vi jo ikke. Vi vil bare lave ordningen om, så man ikke antager, at folk gerne vil spammes med reklamer. Jeg synes egentlig, det er et ret nobelt forslag.

Kl. 21:01

Kl. 21:04

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 21:01

Kl. 21:04

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er jo der, kæden hopper af, for SF mener, at det, som de godt kan lide, skal udbredes til alle mulige andre, og det mener man at man har ret til. Det er jo klart, at i en socialistisk tankegang er det okay. Men det er derfor, der er rigtig mange borgerlige mennesker, og det er derfor, der er rigtig mange organisationer i landdistrikterne, HK, Dansk Erhverv og alle mulige andre, som ved, at der altså skal tjenes nogle penge, som siger nej tak til det her. Det er også derfor, at et parti som Socialdemokratiet, som udmærket godt ved, når alt kommer til alt, at vi ikke kan gå alt for langt ned ad den socialistiske vej, for så kommer der en regning, der skal betales, også siger nej til det her. For der er rigtig mange interessegrupper. Ligesom der er nogle, der siger ja tak til det her, er der også nogle, der siger nej tak. Men det bliver jo hyklerisk, når man siger nej dér, hvor man rent faktisk kan gøre noget, for hvis det er det miljømæssige og klimatingene, som ordføreren siger det er, kunne man jo stille det som et krav til alle de her ngo'er, at man ikke vil have, at de skal bidrage til det her klimasvineri med alle de blade, der bliver sendt ud. SF kunne jo stoppe med at dele flyers ud, og så kunne man gå forrest på alle de her områder. Det er der, hvor der er skattekroner i det, det er i egen andedam, og så kunne man lade de private selskaber gøre det, som de vil.

Kl. 21:02

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 21:02

Carl Valentin (SF):

Jeg er med på, at der er masser, der er imod det her forslag. Tro mig, jeg har holdt en masse møder med folk, der har økonomiske interesser i fortsat reklamedistribution, som synes, at det her er helt forfærdeligt. Så lige som en sidebemærkning: Jeg tror ikke, at det vil gavne klimaet, hvis SF holder op med at dele flyers ud, for hele forudsætningen for, at vi får gjort noget ved den grønne omstilling, er sådan set, at der er nogle flere, der stemmer på nogle grønne partier. Så noget af det bedste, vi kan gøre for at skabe mere grøn omstilling, er netop at sørge for, at der er flere, der stemmer rødt.

Kl. 21:03

Den fg. formand (Christian Juhl):
Så er det hr. Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti.

Kl. 21:03

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jeg hæftede mig lidt ved, at ordføreren i sin første del af opsummeringen var inde på, at De Radikale havde skiftet holdning, og ordføreren sagde, at de var blevet forført af lobbyister. Der vil jeg bare gerne spørge ordføreren om det, for jeg har bemærket, som jeg også sagde i min ordførelse, at der sidder lobbyister ansat ovre ved SF, som sender mails til os erhvervsordførere mandag aften på vegne af Danmarks Naturfredningsforening, Verdensnaturfonden, Rådet for Grøn Omstilling, Verdens Skove og Plastic Change, og skriver, at de anbefaler, at vi skal støtte SF's forslag. Hvis man så går ind og kigger på vedkommendes meriter og cv osv., ser man, at det er hende, der er ansat på ordførerens kontor. Er det normal kutyme i SF, at man ansætter lobbyisterne direkte inden for partiets midler?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Carl Valentin (SF):

Min praktikant arbejder ikke som lobbyist, men det er rigtigt, at hun arbejder for Plastic Change, og at hun så har sendt en mail ud på vegne af dem. Jeg synes egentlig ikke, der er noget meget odiøst i det. Det er fuldstændig åbent, at min praktikant har to jobs lige nu. Hun arbejder for SF, og hun arbejder også for Plastic Change. Hun har så sendt en meddelelse ud på vegne af de her organisationer, og det ligger jo fuldstændig frit tilgængeligt, at hun arbejder for begge to. Jeg er sådan set bare glad for, at der er grønne ngo'er, som også har lyst til at arbejde for SF, og det er jeg rigtig stolt af.

Kl. 21:04

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 21:04

Hans Kristian Skibby (DF):

Der vil jeg bare sige, at der i hvert fald er en forskel på Dansk Folkepartis tilgang til, hvordan man har folk ansat, og hvordan man passer sit arbejde, og så den praksis, der er i Socialistisk Folkeparti. Det er jo helt uhørt, at en medarbejder sidder om aftenen og siger: Hvilken hat har jeg på i dag? I dag er jeg lobbyist, men jeg skriver lige til alle erhvervsordførerne. Der var sågar sendt en mail til ordføreren selv.

Er det virkelig praksis i danske partier, som får støtte fra statskassen til at ansætte deres medarbejdere, at de så ansætter lobbyister, som sidder i arbejdstiden og skriver mails til andre partiers ordførere, men nævner ikke et ord om, at de er ansat hos SF? Det håber jeg så sandelig ikke er normal praksis.

Kl. 21:05

Den fg. formand (Christian Juhl):

Det er på kanten af emnet, men så længe ordføreren ikke selv antyder, at han gerne vil diskutere noget andet, så lader jeg den køre. Værsgo.

Kl. 21:05

Carl Valentin (SF):

Det er okay. Det er rimelig almindelig praksis, at vores praktikanter har lov til at have et studiejob ved siden af, som det er tilfældet her.

Kl. 21:05

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Carl Valentin.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingerne derfor sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er på trods af snakkeklubben herovre ved ministeriet vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

19) 1. behandling af lovforslag nr. L 231:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Forlængelse af uddannelsesløftet med forhøjet dagpengesats på 110 pct. til 2022

samt undtagelse for genindplacering i en ny dagpengeperiode for personer omfattet af uddannelsesløftet).

Af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 05.05.2021).

Kl. 21:06

Forhandling

Den fg. formand (Christian Juhl):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Socialdemokratiets ordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen. Værsgo.

Kl. 21:06

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det, formand. Med dette fremskredne tidspunkt på dagen her tror jeg, at jeg tager mine briller på, så jeg kan se, hvad det er, jeg her skal sige. Det er jo en af den her type forslag, hvor man kan sige, at coronaen har gjort mange ting, der er skidt, men at der måske også er noget af det, der er godt. For sidste år blev der i hvert fald indgået en aftale mellem nogle fremsynede partier her i Folketinget, som handlede om at gøre det muligt at tage en erhvervsuddannelse til 110 pct. af dagpengesatsen, hvis uddannelsen er inden for et område, hvor der er mangel på arbejdskraft.

I Socialdemokratiet har vi den opfattelse, at vi skal investere os ud af krisen, og at vi skal investere i mennesker, og det er derfor interessant at se, at der siden den 1. august har været en mulighed for at benytte sig af den her ordning, og ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd er der knap 1.000 mennesker, som frem til januar i år har valgt at benytte sig af den her midlertidige ordning, og det er jo rigtig godt. For hver af de 1.000 borgere har jo taget et skridt i den rigtige retning i forhold til en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet og en større jobsikkerhed og en større økonomisk sikkerhed for sig selv. Der er flere analyser, der peger på, at vi frem mod 2030 kommer til at mangle flere tusind faglærte, mange flere tusinde, hænder, som vil være helt afgørende for, at vi kan komme godt i mål med den grønne omstilling, som vi alle sammen arbejder for. Samtidig ved vi jo, at der forsvinder utallige ufaglærte jobs, og derfor er uddannelse vigtigt, hvis de gode mennesker fortsat skal have en god tilknytning til arbejdsmarkedet. For vi har jo brug for dem, og derfor giver det også rigtig god mening at forlænge den mulighed for uddannelse, så man også i hele 2022 kan påbegynde en erhvervsuddannelse på en forhøjet dagpengesats. Det har så i mellemtiden også vist sig, at de gældende regler omkring en genindplacering i dagpengesystemet gør, at man i løbet af sin tid som elev automatisk bliver genindplaceret og derefter får en lavere dagpengesats. Det har jo aldrig været hensigten, og det gør det her lovforslag heldigvis også op med og får lavet om på.

Så fra Socialdemokratiets side kan jeg bare sige, at vi støtter lovforslaget.

Kl. 21:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Det chokerede ikke så meget. Der var i hvert fald ikke nogen, der ville have en kort bemærkning. Så vi siger tak til hr. Lennart Damsbo-Andersen fra Socialdemokratiet. Den næste ordfører er fru Anne Honoré Østergaard fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 21:09

(Ordfører)

Anne Honoré Østergaard (V):

Tak for ordet. 73.000 fuldtidsstillinger, så stort var beskæftigelsestab for et år siden i april 2020. I april i år kom 17.500 flere danskere heldigvis i arbejde, og det er glædeligt. Vi er dog stadig ikke i mål

på beskæftigelsesområdet, som har været hårdt ramt under coronakrisen. Mange ufaglærte har mistet deres arbejde under coronakrisen, og netop de vil fortsat få gavn af muligheden for at tage en uddannelse, som også fremadrettet vil være efterspurgt.

Det har været en klar Venstreprioritet at sikre et kompetenceløft til ufaglærte. Det er derfor stadig relevant at forlænge muligheden for et uddannelsesløft, som automatisk genindplacerer i en dagpengeperiode for medlemmer, som er omfattet af løftet, på 110 pct. I februar 2021 landede Venstre sammen med de andre partier en aftale om en yderligere forbedring af kompensation for ikke mindst de mindre erhvervsdrivende. Forslaget om at forlænge retten til at starte på en uddannelse inden for fag, hvor der er mangel på arbejdskraft, til 110 pct.s dagpenge, skal ses i forbindelse med aftalens andre elementer som f.eks. støtten til de små erhvervsdrivende, idræts- og erhvervslivet, som var vigtige for Venstre.

Venstre bakker derfor i dag op om forslaget om at forlænge uddannelsesløftet med en forhøjet dagpengesats på 110 pct. frem til 2022 og kan derfor støtte lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 21:11

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til fru Anne Honoré Østergaard. Heller ikke her er der korte kommentarer. Derfor går vi over til hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 21:11

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, formand. Det her forslag er et, som vi i Dansk Folkeparti godt kan støtte. Nu er det blevet gennemgået af de sidste to ordførere, hvad det indebærer. Det skal jeg ikke forlænge debatten med.

Men jeg synes jo, hvis vi skal finde nogle hår i suppen, at når vi nu har en aftalekreds, der har lavet aftalen om 110 pct. dagpenge, og vi har siddet ovre hos ministeren og forhandlet det på plads – før coronakrisen fik vi forhandlet det på plads – så kunne det godt have været på sin plads, at ministeren lige havde taget fat i alle de partier, der var med i den aftale. Der skal man jo bare huske på, at når man så laver en aftale om hjælpepakker i en stor kreds, så fanger man Konservative i, at de har sagt ja til en aftale, som de, der vil lave aftalen, var hårdt imod. De ville overhovedet ikke være med til at kigge på 110 pct. Men nu har de lige pludselig sagt ja til, at man kunne få dagpenge på 110 pct. Det er selvfølgelig også en lidt tricky måde at fange Konservative på, men det må Konservative jo så selv rode sig ud over.

Men jeg synes jo godt, at man lige kunne have taget kontakt til de partier, der står bag. Dansk Folkeparti var meget medvirkende til, at vi fik de 110 pct., og så blev vi holdt uden for det her. Jeg ved godt, der var en pakke, som vi ikke kunne gå med til. Det var ikke på grund af det her. Men det havde været på sin plads, hvis ministeren lige havde kontaktet mig, der som ordfører var med til at forhandle, om, om det var accepteret.

Så ved jeg godt, at ministeren også er holdt udenfor, for det er aftalt på erhvervsministerens område. Beskæftigelsesministeren har overhovedet ikke været involveret i det. Det er sådan noget mærkeligt noget. Det er den måde, regeringen handler på. De ministre, der har sagerne, må bare makke ret, og her bliver beskæftigelsesministeren så godt og grundigt trynet af finansministeren og indenrigsministeren og erhvervsministeren. Det blev jo aftalt ovre i Erhvervsministeriet, men vi får så opgaven med at føre det ud i livet her på beskæftigelsesområdet. Det er noget af det mest tåbelige, som regeringen laver, når man skal lave nogle hjælpepakker. De fleste af de lovforslag, vi har haft, som handler om hjælpepakker, er blevet vedtaget på beskæftigelsesministerens område, og beskæftigelsesministeren har ikke været med til at forhandle det på plads. Vi beskæftigelsesordførere har heller ikke været involveret på nogen

måde i forhandlingerne, og så laver man sådan noget fikumdik her og siger, at det har vi vedtaget i en stor kreds, men uden rigtig at sætte partilederne ind i, hvad det egentlig drejer sig om, og hvad vi har aftalt i de forskellige forhandlinger. Det gør man heller ikke. Man siger bare: Vi skal lige have de her hjælpepakker. Og så holder man covid-19 højt hævet og siger, at det er på grund af covid-19, at man ikke lige tager fat i beskæftigelsesministeren og beskæftigelsesordførerne på de områder.

Jeg tror, at Beskæftigelsesudvalget er det udvalg, der har haft flest hastelovgivninger i det godt halvandet år eller godt et år, der er gået, siden coronakrisen begyndte. Alle de hjælpepakker, der skal gavne lønmodtagerne, men også noget af erhvervslivet, har vi haft på beskæftigelsesområdet, men vi har ikke været med til at forhandle dem på plads. Beskæftigelsesministeren har heller ikke. Det er det, der er det mest tåbelige.

Så fanger man nogle partier på den måde. Sidste uge var det med 225-timersreglen, hvor jeg så fik lavet en løsning, så vi kunne få et separat lovforslag. Men her er der ikke noget med, at Konservative kan lave et løsningsforslag. Her er den konservative ordfører nødt til at gå op og sige: Min partileder har sagt ja til det her. Vi var godt nok imod de 110 pct.

Og jeg skal da love for, at fru Mai Mercado tordnede godt imod de 110 pct., dengang det blev aftalt. Det var i hvert fald ikke noget, Konservative ville være med til – aldrig i livet. Aldrig nogen sinde ville de være med til det, og så sidder den stakkels konservative ordfører nu og skal op og sige ja. Og det er en ny mand på posten – beklager. Det er måske derfor, det er utaknemligt at være ordfører for Konservative lige på den her sag.

Men lad det nu ligge. Dansk Folkeparti synes, det er en god ordning. Men vi har nogle spørgsmål vedrørende genoptjeningsret. Vi har diskuteret det, og man kan forhåbentlig ikke bruge genoptjeningsretten til at forlænge perioden med 110 pct. dagpenge. Sådan har jeg forstået det på ministeren – at det kan man ikke. Men vi sender nogle spørgsmål om det her. Dansk Folkeparti har været med til at lave forslaget om 110 pct. dagpenge fra starten af, og vi siger selvfølgelig ja til det her forslag nu.

Kl. 21:16

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Bent Bøgsted. Der er ingen korte kommentarer, så vi går videre til hr. Karsten Hønge fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 21:16

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Enhver kender forhåbentlig udfordringen. Den ligger lige foran os, og vi kan diskutere størrelsen af udfordringen, men den ligger vel i omegnen af, at vi i 2020-2030 står og vil mangle omkring 100.000 faglærte og til gengæld have et underskud på i omegnen af 50.000 ufaglærte. Udfordringen er klar: Vi mangler faglærte. Løsningen er selvfølgelig lige så klar: mere uddannelse til flere.

Uddannelse er godt for den enkelte lønmodtager, der jo ofte vil få en højere løn, et bedre arbejde og flere valgmuligheder. Virksomhederne får en mere fleksibel arbejdskraft, og det vil tilføre arbejdspladserne dynamik. Samfundet bliver rigere med en bedre uddannet befolkning og med et mere fleksibelt arbejdsmarked.

Et af midlerne til at få flere til at uddanne sig er selvfølgelig at gøre det mere attraktivt og øge kompensationen til de 110 pct. Jeg synes, det er noget småt, og jeg er oprigtigt i tvivl om, om det er nok til, at vi virkelig kan få sat gang i det. Jeg tror nemlig også, at vi samtidig skal se på, hvordan voksne kan lære på nye og anderledes måder end dem, vi gør det på i dag.

Jeg er til gengæld ikke et øjeblik i tvivl om, at det kan betale sig. Lad os da derfor allerede nu aftale, at vi laver en midtvejsevaluering og på den baggrund, hvis den ellers boner ud på en god måde, gøre

ordningen permanent. Det er utrolig vigtigt, at både virksomheder og lønmodtagere ved, hvad de har at rette sig efter. Hvis man er voksen og ufaglært, kan det godt tage et stykke tid at finde ud af, hvad ens fremtidsplaner skal være. Hvis man som virksomhed skal til at benytte sig af nye tilbud, tager det altså også tid at få sig kalibreret ind på, hvad mulighederne er. Det er noget, der godt kan tage nogle år, hvor en virksomhed og en medarbejder snakker sammen en gang imellem om, hvordan virksomheden kan bringe lønmodtageren videre, og hvordan det kan bibringe virksomheden mere værdi.

Derfor tror jeg altså, det er vigtigt, at den type ordninger, som vi taler om her, bliver af en årlængde, som gør, at virksomhederne kan indrette deres politik og lønmodtagerne kan indrette deres private liv efter, at de skal uddanne sig mere. For hvis vi ikke gør det, går det galt, først og fremmest for den enkelte, der bliver begrænset i sine livsmuligheder. Det går i høj grad galt for virksomhederne, hvis de ikke har adgang til højt kvalificeret og fleksibel arbejdskraft, og på den baggrund vil samfundet blive fattigere. SF støtter det lovforslag.

Kl. 21:19

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ingen korte kommentarer, så vi iler videre til fru Samira Nawa fra Radikale Venstre.

Kl. 21:20

(Ordfører)

Samira Nawa (RV):

Tak. Beskæftigelsesområdet har jo været hårdt ramt af coronakrisen, og som også hr. Bent Bøgsted sagde, er det beskæftigelsesordførerne, der har været allerflest gange i salen om hastelovforslag. Jeg håber, vi er ved at være der, hvor det bliver nogle af de sidste lovforslag relateret til corona, som vi kan behandle.

Men der er fortsat brug for en hjælpende hånd, og derfor støtter Radikale Venstre også det her lovforslag, fordi det netop retter sig mod de områder, hvor der er mangel på arbejdskraft. Det retter sig mod de mennesker, som har forældede faglærte uddannelser, og så er det en del af en større aftale med andre elementer, der giver en hjælpende hånd til erhvervslivet. Så Radikale Venstre bakker op om lovforslaget.

Kl. 21:21

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor vil jeg så byde velkommen til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 21:21

(Ordfører)

Victoria Velasquez (EL):

Tusind tak. Det her har jeg glædet mig rigtig meget til. Lige nu skal vi behandle noget af det, som vi i Enhedslisten under forhandlingerne om hjælpepakkerne har kæmpet rigtig meget for. Så det har jeg glædet mig til.

Når vi ser på coronatallene og de økonomiske beregninger og tal om beskæftigelse osv. generelt i den her tid, mens der har været corona, kan man hurtigt komme til at trække på smilebåndet over, at det umiddelbart ser ud til, at det går godt i Danmark. Men hvis man har en tendens til at grave lidt i de tal, hvilket vi jo er nogle der har en tendens til at gøre, det har vi i hvert fald i Enhedslisten for vane at gøre, så ser det lidt sværere ud. Det er tydeligt at se, at lønmodtagerne har tabt, lønmodtagerne har betalt, for der har været en lønnedgang i forhold til de værdier, der har været i spil i samfundet, imens aktionærerne har tjent. I det lys er det her bare et forslag, som vi i Enhedslisten har glædet os til, for det er faktisk et forslag, som vi synes er rigtig vigtigt.

Vi ved, at uddannelse er en vigtig nøgle for, at man kan få bedre fremtidsmuligheder, og at man derved så også ofte får et endnu bedre arbejdsliv og en faglig stolthed ved de ting, man skaber i hverdagen. Så vil jeg faktisk også gerne rose regeringen for at have sikret, at man faktisk bliver genindplaceret på sin gamle plads i forhold til sine dagpenge. Det er noget af det, som også har været vigtigt for os i Enhedslisten, så vi ikke kom til at skabe nogen ulemper for de lønmodtagere, som faktisk bare prøver at uddanne sig og prøver at gøre det rigtige, når de hører i radioen, at vi kommer til at mangle mange faglærte i fremtiden osv. Jeg vil gerne ytre en kæmpe anerkendelse til mange af jer, der gør det, mange af jer, som faktisk tager en uddannelse. For flere af jer har det været lang tid siden, I har været på skolebænken, og det er svært lige pludselig at skulle komme derhen igen, så en kæmpe anerkendelse for det, for det er der brug for. Tusind tak.

Kl. 21:23

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Victoria Velasquez. Der er ingen korte bemærkninger. Velkommen til hr. Mads Andersen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 21:24

(Ordfører)

Mads Andersen (KF):

Nu er jeg lidt ked af, at hr. Bent Bøgsted nåede at løbe, for jeg havde egentlig tænkt mig bare at gå op og sige: Det, hr. Bent Bøgsted sagde. For jeg har da aldrig hørt nogen tale så meget om mit parti heroppefra. Men det lader jeg så være Bent Bøgsteds sag.

Tak for ordet, formand. Forhandlingerne den seneste tid har jo været mange, og aftaler om genåbning ligeså, og jeg kan også forstå – nu har jeg jo ikke så lang anciennitet herinde – at det har været en lidt anderledes folketingssæson, hvis man kan kalde det sådan. I Det Konservative Folkeparti har vi helt grundlæggende det princip, at vi helst bider os fast i bordkanten, hvis vi kan se os selv i en aftale. Den aftale, som forlænger den her ordning vedrørende uddannelsesløftet kunne vi se os selv i, og det kunne vi selvfølgelig, fordi den bl.a. skabte yderligere sikkerhedsnet under dem, der skaber væksten på arbejdspladserne derude, nemlig erhvervslivet.

Den del af aftalen, som så vedrører det her forslag, er jo ikke nødvendigvis en rose, der er vokset i vores have, og det tror jeg alle herinde er klar over, men hvis ikke de er det, gjorde hr. Bent Bøgsted jo opmærksom på det, og ellers er jeg sikker på, at ministeren også giver mig ret i det og kan bekræfte det. I Det Konservative Folkeparti hylder vi sådan set et målrettet beskæftigelsessystem, et system, som peger de ledige i retning af brancher, som mangler arbejdskraft. Det er vi sådan set fuldstændig enige i. Flere kommuner er rigtig dygtige til at lave den kobling og pege ledig arbejdskraft direkte over i et relevant kursus eller i en relevant uddannelse, som så giver jobbet i den anden ende. Men er det så lige nødvendigvis de 110 pct. af dagpengesatsen, som skal være afgørende for, om den ledige så vælger at gå den vej? Her må vi som samfund gerne have høje ambitioner for og forventninger til vores ledige borgere, som jo er lønnet af fællesskabets kasse.

Vi ønsker sådan set også at diskutere hele uddannelse til job-tankegangen, og vi ved, at der kan hentes rigtig mange gode eksempler ude i kommunerne. Som I jo ved, og som hr. Bent Bøgsted gjorde opmærksom på, er det med lidt rynket pande, at vi godkender det her forslag, da vi jo er loyale over for den aftale, der er indgået. Tak for ordet.

Kl. 21:26

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er en kort bemærkning fra fru Victoria Velasquez.

Kl. 21:26

Victoria Velasquez (EL):

Tak for ordførertalen. Jeg kunne simpelt hen ikke lade være med at indtegne mig, for jeg synes nogle gange, at der er noget lidt absurd i den logik, der kommer fra De Konservative. Den handler om, at hvis man er rig, skal man have flere penge for at blive motiveret til at gøre noget, hvorimod man, hvis man ikke er lige så velpolstret eller bemidlet, så bare skal have færre penge for at blive motiveret til at gøre noget. Grunden til, at jeg ikke kan lade være med at spørge om det, er, at ordføreren er i tvivl om det gode i faktisk at sikre en økonomisk tryghed for de dagpengemodtagere, som gør noget, som jeg synes er modigt – vi ved, at for mange af dem er det at komme på skolebænken måske faktisk noget, der er svært. Det undrer mig bare lidt for at være helt ærlig, og derfor vil jeg gerne give ordføreren mulighed for at uddybe, hvordan det kan være, at man gerne vil motivere de rigeste ved at give dem flere penge, men bliver i tvivl, når det handler om nogle af dem, som har færre penge på saldoen, når det bliver den 1. i måneden.

Kl. 21:27

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 21:27

Mads Andersen (KF):

Tak, og tak for spørgsmålet. Jeg ved ikke, om jeg vil sige, at vi nødvendigvis vil give de rige flere penge end dem, der ikke har så meget. Det, som det her handler om, er jo i høj grad de her 110 pct. af dagpengesatsen og om, at det skal fortsætte i hele 2022. Tidligere i dag stemte vi jo også for to andre forlængelser, som vedrører nogle af de allermost udsatte borgere på arbejdsmarkedet. Noget af det, som jeg selv har set som arbejdsmarkedsudvalgsformand i en kommune lidt syd for København, har jo været, at man i kommunerne faktisk godt kan koble den ledige borger med et eller andet relevant kursus, f.eks. i at blive truckfører, hvorimod den enkelte borger så til gengæld kan få en stilling et andet sted end der, vedkommende kommer fra, og at man faktisk med lidt god vilje og med et godt samarbejde med erhvervslivet kan skabe de åbninger. Så jeg vil bare sige, at vi kommer ind til nogle forhandlinger med nogle ting, og jeg er helt sikker på, at Enhedslisten kommer med nogle andre ting, og det er så der, hvor det her er landet, og heldigvis for det. Det er jo det, demokratiet gør, og de muligheder, det skaber.

Kl. 21:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 21:28

Victoria Velasquez (EL):

Faktisk viser den evidens, der er, at det skal være relevant, hvis vi skal have folk i arbejde. Jeg ved ikke, om ordføreren har læst den forskning, der er, om at få f.eks. somaliske kvinder i arbejde, og at det her med, at det har relevans, altså at det at blive stillet ægte arbejde i udsigt og ikke bare blive sat i meningsløs aktivering og nyttejobs faktisk er noget af det, der virker. Det giver egentlig sig selv. Men skal jeg så forstå det sådan, at Konservative har ændret skattepolitik, så man ikke i højere grad vil tilgodese de rigeste med sin skattepolitik, men faktisk vil vende tingene rundt? Eller hvordan skulle jeg forstå svaret fra ordføreren?

Kl. 21:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 21:29

Mads Andersen (KF):

Vi elsker jo at lette skatten, både i toppen og i bunden. Det har vi jo altid gjort, så det er ikke så meget, fordi vi ikke vil lette skatten; det var egentlig mere for at sige, at det ikke er, fordi vi ikke vil gøre noget for dem, der tilhører den laveste del af lønhierarkiet. Det synes jeg også vi viste tydeligt, da vi f.eks. stemte for de to forslag tidligere i dag og i øvrigt også ender med at stemme for det her, fordi det er en del af en større aftale, hvormed vi også gerne skulle skabe nogle flere arbejdspladser, fordi vi også fik nogle ting med i den samlede aftale.

Kl. 21:29

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Mads Andersen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Velkommen til hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige.

Kl. 21:29

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. I Nye Borgerlige har vi været med i en del af de aftaler, der er blevet lavet, og der er også nogle af dem, vi har valgt at stå udenfor. Det her var en af dem, hvor vi så sad med ved forhandlingsbordet, men hvor vi til sidst vurderede, at det her kunne vi ikke være med til.

Dels kan vi jo se nu, at det her forslag ikke længere handler om håndtering af en coronakrise, men at det er politik lavet på coronakrisen – man bruger coronakrisen som en anledning til at få gennemført noget af sin partipolitik. Så kan man spørge, om det er ikke er fuldstændig fair, og jo, det er det, men det er også derfor, at vi nogle gange agerer anderledes i forbindelse med de pakker, som kommer, fordi det ikke længere handler om håndtering af coronakrisen, men om partier, som gerne vil føre deres politik ud i livet, hvilket er helt fair.

Det her er noget, hvor man reelt set bare forhøjer dagpengene, og så har man en forventning om, at det gør, at flere rykker over til at tage de her uddannelser, så de så bliver faglærte. Men det tror jeg nu nok at folk derude vil gøre alligevel, for ethvert menneske vil have en interesse i at komme over i de fag og brancher, hvor der er arbejde.

Så det her er en unødvendig brug af borgernes skattekrone, som man kunne have fået gevinsten af uden at bruge pengene, og derfor kan vi ikke støtte det i Nye Borgerlige.

Kl. 21:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Lars Boje Mathiesen. Der er heller ikke her korte bemærkninger, og vi er nu kommet til hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 21:31

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Vi kan ikke støtte lovforslaget. Vi synes, det er noget mærkeligt noget at dele danskerne op i et A- og et B-hold, som man gør, når de fleste danskere, der gerne vil tage en uddannelse, får godt 6.000 kr. i su, mens, man, hvis man er over 30 år og har gået ledig i et stykke tid, altså så skal kunne få over 21.000 kr., ikke i su, men i 110 pct. af dagpengesatsen. Altså, jeg synes jo ikke, man kan forsvare, at nogle mennesker skal studere for 6.000 kr., og andre mennesker kan få 21.000 kr. fra det offentlige. Bare fordi de er medlem af en a-kasse, der er statsstøttet, og i øvrigt har været ledige i en periode, hvor de har fået statsstøtte, så skal de have 3,5 gange så meget i uddannelsesstøtte som dem, der er de fleste, og som er på su.

Det kan vi ikke bakke op om, og vi kan heller ikke tro, at der findes mennesker derude, som siger: Selvfølgelig kan jeg tjene nogle flere penge og have en større jobsikkerhed, hvis jeg tager en arbejdsmarkedsuddannelse, men det vil jeg kun gøre, hvis jeg kan få 110 pct. af dagpengesatsen, mens jeg tager uddannelsen. Jeg synes ikke, motivationen er den rigtige i det her tilfælde, og jeg synes faktisk ikke, at vi skal belønne folk for ikke at have en motivation for at tage en uddannelse.

Så vi stemmer imod lovforslaget.

Kl. 21:32

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Ole Birk Olesen. Jeg ser ingen fra Kristendemokraterne, så vi går videre direkte til beskæftigelsesministeren.

Kl. 21:33

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Først og fremmest vil jeg gerne starte med at takke for den behandling, som lovforslaget her har fået i dag og for de bemærkninger, der er kommet. Som flere har været inde på, er lovforslaget her jo en del af udmøntningen af aftalen om yderligere forbedringer af hjælp-pakkerne for ikke mindst de mindre erhvervsdrivende, som blev indgået den 9. februar 2021 af regeringen, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Alternativet.

Med lovforslaget forlænger vi uddannelsesløftet med ret til 110 pct. dagpenge, så man også i hele 2022 kan påbegynde en erhvervsuddannelse på forhøjet dagpenge. Samtidig ændrer vi reglerne om genindplacering i dagpengesystemet, så man ikke får beregnet en ny og lavere sats, så længe man er omfattet af uddannelsesløftet.

Siden den 1. august 2020 har det været muligt for dagpengemodtagere at benytte den midlertidige ordning med ret til tilbud om en erhvervsuddannelse på 110 pct. dagpenge. Retten gælder, som bl.a. hr. Ole Birk Olesen lige før mig var inde på, hvis man er fyldt 30 år og er ufaglært eller faglært med forældet uddannelse, og hvis uddannelsen er inden for områder med behov for arbejdskraft. I vinters valgte vi så at udvide ordningen, så den også gælder, hvis man tager en uddannelse til sosu-assistent eller et grønt job.

Målet er, at flere vælger den faglærte vej inden for områder, hvor vi mangler arbejdskraft. Alle prognoser peger nemlig enstemmigt på, at vi kommer til at mangle faglært arbejdskraft i fremtiden, også til den grønne omstilling. Heldigvis kan vi også se, at flere ledige benytter sig af muligheden. For første gang ser det ud til, at det er lykkedes at få sat godt skub i ordningen.

Vi har netop fået sat ind der, hvor skoen trykker. Privatøkonomi kan være en stopklods for at vende tilbage til skolebænken, når man først har været ude på arbejdsmarkedet, og jeg er heller ikke i tvivl om, at det er en god investering at hæve dagpengesatsen under uddannelse for både den enkelte, for virksomhederne og for samfundet som helhed. Derfor giver det god mening, at vi forlænger ordningen med 1 år mere, ikke mindst i lyset af at der fortsat er mange mennesker, som har mistet deres job under coronakrisen, og som endnu ikke er kommet i et nyt arbejde.

Da vi i sommer vedtog det oprindelige lovforslag om ret til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge, var det en forudsætning, at man var sikret 110 pct. dagpenge under *hele* uddannelsesløftet, så længe man havde ret til dagpenge. Det var guleroden for at vende tilbage til skolebænken. Det har vist sig, at reglerne om genindplacering i dagpengesystemet gør, at man efter 1 års beskæftigelse som elev i uddannelsesløftet automatisk bliver genindplaceret, og i den forbindelse får man beregnet en ny og lavere dagpengesats på baggrund af elevlønnen. Det har aldrig været intentionen med reglerne, at man skulle gå ned i dagpengesats undervejs i uddannelsesløftet, og det skal vi selvfølgelig have rettet op på.

Med den foreslåede ændring sikrer vi, at dagpengemodtagere i uddannelsesløftet ikke får beregnet en ny og lavere sats, mens de er omfattet af uddannelsesløftet. Den enkelte ledige i uddannelsesløftet sikres hermed 110 pct. dagpenge under hele uddannelsen.

Jeg synes, at vi har fundet en løsning, der løser problemet på en fin og afbalanceret måde, samtidig med at vi som helhed får forlænge en god ordning, der ser ud til at virke, og som bidrager til at løse et strukturelt problem på vores arbejdsmarked, nemlig mangel på faglært arbejdskraft. Jeg ser frem til den videre behandling af forslaget. Tak for ordet.

Kl. 21:37

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til ministeren. Der er ingen korte bemærkninger i aften.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg vil foreslå, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ikke nogen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget

Kl. 21:37

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Christian Juhl):

Der er ikke mere at foretage i dette møde ud over at sige tak til alle for dagens indsats i folkestyrets tjeneste.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 12. maj 2021, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 21:37).